

Most pri Bratislave

**Program
hospodárskeho a
sociálneho rozvoja
obce Most pri
Bratislave na roky
2016 - 2022**

Obsah

ÚVOD.....	1
1. ANALYTICKÁ ČASŤ.....	7
1.1 História obce a kultúrne pamiatky.....	7
1.2 Poloha a prírodné podmienky.....	14
1.3 Štruktúra obyvateľstva.....	21
1.4 Ekonomická štruktúra.....	29
1.5 Technická infraštruktúra.....	31
1.6 Sociálna infraštruktúra.....	36
1.7 Vplyv miestnej samosprávy na ekonomiku obce.....	43
1.8 Názory a požiadavky občanov na budúci rozvoj obce.....	47
1.9 Analýza vonkajšieho prostredia.....	61
1.10 SWOT analýza.....	62
1.11 Zhodnotenie hlavných disparít a faktorov rozvoja.....	64
2 STRATEGICKÁ ČASŤ.....	65
2.1 Vízia obce.....	65
2.2 Strategické ciele.....	66
3 PROGRAMOVÁ ČASŤ.....	67
3.1 Opatrenia a aktivity podľa jednotlivých oblastí.....	67
3.2 Súbor ukazovateľov výstupu a výsledkov vrátane východiskových a cieľových hodnôt.....	71
4 REALIZAČNÁ ČASŤ.....	77
4.1 Popis úloh jednotlivých partnerov pre realizáciu PHSR.....	77
4.2 Organizačné a inštitucionálne zabezpečenie realizácie PHSR.....	78
4.3 Matica zodpovednosti.....	79
4.4 Stručný popis komunikačnej stratégie.....	79
4.5 Monitorovanie a hodnotenie.....	81
4.6 Akčný plán.....	82
5 FINANČNÁ ČASŤ.....	85
5.1 Indikatívny finančný plán.....	85
5.2 Model viaczdrojového financovania.....	86
5.3 Hodnotiaca tabuľka pre výber projektov.....	89
ZÁVER.....	92

Zoznam tabuliek

Tabuľka 1 Formulár U1 - Hlavička dokumentu PHSR.....	1
Tabuľka 2 Formulár U2 - Zámer spracovania PHSR.....	1
Tabuľka 3 Formulár Ú3 - Harmonogram spracovania PHSR.....	2
Tabuľka 4 Formulár Ú5 - Osnova PHSR.....	3
Tabuľka 5 Zoznam analyzovaných dokumentov.....	4
Tabuľka 6 Realizované aktivity v programovom období 2007 - 2013.....	5
Tabuľka 7 Zoznam kvantitatívnych a kvalitatívnych dát.....	7
Tabuľka 8 Kultúrne pamiatky.....	11
Tabuľka 9 Významné osobnosti obce.....	13
Tabuľka 10 Pravdepodobné environmentálne záťaž.....	19
Tabuľka 11 Vývoj počtu obyvateľov.....	22
Tabuľka 12 Celkový prírastok obyvateľstva.....	22
Tabuľka 13 Hustota obyvateľov.....	24
Tabuľka 14 Index starnutia.....	26
Tabuľka 15 Štruktúra obyvateľstva podľa ekonomickej aktivity.....	30
Tabuľka 16 Evidencia podnikateľských subjektov.....	31
Tabuľka 17 Počet skolaudovaných domov ročne.....	36
Tabuľka 18 Počet žiadostí/ prijatí do MŠ.....	38
Tabuľka 19 Počet občanov prihlásených k trvalému pobytu.....	40
Tabuľka 20 Majetok obce.....	43
Tabuľka 21 Bežné príjmy obce.....	44
Tabuľka 22 Programový rozpočet obce.....	45
Tabuľka 23 Kapitálový rozpočet obce.....	46
Tabuľka 24 Finančné a daňové indikátory obce.....	46
Tabuľka 25 STEEP analýza.....	61
Tabuľka 26 SWOT analýza.....	62
Tabuľka 27 Hlavné disparity a faktory rozvoja obce.....	64
Tabuľka 28 Kontrolný zoznam pre hodnotenie možných rizík.....	65
Tabuľka 29 Hierarchia cieľov PHSR.....	66
Tabuľka 30 Strategické ciele a opatrenia.....	66
Tabuľka 31 Opatrenia a aktivity.....	67
Tabuľka 32 Ukazovatele finančné, výstupu a výsledku.....	71
Tabuľka 33 Realizácia činnosti PHSR na úrovni programu.....	79
Tabuľka 34 Komunikačný plán pre fázu realizácie PHSR.....	80
Tabuľka 35 Plán hodnotenia a monitorovania realizácie PHSR.....	82
Tabuľka 36 Akčný plán pre hospodársku oblasť.....	83
Tabuľka 37 Akčný plán pre sociálnu oblasť.....	83
Tabuľka 38 Akčný plán pre environmentálnu oblasť.....	84
Tabuľka 39 Indikatívny finančný plán.....	86
Tabuľka 40 Model viaczdrojového financovania.....	86
Tabuľka 41 Hodnotiaca tabuľka pre dopravnú infraštruktúru.....	89
Tabuľka 42 Hodnotiaca tabuľka pre sociálnu infraštruktúru.....	90

Tabuľka 43 Hodnotiacia tabuľka pre environmentálnu infraštruktúru.....90

Zoznam obrázkov

Obrázok 1 Časová os významných historických udalostí	10
Obrázok 2 Časová os - Vývoj názvu obce	10
Obrázok 3 Poloha obce Most pri Bratislave	14
Obrázok 4 Hranica Chránenej vodohospodárskej oblasti Žitný ostrov	17
Obrázok 5 Pravdepodobné environmentálne záťaž	21
Obrázok 6 Vývoj počtu obyvateľov	22
Obrázok 7 Celkový prírastok	23
Obrázok 8 Veková štruktúra obyvateľstva	24
Obrázok 9 Vekovo pohlavná pyramída	25
Obrázok 10 Vzdelanostná štruktúra	27
Obrázok 11 Národnostná štruktúra	27
Obrázok 12 Náboženská štruktúra	28
Obrázok 13 Miera evidovanej nezamestnanosti v okresoch SR	29
Obrázok 14 Ekonomicky aktívne obyvateľstvo	30
Obrázok 15 Dopravné ťahy obce	33
Obrázok 16 Projektový zámer dopravy	33
Obrázok 17 Počet skolaudovaných domov ročne	37
Obrázok 18 Počet žiadostí/prijatí do MŠ	38
Obrázok 19 Počet prihlásených k trvalému pobytu	40
Obrázok 20 Projekt - Malý Dunaj	42
Obrázok 21 Štruktúra pohlavia	47
Obrázok 22 Veková štruktúra	48
Obrázok 23 Ekonomická pozícia	49
Obrázok 24 Ako dlho bývate v obci?	49
Obrázok 25 Čo považujete za hlavný dôvod pri výbere Vášho bývania?	51
Obrázok 26 Čo považujete za najväčšiu výhodu vo Vašej obci?	52
Obrázok 27 Čo považujete za najväčšiu nevýhodu bývania vo Vašej obci?	53
Obrázok 28 Ako ste spokojný s poskytovaním služieb vo Vašej obci?	54
Obrázok 29 Ako by ste charakterizovali Vaše susedské vzťahy?	55
Obrázok 30 Máte záujem o dianie vo Vašej obci?	56
Obrázok 31 Aký charakter by podľa Vás mala mať Vaša obec v budúcnosti?	56
Obrázok 32 Máte zásluhu aj vy osobne na skvalitňovaní života v obci?	57
Obrázok 33 Ktoré spolky podľa Vášho názoru najviac prispievajú k rozvoju obce?	57
Obrázok 34 Podľa Vášho názoru, aké sú najväčšie problémy vo Vašej obci?	58
Obrázok 35 O poskytovanie akých služieb resp. realizáciu aktivít by ste mali v budúcnosti záujem?	59
Obrázok 36 Ako hodnotíte rozvoj obce Most pri Bratislave za posledných 7 rokov?	60

ÚVOD

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce (ďalej len „PHSR“) je strategický strednodobý dokument, ktorý sa vypracováva na obdobie 7 rokov s dlhodobým výhľadom na 10 až 14 rokov. PHSR je základným a kľúčovým dokumentom slúžiacim pre riadenie samosprávy, vychádza z poznania situácie a konkrétnych potrieb občanov, podnikateľov, záujmových skupín a ďalších subjektov v danom území. Formuluje svoju predstavu o budúcnosti spolu s činnosťami a projektmi na jej zabezpečenie.

PHSR obce Most pri Bratislave na roky 2016 - 2022 je vypracované podľa novej verzie 1.1 Metodiky na vypracovanie PHSR obcí, miest a VÚC v zmysle novely zákona č. 539/2008 Z.z. o podpore regionálneho rozvoja.

OBSAH:

- Obsah dokumentu (podľa jednotlivých kapitol)
- Stručný popis kontextu vzniku a chronológie prípravy PHSR
- Stručné zhrnutie východiskových koncepcných dokumentov týkajúcich sa vymedzeného územia
- Stručný popis inštitucionálneho a časového zabezpečenia spracovania PHSR (podrobnejšie zoznamy napr. partnerov, počet a obsadenie odborných poradných skupín a pod. sú uvedené v prílohách)

Tabuľka 1 Formulár U1 - Hlavička dokumentu PHSR

Názov:	Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja na roky 2014 -2020 obce Most pri Bratislave
Územné vymedzenie:	Most pri Bratislave
Územný plán obce schválený:	Áno
PHSR schválené:	16.4.2015
Dátum platnosti:	
Verzia:	1
Publikovaný verejne:	

Tabuľka 2 Formulár U2 - Zámer spracovania PHSR

Zámer spracovania PHSR	
Názov dokumentu:	Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Most pri Bratislave na roky 2016 - 2022
Forma spracovania	Úplné spracovanie na kľúč
Riadenie procesu spracovania	Riadiaci tím: Ing. Dana Gbelská, Ing. Jana Hudecová Pracovná skupina Hospodárska oblasť: Ing. Marek Rendek, Jana Cingelová, Ing. Katarína Farkašová Pracovná skupina Sociálna oblasť: Ing. Marek Rendek, Jana

	Cingelová, Ing. Katarína Farkašová Pracovná skupina Environmentálna oblasť: Ing. Marek Rendek, Jana Cingelová, Ing. Katarína Farkašová Zapojenie verejnosti: prostredníctvom dotazníkového prieskumu
Obdobie spracovania	December 2014 – Apríl 2015 Harmonogram spracovania

Tabuľka 3 Formulár Ú3 - Harmonogram spracovania PHSR

Týždeň/Činnosť	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.	16.
1. Etapa - Príprava projektu																
Príprava projektu, úvodné stretnutie	X															
2. Etapa - Spracovanie dokumentu																
Príprava, zber a spracovanie údajov ako podklad pre analytickú časť	X	X														
Príprava a realizácia dotazníkového prieskumu	X	X	X	X												
Spracovanie analytickej časti dokumentu			X	X												
Spracovanie SWOT analýzy				X												
Vyhodnotenie dotazníkového prieskumu				X												
Tvorba vízie dokumentu					X											
Zostavenie pracovnej skupinky			X													
Stretnutia pracovnej skupinky				X		X		X			X		X			
Spracovanie strategickej časti dokumentu							X	X								
Odobovanie návrhu strategickej časti dokumentu na pripomienkovanie										X						
Spracovanie programovej časti dokumentu								X	X							
Odobovanie návrhu programovej časti dokumentu na pripomienkovanie										X						
Spracovanie realizačnej a finančnej časti dokumentu											X	X				
Odobovanie návrhu realizačnej a finančnej časti dokumentu na pripomienkovanie													X			
3. Etapa - Záverečné pripomienkovanie a schválenie projektu																
Prerokovanie dokumentu v samospráve													X	X		
Verejné pripomienkovanie													X	X		
Finalizácia dokumentu, zapracovanie pripomienok															X	X

	<p>PHSR, spôsob komunikácie, kooperácie a koordinácie</p> <ul style="list-style-type: none"> • Stručný popis komunikačnej stratégie PHSR k jednotlivým cieľovým skupinám • Systém monitorovania a hodnotenia • Akčný plán na daný rozpočtový rok s výhľadom na dva roky (x+2) – vecný a časový harmonogram realizácie jednotlivých opatrení a projektov
Časť 5: Finančná časť	
	<ul style="list-style-type: none"> • Indikatívny finančný plán na celú realizáciu PHSR • Model viaczdrojového financovania jednotlivých opatrení, aktivít za účasti sociálno-ekonomických partnerov v území prepojených na programový rozpočet • Hodnotiacia tabuľka pre výber projektov
Záver	
	<ul style="list-style-type: none"> • Informácia o schválení a zverejnení PHSR
Prílohy	
	<ul style="list-style-type: none"> • Príloha č. 1 - Zoznam členov riadiaceho tímu, pracovných skupín a partnerov zapojených do spracovania PHSR • Príloha č. 2 – Zoznam informačných zdrojov použitých v PHSR (Východiskové strategické a koncepcné dokumenty, súvisiaca legislatíva) • Príloha č. 3 – Zoznam skratiek použitých v PHSR • Príloha č. 4 – Zoznam termínov • Príloha č. 5 – Strom problémov • Príloha č. 6 – Strom cieľov • Príloha č. 7 – Letecký pohľad Most pri Bratislave • Príloha č. 8 – Letecký pohľad Most pri Bratislave časť Studené

Tabuľka 5 Zoznam analyzovaných dokumentov

Zoznam analyzovaných dokumentov			
Názov dokumentu	Platnosť dokumentu	Úroveň dokumentu	Zdroj
Národná stratégia regionálneho rozvoja	2030	Národná	www.mindop.sk
Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja VÚC Bratislava na roky 2016 - 2022	2016 - 2022	Regionálna	http://www.region-bsk.sk
Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce	2007 - 2013	Miestna	Obecný úrad

Most pri Bratislave 2007 - 2013			
Územnoplánovacia dokumentácia obce Most pri Bratislave	bez obmedzenia	Miestna	Obecný úrad
Program odpadového hospodárstva obce Most pri Bratislave na roky 2011 - 2015	2015	Miestna	Obecný úrad
Záverečný účet obce Most pri Bratislave (roky 2007 - 2013)	2007 - 2013	Miestna	Obecný úrad

Zdroj: Vlastné spracovanie

Analýza realizovaných opatrení

Primárnym cieľom štrukturálnej a regionálnej politiky Európskeho spoločenstva je znižovanie regionálnych rozdielov. Táto politika je založená na finančnej solidarite medzi jednotlivými regiónmi. Pomoc jednotlivým regiónom je realizovaná prostredníctvom štrukturálnych fondov a Kohézneho fondu (ďalej len „KF“), ktoré predstavujú nástroje regionálnej politiky Európskej únie (ďalej len „EÚ“). V programovom období 2007 - 2013 finančnú podporu predstavovali:

- Európsky fond regionálneho rozvoja (ďalej len „ERFD“)
- Európsky sociálny fond (ďalej len „ESF“)
- Kohézny fond

Cieľom analýzy realizovaných opatrení je vyhodnotenie predchádzajúceho programového obdobia 2007 - 2013. V uvedenom programovom období boli zrealizované v obci Most pri Bratislave nasledovné projekty:

Tabuľka 6 Realizované aktivity v programovom období 2007 - 2013

Názov aktivity	Finančná alokácia v EUR	Stav projektu	Výsledky aktivity
<i>Predĺženie pešej zóny o ulicu Školskú, Poľnú a časť 29. augusta</i>	ERDF - 247 979,76 ŠR - 223 181,79 Obec - 24 335,95	Dokončený	Rekonštrukcia centrálnej časti obce Most pri Bratislave
<i>Dobudovanie systému informačných tabúl</i>	Obec - 8 298,-	Dokončený	Nedostatočný
<i>Dobudovanie kanalizácie – ČOV a výtlačné potrubie</i>	Obec - 39 126,-	Rozpracovaný	

Rekonštrukcia ciest II. triedy	BSK		
Rekonštrukcia ulice Športová - II. etapa	ERDF - 146 467,- ŠR - 135 550,- Obec - 121 303,83	Dokončený	Rekonštrukcia centrálnej časti obce
Rekonštrukcia a výstavba chodníkov	Obec - 23 051,59		
Vybudovanie cykloturistických a oddychových trás	Obec - zatiaľ len projekt za 14 280,- EUR		
Výstavba obytného súboru Malinovo - Studené	Tri vody - v procese výstavby		
Výstavba bytových domov a OV pre mladé rodiny lokalita Pod Pšeno I,II	Bytové domy stoja (súkromní investori)		
Cvičisko pre psov	Je súkromné		

Zdroj: Vlastné spracovanie

Všetky realizované projekty riešili problémy v obci, ktoré znižovali jej konkurencieschopnosť, atraktivitu a kvalitu života lokálneho obyvateľstva.

Realizácia aktivít bola uskutočnená prostredníctvom vlastných zdrojov, zdrojov EÚ, štátneho rozpočtu a podpory podnikateľských subjektov.

Z analýzy realizovaných opatrení vyplýva, že sa nepodarilo všetky stanovené projekty naplniť. Zo 60 navrhovaných aktivít sa podarilo zrealizovať 10 projektov. PHSR na roky 2007 – 2013 bol naplnený na 16,6 %.

1. ANALYTICKÁ ČASŤ

OBSAH:

- Kompletná analýza vnútorného prostredia na základe overeného súboru kvantitatívnych a kvalitatívnych dát podľa jednotlivých oblastí vrátane finančnej a hospodárskej situácie
- Analýza silných a slabých stránok územia
- Identifikácia hlavných vonkajších faktorov rozvoja územia (výber hlavných faktorov)
- Analýza vplyvu vonkajšieho prostredia na vývoj situácie v území
- Ex-post hodnotenie (realizácia existujúceho PHSR vrátane vyhodnotenia rozpracovaných investičných a neinvestičných projektov k 31. 12. príslušného roku)
- SWOT analýza (súhrnná tabuľka, syntéza výsledkov)
- Analýza možných rizík a hrozieb, identifikácia kritických oblastí rozvoja

Tabuľka 7 Zoznam kvantitatívnych a kvalitatívnych dát

Zoznam použitých kvantitatívnych a kvalitatívnych dát		
Oblasť dát /téma	Zdroj dát	Webová stránka
<i>História obce</i>	OcÚ Most pri Bratislave	http://www.mostpribratislave.sk
<i>Poloha a prírodné podmienky</i>	OcÚ Most pri Bratislave VÚC BSK Pôdny portál	http://www.mostpribratislave.sk http://www.region-bsk.sk www.podnemapy.sk
<i>Kultúra</i>	OcÚ Most pri Bratislave	http://www.mostpribratislave.sk
<i>Demografia</i>	Štatistický úrad SR OcÚ Most pri Bratislave	www.statistics.sk http://www.mostpribratislave.sk
<i>Bývanie</i>	Štatistický úrad SR OcÚ Most pri Bratislave	www.statistics.sk http://www.mostpribratislave.sk
<i>Školstvo a vzdelávanie</i>	OcÚ Most pri Bratislave	http://www.mostpribratislave.sk/
<i>Zdravotníctvo</i>	OcÚ Most pri Bratislave	http://www.mostpribratislave.sk/
<i>Sociálna starostlivosť</i>	OcÚ Most pri Bratislave	http://www.mostpribratislave.sk/
<i>Technická infraštruktúra</i>	OcÚ Most pri Bratislave	http://www.mostpribratislave.sk
<i>Ekonomická situácia</i>	Štatistický úrad SR OcÚ Most pri Bratislave	www.statistics.sk http://www.mostpribratislave.sk

Zdroj: Vlastné spracovanie

1.1 História obce a kultúrne pamiatky

História obce

Najstaršie dokázané osídlenie obce predstavujú staroslovanské príbytky s črepinami nádob, kosťami zvierat a amorfným zeleným predmetom z 8. - 9. storočia v lokalite "Pod Pšeno" (Ľudovo Srňacie). Na okraji obce, na najvýchodnejšom cípe Žitného ostrova, sa v 80. rokoch 20. storočia

nachádzala jama po vyťaženom štrku. V stene jamy sa rysovali tmavé fľaky – výplne dávnovekých zahĺbených objektov. Počas archeologického výskumu sa zistilo, že ide o stopy dovtedy neznámeho slovanského sídliska. Nájdené črepy v tomto objekte preukázali, že tento kultový objekt pochádza z druhej polovice 8. storočia až začiatku 9. storočia a je prvou staroslovanskou svätyňou na Slovensku.

Obec Most pri Bratislave sa prvýkrát spomína v roku 1238 ako Pruck, ktorá dostala výsady už v 13. storočí a bola kráľovským majetkom. V roku 1283 bola obec zapísaná ako Pruk. Neskôr obec dostala meno Most nad Dunajom. Meno bolo odvodené podľa rieky Malý Dunaj, ktorý sa často vylieval a pre nerušené spojenie bolo potrebné stavať mosty. V obci v tom čase stáli štyri drevené mosty: jeden stál smerom na Malinovo, druhý nad dedinou, tretí pri dnešnom cintoríne a štvrtý pri dnešnej učiteľskej bytovke. V roku 1659 bola obec uvedená pod názvom Bruckh in der Insel.

V roku 1647 časť obce vlastnila rodina Kerekesovcov a druhú časť eberhardské panstvo, ktorému patrili 3/4 chotára a panstvu zo Svätého Jura štvrtina. V 18. storočí sa od eberhardského panstva odtrhlo panstvo Féľ (Tomášov) a vlastníkom Pruku sa stala aj rodina Jeszenákovcov.

V roku 1715 sa v obci nachádzali dva mlyny, výsek mäsa a 30 daňovníkov. Postupne sa obec rozvíjala a bola dosídlená obyvateľmi z Korutánska. V roku 1757 bola postavená rímskokatolícka fara a v roku 1770 rímskokatolícka škola.

V roku 1764 postihlo obec zemetrasenie a o 5 rokov neskôr vyhorela polovica obce.

Na začiatku 19. storočia sa zemepánom obce stal rod Apponyiovcov. V roku 1828 bolo v obci postavených už 110 domov a 790 daňovníkov. V roku 1851 žilo v obci 753 katolíckych, 13 evanjelických, 7 židovských obyvateľov. V roku 1896 sa meno obce pomaďarčilo na Dunahidas.

Pokojný život dediny prerušilo obdobie I. svetovej vojny (1914 - 1918), ktorá si vyžiadala 43 životov obyvateľov obce. Po roku 1918 bola v obci zriadená pošta, žandárska stanica a obecný úrad (ďalej len „OcÚ“).

V roku 1920 sa meno obce zmenilo na nemecky znejúci Bruk a od roku 1927 sa používal názov Most na Ostrove.

V roku 1942 bola obec elektrifikovaná. Pred ukončením II. svetovej vojny do augusta 1945 bolo v miestnej škole umiestnené vojenské zdravotné stredisko Červenej armády.

V roku 1945 prišlo do obce 70 rodín zo Zliechova, 60 z Čičmán, 20 z Košeckého Rovného, 50 z Oravy (z Námestova a okolia) a 22 rodín z Rajeckej Lesnej (pôvodne Friwald). V tomto čase bol zriadený miestny národný výbor a začal pôsobiť aj ochotnícky divadelný krúžok.

V roku 1949 bolo založené miestne Jednotné roľnícke družstvo (ďalej len „JRD“), otvorená materská škola s jedálňou a neskôr aj detské jasle.

V rokoch 1953 - 1954 sa do obce prisťahovalo 18 slovenských rodín z Rumunska, 6 rodín z Maďarska, 4 rodiny z Bulharska, 4 rodiny z Juhoslávie a 6 rodín z okolia Bánoviec nad Bebravou.

V roku 1957 sa začala stavba obchodného domu s rozličným tovarom, pri JRD bolo založené záhradníctvo s predajňou zeleniny. V tomto roku bola tiež prepracovaná budova garáže na požiarnu zbrojnicu.

V roku 1958 bola postavená učiteľská štvorbytovka, dva obchody rozličného tovaru, mäsiarstvo, mliekareň a obchod s textilom. Postupne sa zlepšovala aj úroveň ďalších služieb obyvateľstvu ako napr. oprava obuvi, holičstvo - kaderníctvo.

V rokoch 1959 - 1964 bola postavená nová budova kultúrneho domu. V budove získali miestnosti reštaurácia, kino, telocvičňa Základnej školy (ďalej len „ZŠ“), knižnica a miestny národný výbor (ďalej len „MNV“) (dnes OcÚ). Z bývalých priestorov miestneho národného výboru rekonštrukciou vzniklo zdravotné stredisko s ambulanciou všeobecného lekára a bytom pre lekára obce.

V roku 1960 bol otvorený klub dôchodcov a 1. októbra 1963 bola budove kultúrneho domu odovzdaná telocvičňa pre žiakov školy.

Od 1. októbra 1961 tu začas vychádzal spravodaj Mostu na Ostrove.

V roku 1968 po rekonštrukcii kultúrneho domu boli opäť otvorené detské jasle, opravovalo sa športové ihrisko a v rokoch 1974 - 1975 bol v obci vybudovaný vodovod. 1. júla 1974 bolo meno obce zmenené na Most pri Bratislave.

V rokoch 1981 - 1986 bola celá obec plynofikovaná, až na časť ulice Bratislavská medzi domami č. 21 - 57, ktorá bola plynofikovaná v roku 1989.

K 1. 9. 1988 bola zrekonštruovaná budova bývalej základnej školy (ul. Bratislavská 97) a začala sa využívať ako materská škola.

V roku 1988 sa začala výstavba Domu smútku, ktorá bola odovzdaná do užívania spolu s vysvätením na jeseň roku 1990.

K 1. 12. 1990 bola zrušená Drobná prevádzkareň MNV.

K 1. 3. 1991 ukončili prevádzku detské jasle. Do týchto priestorov sa presťahovala materská škola k 1.9.1991.

V decembri 1994 sa začala prvá etapa výstavby čisticky odpadových vôd (ďalej len „ČOV“) a hlavného kanalizačného zberača.

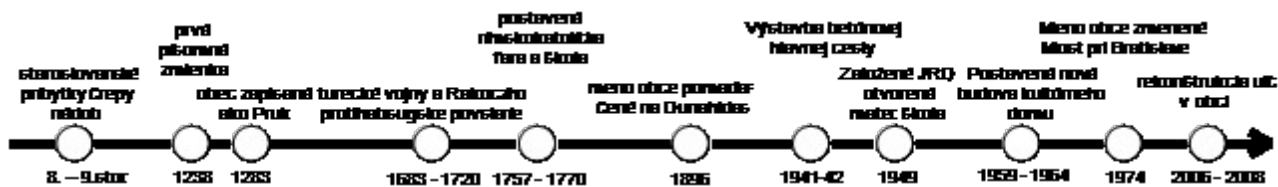
Na základe zmeny územného členenia Slovenskej republiky v roku 1996 sa obec Most pri Bratislave stala súčasťou okresu Senec, Bratislavský kraj.

Po novembri 1989 nastala zmena režimu a začala sa ďalšia etapa vo vývoji obce Most pri Bratislave, ktorá bola poznamenaná nedostatkom financií a pracovných príležitostí. Na druhej strane bolo možné začať súkromne podnikáť, či slobodne vyznávať akékoľvek náboženstvo. Spolu s obcou Malinovo bola vybudovaná čistička odpadových vôd, rozvíjalo sa súkromné podnikanie, viaceré súkromné obchody či služby obyvateľstvu. Prosperovalo miestne Roľnícke družstvo, ktoré vytvorilo priaznivé podmienky pre rozvoj zamestnanosti.

Obce Ivánka pri Dunaji, Most pri Bratislave a Zálesie založili spoločné združenie IVAMOZA na zlepšenie miestnych a turistických možností pre neďalekú Bratislavu, kde videli prosperitu.

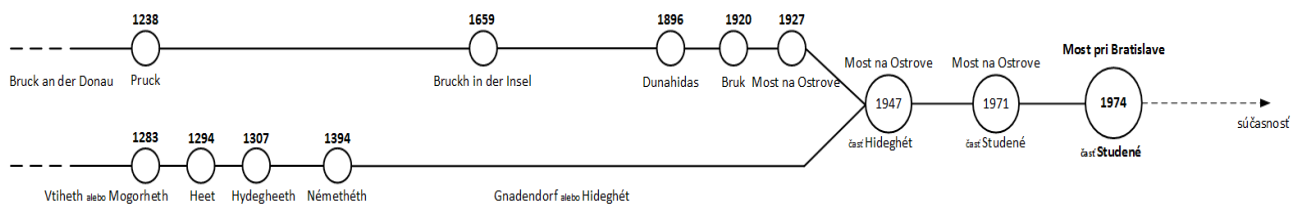
V roku 1947 bola k Mostu na Ostrove pripojená osada Hideghét (od roku 1976 Studené), ktorá bola kedysi samostatnou obcou. Táto časť obce sa prvýkrát spomína v roku 1283 ako Vtiheth či Mogorheth a potom v roku 1294 ako Heet. V roku 1307 je obec už zapísaná ako Hydegheeth a v roku 1394 ako Némethéth. Neskôr sa meno obce objavuje aj v nemeckej forme Gnadendorf. V roku 1828 bolo v obci 26 domov a 189 obyvateľov a v roku 1851 žilo v obci 168 katolíckych a 6 židovských obyvateľov. V roku 1947 bol Hideghét pripojený k obci Most na Ostrove a v roku 1976 bolo jeho meno poslovenčené na Studené. Osada sa nikdy nevyvinula na väčšie osídlenie a počet jeho obyvateľov sa znižoval. V roku 1869 v osade žilo 166 obyvateľov. Do roku 1900 sa ich počet znížil na 133 a v roku 1921 tu žilo len 94 občanov. V súčasnosti tu žije 198 obyvateľov a je predpoklad, že ich počet bude stúpať vzhľadom na výstavbu v danej lokalite.

Obrázok 1 Časová os významných historických udalostí

Zdroj: Vlastné spracovanie na základe údajov z OcÚ, 2014

Obrázok 2 Časová os - Vývoj názvu obce

Zdroj: Vlastné spracovanie na základe údajov z OcÚ, 2014

Kultúrne pamiatky

V katastrálnom území obce sa nachádza viacero kultúrnych pamiatok, ktoré sú zapísané v ústrednom zozname kultúrnych pamiatok. Významné kultúrne pamiatky obce znázorňuje nasledovná tabuľka:

Tabuľka 8 Kultúrne pamiatky

Kultúrna pamiatka	Popis
<p><i>Kostol Božského Srdca Ježišovho</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • Dvojvežový rímskokatolícky kostol • Pôvodne zasvätený svätému Tomášovi • Podľa publikácie vydanej v Rakúsku sa spomína: staršia časť kostola (malá veža a loď) je postavená na najstaršom (pôvodnom) kostole z 11. storočia • Presbytérium starého kostola s rovným uzáverom mohol byť pôvodnou kaplnkou z 13. storočia, ktorá bola rozšírená loďou a predstavanou vežou v ranogotickom slohu s viacerými románskymi architektonickými prvkami, pristavované kamenné „cibória“ • Stavba je listinne doložená v roku 1315, keď comes Karol tu ponechal starší dar comesa Belyeho na opravu pruckého kostola • Zachované gotické kamenné detaily, architektonické články, nástenné maľby a kamenná krstiteľnica zo 14. storočia • V roku 1910 rozšírený v neorománskom slohu • V kostolnej záhrade drevený kríž s maľovaným dreveným korpusom, postavený v roku 1933 • Pod staršou časťou kostola je hrob (hrobka) s neznámym pochovaným
<p><i>Božia muka pri dome č. 80</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • Postavená na prelome 18. - 19. storočia v klasicistickom slohu na pamiatku prekrstenia pôvodného nemeckého obyvateľstva z evanjelického na katolícke náboženské vyznanie
<p><i>Božia muka pri ceste na Malinovo</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • Postavená v 2. polovici 19. storočia
<p><i>Božia muka na západnom konci obce</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • Murovaná stavba na štvorcovom podstavci s polkruhovým výklenkom

	<ul style="list-style-type: none"> • Zrekonštruovaná v roku 1958
Malý zvon	<ul style="list-style-type: none"> • Vyrobený vo zvonárskej dielni Karola Foehra v Bratislave, v roku 1882
Stredný a veľký zvon	<ul style="list-style-type: none"> • Vyrobený vo zvonárskej dielni Richarda Herolda v Chomutove v roku 1921
Mohyla M.R.Štefánika	<ul style="list-style-type: none"> • Postavená v roku 1923 vo forme pyramídy s jednoduchou kamennou stélou s nápisom, postavenou pri jej päte
Ústredný kamenný kríž cintorína	<ul style="list-style-type: none"> • S reliéfom Panny Márie na kamennom korpuse postavený v roku 1879
Pamätná tabuľa v cintoríne	<ul style="list-style-type: none"> • Obsahuje mená zosnulých zo zrušených hrobov • postavená v roku 1991
Prícestný kamenný kríž	<ul style="list-style-type: none"> • S malým liatinovým krížom, situovaný pri ceste do Studeného, postavený v roku 1909
Drevený kríž	<ul style="list-style-type: none"> • s maľovaným plechovým korpusom postavený v roku 1933
Budova rímsko-katolíckej fary	<ul style="list-style-type: none"> • Postavená v roku 1757, mala vzhľad ľudového domu
Pamätník I. svetovej vojny	<ul style="list-style-type: none"> • Situovaný v kostolnej záhrade, na štvorcovom podstavci s osadeným pylónom s reliéfom hlavy Krista, pod podstavcom – socha smútiaceho vojaka, postavený 29.8.1929 obcou Bruk
Ľudové domy	<ul style="list-style-type: none"> • S podstiením obráteným do dvora
Kaštieľ	<ul style="list-style-type: none"> • Situovaný v miestnej časti Studené, postavený v 17. storočí, rodinou Hideghétiovcov ako prízemná renesančná budova

Zdroj: Vlastné spracovanie na základe údajov z OcÚ, 2014

Významné osobnosti obce

Medzi významné osobnosti patrí súčasný rímskokatolícky biskup hornorakúskej diecézy Linz, Ludwig Schwarz, ktorý sa narodil dňa 4. júna 1940 ako najstarší syn rodičom toho času žijúcim v Moste pri Bratislave.

K dôležitým osobnostiam obce Most pri Bratislave patrili miestni farári, ktorí okrem hlásania Božieho slova predstavovali dôležitý aspekt v rozvoji osobnosti tunajšieho obyvateľstva. Významné osobnosti znázorňuje nasledovná tabuľka.

Tabuľka 9 Významné osobnosti obce

Meno	Roky pôsobnosti	Funkcia
<i>Henricus</i>	1315	Farár
<i>Gregorius Augustini</i>	1665	Farár
<i>Blasius Kurczednik či Aurszelnik</i>	1666	Farár
<i>Antonius Mositz</i>	1691	Farár
<i>Philipius Dubruel</i>	1692	Farár
<i>Georgius Leopoldus Janni či Fanni</i>	1694	Farár
<i>Josephus Fuksz</i>	1762	Farár
<i>Joannes Kau</i>	1808	Farár
<i>Josephus Melicsek</i>	1821	Farár
<i>Balthasar Schill</i>	1833	Farár
<i>Josephus Szvoboda</i>	1839	Farár
<i>Mathias Heiberger</i>	1850	Farár a administrátor
<i>Carolus Hottovinszky</i>	1870	Int. administrátor
<i>Josephus Zechmann</i>	1870 - 1872	Farár
<i>Josephus Wanke</i>	1872-1873	Administrátor
<i>Ignatius Kleinhaus</i>	1873-1883	Farár a administrátor
<i>Joanne Dotter</i>	1883- 1902	Farár
<i>Georgely Bognár</i>	1902 - 1927	Farár
<i>Jozef Király</i>	1927	Administrátor
<i>Adalbert Zárecký</i>	1927 - 1935	Administrátor
<i>administrátor Jozef Kubisch</i>	1935 - 1939	Administrátor
<i>Wilhelm Bolomský</i>	1939 - 1941	Farár
<i>Ján Preimy</i>	1941 - 1947	Farár
<i>Jozef Lindtner</i>	1947 - 1952	Administrátor
<i>Ján Klčo</i>	1952 - 1953	Administrátor
<i>Pavol Rafael Fidrik</i>	1953 - 1973	Administrátor
<i>Karol Horváth</i>	1973 - 1976	Administrátor
<i>Jozef Czuczor</i>	1976 - 1989	Administrátor
<i>Ladislav Tóth</i>	1989 - 1990	Farár
<i>Andrej Brunclík</i>	1991	Farár
<i>Jozef Krušac</i>	1991 - 1992	Farár
<i>Ladislav Tóth</i>	1992 - 1995	Farár
<i>Július Tassári</i>	1995 - 2000	Farár
<i>Ján Buček</i>	2000 - 2004	Administrátor
<i>Marián Červený</i>	2004 - 2009	Farár
<i>Stanislav Stohl</i>	2009 -	Farár

Zdroj: Vlastné spracovanie na základe údajov z OcÚ,2014

1.2 Poloha a prírodné podmienky

Obec Most pri Bratislave sa rozprestiera v západnej časti Slovenska v blízkosti hlavného mesta Bratislava, od ktorého je vzdialená 3 km.

Lokalita obce v prímestskej časti Bratislavy na jednej strane umožňuje jej obyvateľom využívať veľmi krátky čas na dopravu do zamestnania, škôl ako aj na kultúrne akcie v Bratislave, na strane druhej bývanie mimo mesta poskytuje tiché prírodné prostredie.

Obec je situovaná na Podunajskej nížine v severozápadnej časti Žitného ostrova pri rieke Malý Dunaj a skladá sa z dvoch katastrálnych území: Most pri Bratislave a Studené. Z hľadiska nomenklatúry územno–štatistických jednotiek (ďalej len „NUTS“) a rovnako i z územnosprávneho členenia SR je obec zaradená do okresu Senec v rámci vyššieho územného celku Bratislavský kraj a úrovne NUTS II Západné Slovensko. Katastrálne obec susedí zo západnej časti s hlavným mestom Bratislava, mestskou časťou Podunajské Biskupice a Vrakuňa, zo severu s obcou Ivanka pri Dunaji, zo severovýchodu s obcami Zálesie a Malinovo, z juhovýchodu s obcami Tomášov, Miloslavov a Dunajská Lužná. Poloha obce vzhľadom na geografické podmienky predstavuje 48°08'32" a 17°16'19".

Obrázok 3 Poloha obce Most pri Bratislave

Zdroj: maps.google.com

Vzdialenosť obce k pólom lokálneho ekonomického rozvoja:

- Podunajské Biskupice – 5,4 km
- Vrakuňa – 5,8 km
- Ivanka pri Dunaji – 7,6 km
- Zálesie – 4,5 km
- Malinovo – 3,9 km
- Tomášov – 6,4 km
- Miloslavov – 6,4 km
- Dunajská Lužná – 8,2 km

Vzdialenosť obce od okresného, krajského a hlavného mesta:

- Senec – 23 km
- Bratislava – 3 km

Poloha obce k pólom ekonomického rozvoja širšieho regionálneho významu:

- Malacky – 56,3 km
- Stupava – 37,7 km
- Pezinok – 21,8 km

Lokalita obce vzhľadom k pólom ekonomického rozvoja medzinárodného významu:

- Viedeň – 92,7 km
- Brno – 149 km
- Budapešť – 214 km

Blízkosť miest vytvára podmienky pre rast a rozvoj okolitých obcí a uspokojovanie potrieb obyvateľov. Obec Most pri Bratislave je veľmi výhodne alokovaná vo vzťahu k pólom regionálneho a medzinárodného významu, čo má pozitívny vplyv na budúci rozvoj obce.

Obec Most pri Bratislave má vidiecky charakter a je súčasťou regionálneho združenia Podunajsko, ktoré vzniklo 29.11.1991. Toto združenie združuje 34 obcí a tiež mesto Senec. Združenie zastupuje záujmy obcí smerom k štátu, nadnárodným organizáciám a iným subjektom. Koordinuje aktivity pri projektoch, organizuje semináre, stretnutia, v rámci ktorých si starostovia vymieňajú skúsenosti a pod.

Obec Most pri Bratislave je aj súčasťou mikroregiónu Pridunajsko, ktoré vzniklo v roku 1998. Ako celok ho tvorí šesť obcí – Dunajská Lužná, Rovinka, Miloslavov, Kalinkovo, Hamuliakovo a Most pri Bratislave. Toto regionálne združenie 15. mája 2013 podpísalo zahraničnú dohodu o spolupráci so Starou Pazovou (Srbsko) v oblasti výtvarnej, divadelnej, kultúrnej, vzdelávania a športu. V rámci spolupráce boli doposiaľ zozbierané knihy pre slovenskú komunitu v Srbsku. Naopak na Slovensku sa zrealizovalo stretnutie srbských rodín.

Poloha Mikroregiónu Pridunajsko je veľmi výhodná. Rozprestiera sa v chránenej vodohospodárskej oblasti Žitný ostrov. Výhodná geografická poloha prispieva k rozvoju cestovného ruchu, nakoľko obce sú situované v blízkosti hraníc s Rakúskom a Českou republikou. Regionálne združenie predstavuje pre obec pól ekonomického rozvoja miestneho významu.

Dopravná dostupnosť v rámci polohy obce je atraktívna, vzhľadom k tomu, že je obec od hlavného mesta vzdialená 3 km. Obec sa spája s okolitými centrami prostredníctvom cesty II. triedy

č. 572. Dobrá úroveň infraštruktúry zabezpečuje podmienky pre migráciu obyvateľov, ktorí sú väčšinou zamestnaní v mestských sídlach, ale uprednostňujú vidiecke prostredie. Výhodná poloha a blízkosť významných centier vplýva aj na mieru nezamestnanosti v obci, pretože obyvatelia dočasne migrujú práve do týchto centier.

Prírodné podmienky

Prírodné podmienky vytvárajú predpoklady pre ekonomický rozvoj a vplývajú na kvalitu života lokálneho obyvateľstva.

Fyzickogeografická charakteristika

Geomorfologické podmienky

Bratislavský samosprávny kraj sa nachádza v stredoeurópskom priestore, kde vytvára najzápadnejšie situovaný kraj v Slovenskej republike. Kataster obce Most pri Bratislave je súčasťou podsústavy Panónskej panvy, provincii Západopanónskej panvy, subprovincii Malej dunajskej kotliny, oblasti Podunajskej nížiny. Reliéf obce je prevažne rovinatý, nachádza sa v 128 m.n.m.

Geologické podmienky

Geologická stavba územia nie je zložitá. V podloží sa nachádzajú neogénne íly, piesky a štrky, ktoré sú v pahorkatinnej časti pokryté sprašami a sprašovými hlinami, v rovinatej časti nánosmi Dunaja a jeho prítokov. Zvyšky lužného lesa sú len pozdĺž toku rieky. Obec má prevažne rovinatý povrch.

Pedologické podmienky

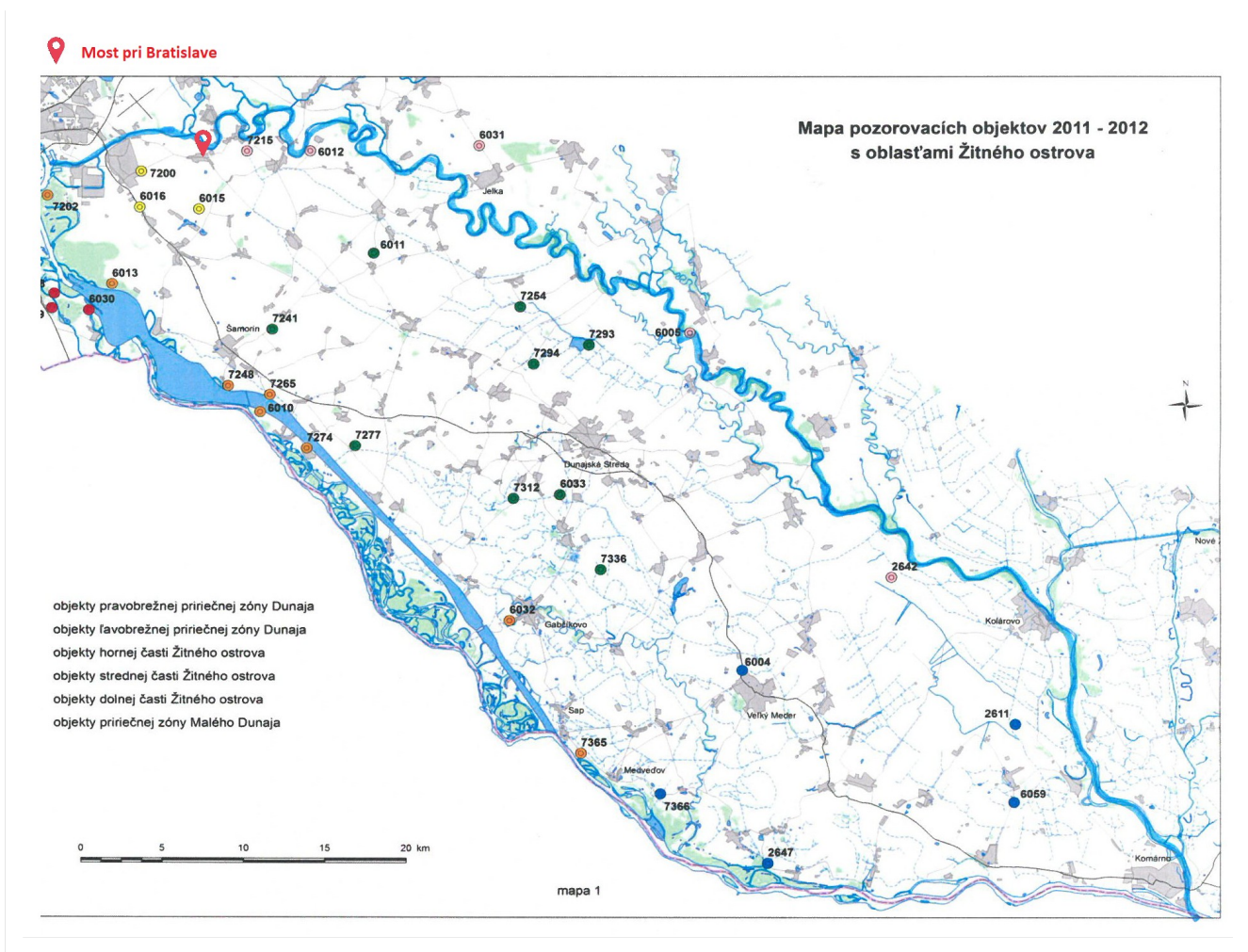
V pedologických podmienkach pôdne typy zastupujú fluvizeme, luvizeme, čiernice, kambizeme, rendziny a kultizeme. Celé územie sa intenzívne využíva vzhľadom na úrodnosť pôd.

Hydrologické podmienky

Územie obce sa nachádza v chránenej vodohospodárskej oblasti Žitný ostrov. V roku 1961 bol regulovaný tok Malého Dunaja. Zvyšok pôvodného koryta rieky dnes tvoria tri jazerá, pôvodne využívané na ťažbu štrku (všetky rybárske a dve z toho aj na rekreáciu a športovanie), zvané Zelené jazerá, ktoré majú spolu plochu 17,6 ha. Obyvatelia z Bratislavy a širšieho okolia dnes využívajú jazerá na krátkodobú rekreáciu a oddych. Dokonca pribúda aj turistov z celého Slovenska a zahraničia. Z Jurského Šúra vyteká kanál Blatina, ktorý sa vlieva do Malého Dunaja práve v chotári obce a je rajom rybárov. Vzhľadom k tomu, že obec Most pri Bratislave sa nachádza v chránenej vodohospodárskej oblasti Žitný ostrov, pri realizácii opatrení uvedených v PHSR budú rešpektované ustanovenia zákona č. 364/2004 Z.z. o vodách (vodný zákon) v znení neskorších predpisov, najmä

ustanovenia § 31 A § 39. Z hľadiska ochrany prírodných liečivých zdrojov a prírodných minerálnych zdrojov sa v katastrálnom území obce nachádza ochranné pásmo II. stupňa liečivých zdrojov Čilistov. Pri realizácii opatrení strategického dokumentu je potrebné rešpektovať vyhlášku MZ SR č. 552/2005 Z. z., ktorou sa vyhlasujú ochranné pásma liečivých zdrojov v Čilistove. Obec Most pri Bratislave patrí do zoznamu zraniteľných oblastí, ktoré boli vymedzené na základe uznesenia Vlády SR č. 617/2004 a sú v súlade so smernicou Rady 91/676/EHS o ochrane vôd pred znečistením dusičnanmi z poľnohospodárskych zdrojov. V tejto súvislosti budú pri realizácii opatrení uvedených v PHSR rešpektované opatrenia a obmedzenia proti kontaminácii podzemných vôd znečisťujúcimi látkami.

Obrázok 4 Hranica Chránenej vodohospodárskej oblasti Žitný ostrov

Zdroj: Bratislavská vodárenská spoločnosť, 2017

Klimatické podmienky

Celé územie okresu sa nachádza v teplej klimatickej oblasti a patrí k najteplejším na Slovensku. Na podnebie vplyva teplý vzduch prúdiaci z Podunajskej nížiny.

Nerastné suroviny

V katastrálnom území obce sa nachádza ložisko nevyhradeného nerastu „štrkopiesky a piesky. Zloženie valúnov štrku je petrograficky podobné štrkom z koryta rieky Dunaj. Uvedené štrky sú tvorené kremeňmi, kremencami, pieskovcami, rohovcami, vápencami, kryštalickými bridlicami a granitoidmi. V minulosti toto ložisko využívala SONDA, s.r.o. V súčasnosti na ložisku v Moste pri Bratislave prebieha dobývanie podľa platného Rozhodnutia firmou ZAPA.

Rastlinstvo a živočíšstvo

Obec Most pri Bratislave leží na toku rieky Malý Dunaj. Hlavnými drevinami rastúcimi v okolí Malého Dunaja sú topoľ čierny, topoľ biely, vrba krehká, vrba biela, jaseň štíhly, nepôvodný pajaseň žliazkatý a jelša lepkavá. Bohato zastúpené sú tiež kroviny, hlavne hlohy, plamienok plotný, svíb krvavý, bršlen európsky, chmeľ obyčajný a brečtan popínavý. Z vodného rastlinstva sú zastúpené predovšetkým truskavec obyčajný, lekno biele, leknica žltá, vodomor kanadský, stolístok praslenatý, pálka širokolistá, žaburinka menšia. Lužné lesy v okolí Malého Dunaja majú poloprirodzený charakter a zväčša vytvárajú len úzke pásy pozdĺž toku. K prirodzenejším lesom patria najmä vrbovo-topoľové lužné lesy, topoľové jaseniny, brestové jaseniny, brestové dúbravy, no vyskytujú sa aj agátiny s balotou čiernou. Súčasná štruktúra lesných spoločenstiev je výsledkom hlavne lesohospodárskych zásahov, pôvodný les je možné nájsť už len veľmi zriedkavo. Podstatná časť lesných plôch je premenená na monokultúry s kultivarmi topoľov.

V Malom Dunaji a jeho blízkom okolí žijú viaceré vzácne a chránené živočíchy a rastliny. Z cicavcov sú tu zastúpené najmä kunka červenobruchá, vydra riečna a ondatra pižmová. Z vtákov sa tu vyskytujú najmä labuť veľká, volavka popolavá, lyska čierna, bocian biely, bučiacik močiarny, rybárik obyčajný a kačica divá. Obojživelníky vyskytujúce sa v okolí Malého Dunaja sú najmä skokan rapotavý a skokan zelený. Z hmyzu je to okrem iných, roháč obyčajný. Ryby vyskytujúce sa v toku Malého Dunaja sú sumec západný, čík európsky, hrebenačka vysoká, hrúz bieloplutvý, plž severný, boleň dravý, plotica lesklá, štika severná, jalec hlavatý, jalec tmavý, jalec maloústý, ostriež riečny, karas obyčajný, plotica obyčajná a mieň obyčajný.

Ochrana prírody

V katastrálnom území obce sa nenachádza žiadne chránené územie. Z ekologického hľadiska je toto územie málo stabilné až nestabilné. Toto prostredie má nedostatok vegetačných prvkov a monotónny reliéf krajiny. Vodné toky Malý Dunaj, Šúrsky kanál, Biela voda a vodné plochy štrkových jám sú situované prevažne v severnej časti katastra.

Na území obce sa nachádza niekoľko prvkov nadregionálneho a regionálneho územného systému ekologickej stability (ďalej len „ÚSES“):

Prvky nadregionálneho ÚSES

- **Nadregionálny biokoridor Malý Dunaj**

Prepája nadregionálny biokoridor Dunaja s biocentrami v okrese Bratislava. Prechádza tokom Malého Dunaja a jeho meandrami. Nachádzajú sa tu brehové porasty najmä vrbovo-topoľové a zaplavené lúčne porasty.

- **Nadregionálny biokoridor Šúrsky kanál (Malé Karpaty – Malý Dunaj)**
- **Nadregionálny biokoridor Šúrsky kanál – Malý ostrov**

Prvky regionálneho ÚSES

- **Regionálny biokoridor Dunaj – Malý Dunaj**

Prepája dva nadregionálne biokoridory a biocentrum Sobroš. Lesy sú tu vo veľmi malých výmerách, najmä lužné lesy vrbovo topoľové a lužné lesy nížinné.

Životné prostredie

Vzhľadom na jednotlivé stupne poškodenia životného prostredia patrí Bratislavský kraj k silno narušenému prostrediu. Na území obce nie sú v súčasnosti evidované environmentálne záťaže. Avšak predpokladá sa vznik nasledovných environmentálnych záťaží:

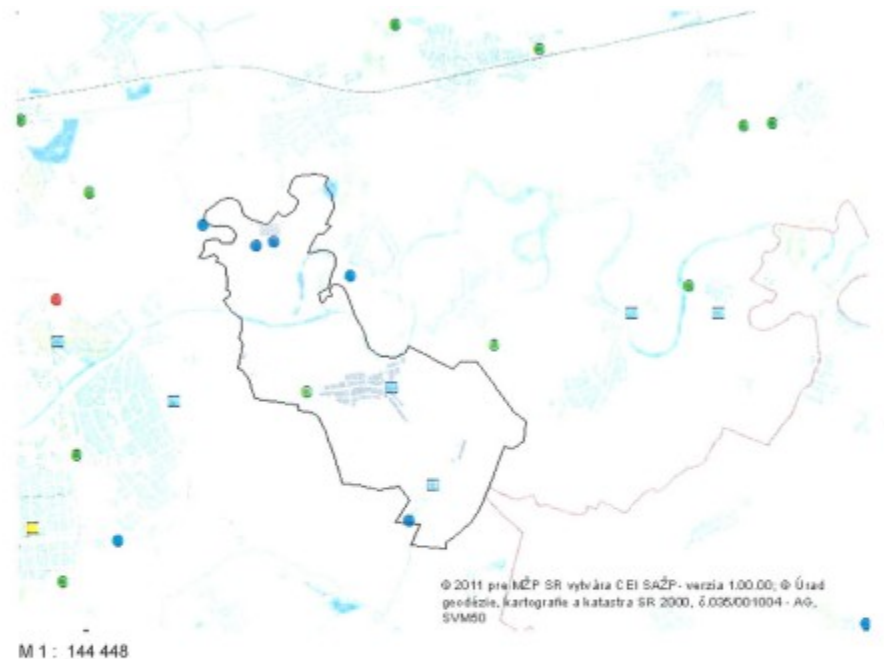
Tabuľka 10 Pravdepodobné environmentálne záťaže

Pravdepodobné environmentálne záťaže				
Názov EZ	Názov lokality	Druh činnosti	Stupeň priority	Registrovaná ako
SC 008/Most pri Bratislave – Z farmy Prucké – skládka KO	Z od farmy Prucké – skládka KO	Skládka komunálneho odpadu	EZ s nízkou prioritou (K 35)	A pravdepodobná environmentálna záťaž
SC 004/ Most pri Bratislave – Prucká sihoť – poľnohospodársky areál	Prucká sihoť – poľnohospodársky areál	Hnojisko	EZ s nízkou prioritou (K 35)	A pravdepodobná environmentálna záťaž
SC 005/Most pri Bratislave –	Studené – skládka KO I v štrkovni	Skládka komunálneho	EZ so strednou prioritou (K 35)	A pravdepodobná

Studené – skládka KO I v štrkovni		odpadu	65-)	environmentálna záťaž
SC 007/Most pri Bratislave – západ – čerpacia stanica zrušená	Západ – ČS PHM – zrušená	Čerpacia stanica pohonných hmôt		C sanovaná/ rekultivovaná lokalita
SC 007/ Most pri Bratislave – V časť-pochovaná skládka	V časť – pochovaná skládka	Skládka komunálneho odpadu	EZ so strednou prioritou (K 35 65-)	A pravdepodobná environmentálna záťaž C sanovaná/ rekultivovaná lokalita
SC 006/Most pri Bratislave – Studené – skládka KO II	Studené – skládka KO II	Skládka komunálneho odpadu	EZ so strednou prioritou (K 35 65-)	A pravdepodobná environmentálna záťaž C sanovaná/ rekultivovaná lokalita

Zdroj: Vlastné spracovanie na stanoviska OÚ Senec 2017

Obrázok 5 Pravdepodobné environmentálne záťaže

ČASŤ: LEGENDA

Environmentálne záťaž (EZ)

Všetky EZ

- Pravdepodobná environmentálna záťaž
- Environmentálna záťaž
- Sanovaná/rekultivovaná lokalita

Zdroj: MŽP
SR 2016

1.3 Štruktúra obyvateľstva

Socio-ekonomický rozvoj primárne závisí od rozvoja ľudských zdrojov, pretože sa podieľa na tvorbe ekonomických hodnôt z podnikateľského hľadiska a z hľadiska spotreby tovarov a služieb. Obyvateľstvo pre obec predstavuje nielen významný sociálny kapitál, ale aj dynamický element vzhľadom na jeho počet, štruktúru, priestorové rozloženie a iné znaky.

Vývoj počtu obyvateľov

Obec Most pri Bratislave k 31.12.2014 zaznamenala 2 572 obyvateľov. Týmto počtom sa obec zaraďuje k väčším vidieckym obciam Slovenska.

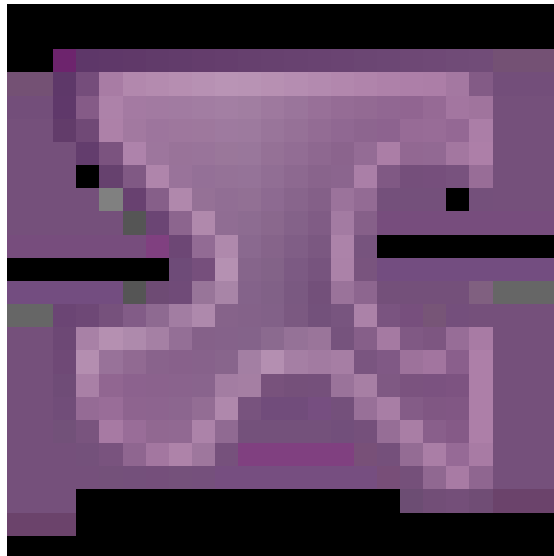
Tabuľka 11 Vývoj počtu obyvateľov

Rok	1896	1900	1930	1940	1970	1990	2001	2006	2008	2010	2012	2014
Počet obyvateľov	823	1 025	1 471	1 502	1 464	1 550	1 555	1 600	2 316	2 390	2 461	2 572

Zdroj: Vlastné spracovanie na základe údajov Štatistického úradu (ďalej len „ŠÚ“), OcÚ 2014

Na základe uvedených hodnôt v tabuľke, vývoj počtu obyvateľstva má rastúci trend. V súčasnosti má obec 2 572 obyvateľov. Od roku 1896, kedy bol zaznamenaný najnižší počet obyvateľov 823, až po rok 1940 počet obyvateľov v obci stúpala. Aj napriek dramatickým udalostiam, ktoré sa odohrali v roku 1945 počet obyvateľov ešte stúpala. Až v roku 1970 počet obyvateľov v obci poklesol, čoho dôsledkom mohli byť urbanizačné procesy spojené s vysídľovaním obyvateľstva z vidieckych obcí do miest. Po roku 1990 nárast obyvateľov obce stúpala.

Obrázok 6 Vývoj počtu obyvateľov

Prirodzený prírastok/úbytok

Prirodzený prírastok predstavuje rozdiel medzi natalitou a mortalitou. V sledovanom období 2008 až 2014 má prirodzený prírastok pozitívny vývoj.

Tabuľka 12 Celkový prírastok obyvateľstva

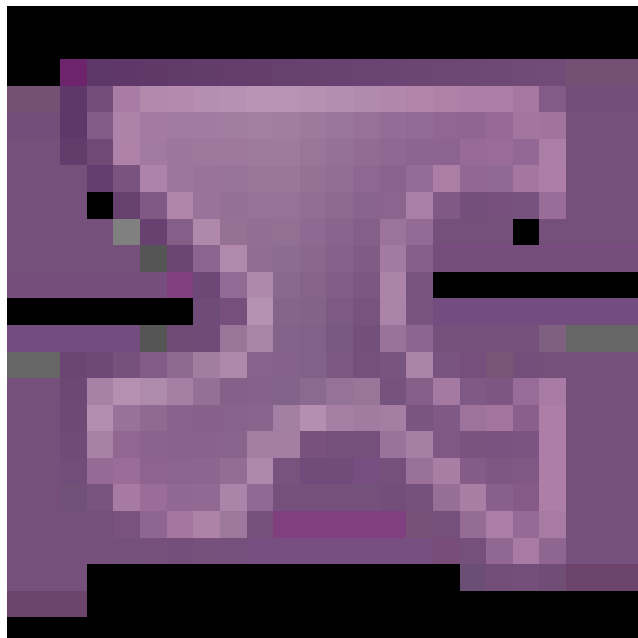
Rok	Prirodzený prírastok/úbytok	Migračné saldo	Celkový prírastok
2008	4	129	133
2009	6	148	154
2010	12	101	113
2011	21	167	188
2012	29	77	106
2013	32	86	118
2014	37	64	101

Zdroj: Vlastné spracovanie na základe údajov ŠÚ, OcÚ 2014

Migračné saldo vyjadruje rozdiel medzi počtom imigrantov a emigrantov. V rokoch 2008 - 2014 predstavuje migračné saldo kladnú hodnotu, na základe ktorej vyplýva prílev obyvateľstva do obce.

Celkový prírastok znázorňuje súčet prirodzeného prírastku a migračného salda. V sledovanom období dosahuje ukazovateľ pozitívne hodnoty, ktoré vyjadrujú prílev obyvateľov do obce.

Obrázok 7 Celkový prírastok

Zdroj: Vlastné spracovanie na základe údajov ŠÚ, OcÚ 2014

Hustota obyvateľov

Tabuľka 13 Hustota obyvateľov

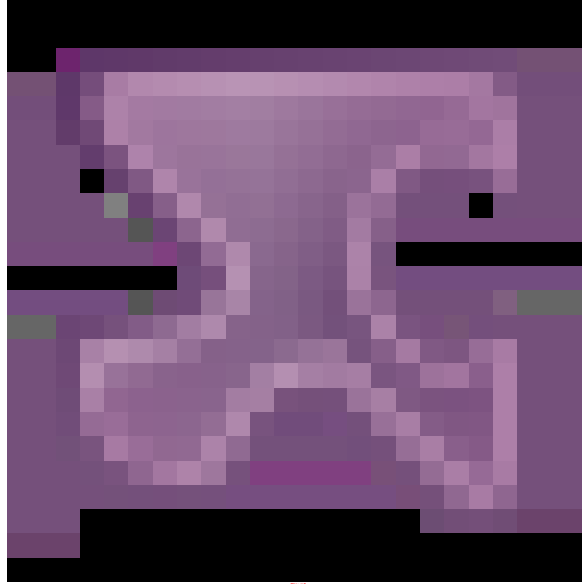
Rok	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Hustota obyvateľov na km ²	121,8	123,9	125,7	128,2	129,5	133,2	135,3

Zdroj: Vlastné spracovanie na základe údajov ŠÚ, OcÚ 2014

V sledovanom období bola dosiahnutá najväčšia hodnota 135,3 v roku 2014, ktorá predstavovala 135 obyvateľov na km². Z nasledovnej tabuľky je možné konštatovať, že ide o priamu úmernosť. S rastúcim počtom rokov, sa zvyšuje aj hustota obyvateľstva. Vzhľadom na predpokladanú realizáciu stavieb domov a bytov, je predpoklad, že hustota obyvateľstva bude mať naďalej stúpajúcu tendenciu.

Veková štruktúra obyvateľov

Obrázok 8 Veková štruktúra obyvateľstva

Zdroj: Vlastné spracovanie na základe údajov z OcÚ, 2014

V porovnávanom období rokov 2008 a 2014 boli zaznamenané zmeny vo vekovej štruktúre obyvateľstva. V roku 2014 predproduktívna zložka obyvateľstva zaznamenala nárast oproti roku 2008. Naopak, produktívna zložka v roku 2008 prevýšila produktívnu zložku v roku 2014. V oboch rokoch (2008 aj 2014) je však stav produktívnej zložky dominantný. V poproduktívnej zložke obyvateľstva nastal nárast v roku 2014 oproti roku 2008.

Štruktúra pohlavia

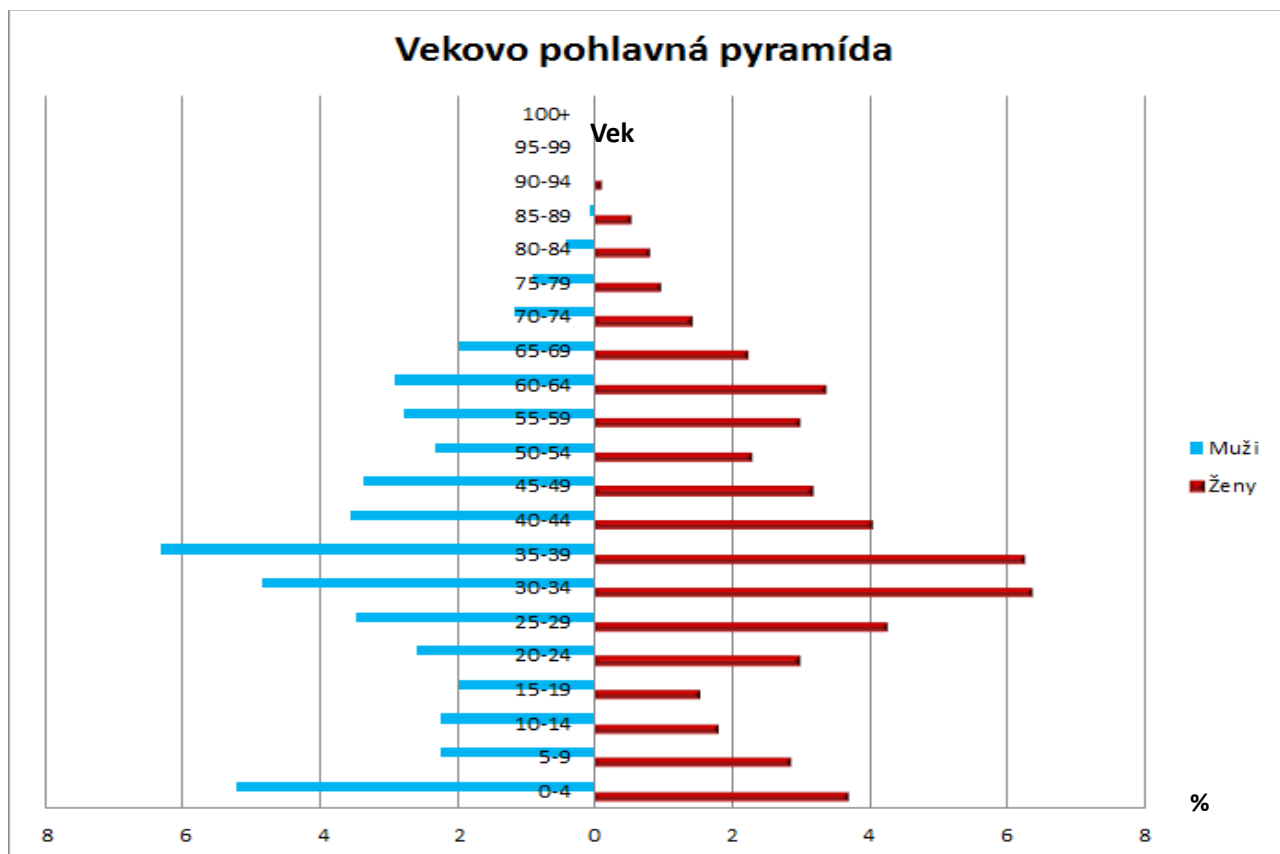
Koeficient maskulinity vyjadruje %-álne zastúpenie mužov v populácii. V roku 2014 bolo 48% mužov v danej populácii.

Koeficient feminity znázorňuje %-álne zastúpenie žien v populácii. V roku 2014 bolo 52% žien v danej populácii.

Index maskulinity vyjadruje počet mužov pripadajúcich na 100 žien v populácii. V roku 2014 pripadalo na 100 žien 93 mužov.

Index feminity predstavuje počet žien pripadajúcich na 100 mužov v populácii. V roku 2014 pripadalo na 100 mužov 106 žien.

Obrázok 9 Vekovo pohlavná pyramída

Zdroj: Vlastné spracovanie na základe údajov z OcÚ, 2014

Vekovo pohlavná pyramída predstavuje podiel určitej vekovej skupiny obyvateľstva obce k celkovému počtu obyvateľov v percentách. V roku 2014 sa jedná o progresívny typ vekovej pyramídy t.j., že počet predproduktívnej zložky obyvateľstva prevyšuje poproduktívnu zložku. Pre tento typ pyramídy je charakteristická vysoká natalita, čo vyjadruje, že obyvateľstvo v obci je prevažne mladé.

Index starnutia

Tabuľka 14 Index starnutia

Rok	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Index starnutia	48,7	50,61	53,67	55,49	58,23	60,8	58,89

Zdroj: Vlastné spracovanie na základe údajov z OcÚ, 2014

Index starnutia vyjadruje koľko obyvateľov v poproduktívnom veku pripadá na 100 obyvateľov predproduktívneho veku. Index starnutia počas sledovaného obdobia mal stúpajúcu tendenciu až do roku 2013. V roku 2014 poklesla hodnota indexu starnutia a predstavovala na sto ľudí predproduktívneho veku 58 obyvateľov poproduktívneho veku.

Ekonomická závislosť

Index ekonomickej závislosti starých

Index ekonomickej závislosti starých vyjadruje koľko obyvateľov poproduktívnej zložky pripadá na sto produktívnych ľudí za isté časové obdobie. V obci Most pri Bratislave v roku 2014 na sto produktívnych obyvateľov pripadalo **16** obyvateľov poproduktívnej zložky.

Index ekonomickej závislosti mladých

Index ekonomickej závislosti mladých predstavuje počet obyvateľov predproduktívnej zložky pripadajúcej na sto obyvateľov produktívnej zložky za určité časové obdobie. V roku 2014 pripadalo na sto ľudí predproduktívnej zložky **22** obyvateľov produktívnej zložky.

Index ekonomického zaťaženia

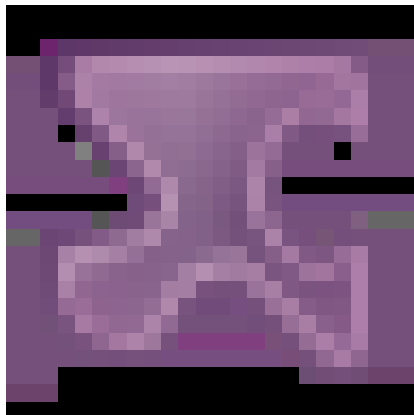
Index ekonomického zaťaženia znázorňuje počet obyvateľov predproduktívnej a poproduktívnej zložky na sto ľudí produktívnej zložky. V roku 2014 v obci na sto obyvateľov produktívnej zložky pripadalo **38** obyvateľov predproduktívnej a poproduktívnej zložky.

Priemerný vek

Priemerný vek vyjadruje vážený priemer počtu prežitých rokov do určitého okamihu. Priemerný vek v obci v roku 2014 bol **37** rokov.

Vzdelanostná štruktúra

Obrázok 10 Vzdelanostná štruktúra

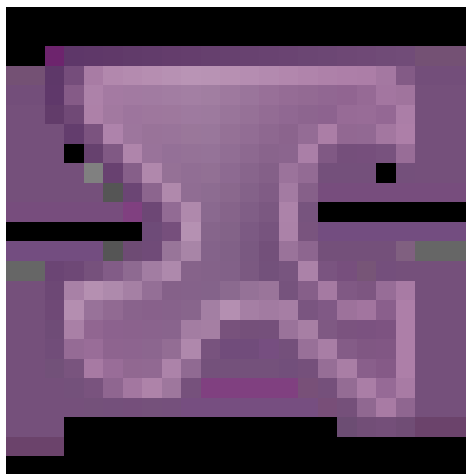

Zdroj: Vlastné spracovanie podľa SODB, 2011

Vzdelanie predstavuje základnú ľudskú činnosť, ktorá vplýva na výrobu a počet firiem v danom území. Vzdelanostnú úroveň tvorilo v roku 2011 predovšetkým 37,11% obyvateľov so stredným odborným vzdelaním s maturitou, so stredným odborným bez maturity predstavovalo 21,86% obyvateľstva, 19,01% bolo obyvateľov s učňovským vzdelaním bez maturity, 16,38% obyvateľov so základným vzdelaním a 5,63% tvorilo obyvateľstvo s učňovským vzdelaním s maturitou.

Národnostná štruktúra

Obrázok 11 Národnostná štruktúra

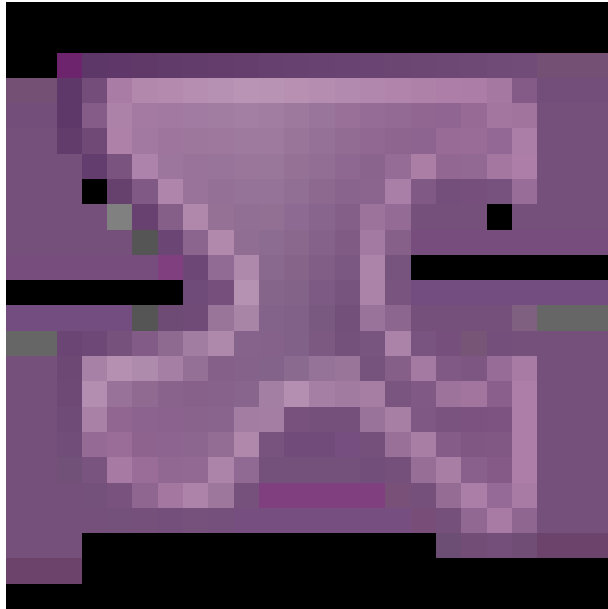

Zdroj: Vlastné spracovanie podľa SODB, 2011

Na základe údajov zo sčítania obyvateľov domov a bytov v roku 2011 sa k obyvateľstvu slovenskej národnosti prihlásilo 87,83%. Ostatné národnosti sú zastúpené veľmi malým podielom: maďarská 1,91%, česká 0,93% a rusínska 0,09%. Národnosť nebola zistená u 8,58% zložky obyvateľstva.

Religiózna štruktúra

Obrázok 12 Náboženská štruktúra

Zdroj: Vlastné spracovanie podľa SODB, 2011

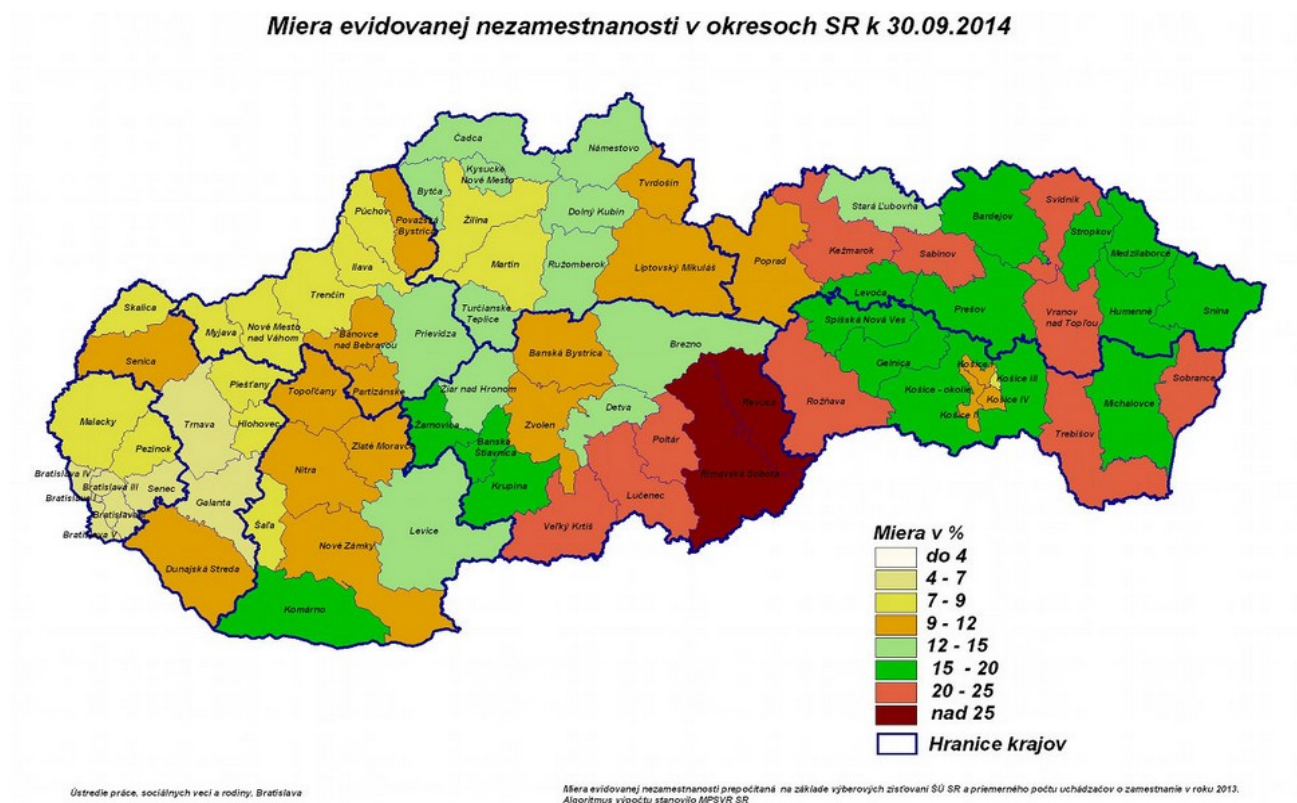
Z religiózneho hľadiska je obec možné charakterizovať ako homogénnu, vzhľadom k tomu, že prevažnú časť tvorí obyvateľstvo rímskokatolíckeho vierovyznania, až 90,2 %. K evanjelickej cirkvi augsburského vierovyznania sa hlási 6,72%, ku gréckokatolíckej cirkvi sa hlási 1,42%. Menej ako 1% predstavujú vierovyznania ako pravoslávna cirkev, reformovaná cirkev, náboženská spoločnosť Jehovovi svedkovia, Evanjelická cirkev metodistická, kresťanské zbory.

1.4 Ekonomická štruktúra

Miera nezamestnanosti

K hlavným faktorom miery nezamestnanosti patrí predovšetkým nevytváranie pracovných miest, zvýšený prítok uchádzačov o zamestnanie (ďalej len „UoZ“) v súvislosti s evidenciou absolventov škôl, nesúlad medzi štruktúrou voľných pracovných miest a štruktúrou UoZ.

Obrázok 13 Miera evidovanej nezamestnanosti v okresoch SR

Zdroj: www.nup.sk, 2014

Ekonomická aktivita obyvateľstva

Ekonomické činnosti ovplyvňujú najmä socio-ekonomickú úroveň miest a obcí. Predstavujú zdroj verejných príjmov, pracovných príležitostí, produkujú tovary a služby, a tak ovplyvňujú dopyt obyvateľstva.

Tabuľka 15 Štruktúra obyvateľstva podľa ekonomickej aktivity

Štruktúra obyvateľstva podľa ekonomickej aktivity	
Pracujúci (okrem dôchodcov)	980

Pracujúci dôchodci	54
Osoby na materskej dovolenke	18
Osoby na rodičovskej dovolenke	58
Nezamestnaní	101
Študenti SŠ	77
Študenti VŠ	68
Osoby v domácnosti	16
Dôchodcovia	336
Príjemcovia kapitálových príjmov	1
Deti do 16 rokov	316
Iné	11
Nezistené	108
Z toho ekonomicky aktívni	1 153
Spolu	2 144

Zdroj: Vlastné spracovanie podľa SODB, 2011

Na základe údajov zo sčítania obyvateľov domov a bytov v roku 2011 bolo v obci Most pri Bratislave z celkového počtu 2 144 obyvateľov ekonomicky aktívnych 1 153, čo v percentuálnom vyjadrení predstavuje **53,7 %**. Pre obec Most pri Bratislave je typická nízka miera nezamestnanosti vzhľadom na vyššiu dochádzku za prácou do okolitých miest, poprípade iných regiónov.

Obrázok 14 Ekonomicky aktívne obyvateľstvo

Zložka obyvateľstva	Počet obyvateľov	Hospodárske odvetvia zamestnanosti	
		Sektor	Počet zamestnaných
Ekonomicky aktívne obyvateľstvo	1 718	Primárny sektor	54
Počet obyvateľov dochádzajúcich za prácou	1 121	Sekundárny sektor	240
		Terciárny sektor	805

Zdroj: Vlastné spracovanie podľa OcÚ Most pri Bratislave, 2014

V roku 2014 predstavovala zložka ekonomicky aktívneho obyvateľstva 1 718 obyvateľov. Z toho počet dochádzajúcich za prácou tvorilo 1 121 obyvateľov. V rámci primárneho sektora bolo zamestnaných 54 obyvateľov, v sekundárnom sektore 240 a v terciárnom sektore 805 obyvateľov.

Tabuľka 16 Evidencia podnikateľských subjektov

Číslo	Názov PS	Sídlo	SK NACE
1	Euro Express,	Bratislavská 133, Most	Nákladná cestná doprava (49410)

	<i>s.r.o.</i>	pri Bratislave 900 46	
<u>2</u>	JVK system, s.r.o.	29. augusta 363, 900 46 Most pri Bratislave	Maloobchod s hračkami a hrami v špecializovaných predajniach (47650)
<u>3</u>	Kanalizácia M & M, s.r.o.	Bratislavská 96, Most pri Bratislave 900 46	Čistenie a odvod odpadových vôd (37000)
<u>4</u>	Langer s.r.o.	Budovateľská 195, Most pri Bratislave 900 46	Výroba korenín a chuťových prísad (10840)
<u>5</u>	MK GOLD, s.r.o.	Most pri Bratislave 167, 900 46 Most pri Bratislave	Maloobchod s hodinami a šperkmi v špecializovaných predajniach (47770)
<u>6</u>	POLÁK, spol. s r.o.	Studené 524, 900 46 Most pri Bratislave	Veľkoobchod s odpadom a šrotom (46770)
<u>7</u>	PROTOSERVIS, s.r.o.	Bratislavská 97, 900 46 Most pri Bratislave	Výroba ostatných odevov a doplnkov (14190)
<u>8</u>	REFLOW, spol. s r.o.	Nákovná 24, 821 06 Bratislava - m. č. Podunajské Biskupice	Maloobchod s počítačmi, periférnymi jednotkami a softvérom v špecializovaných predajniach (47410)
<u>9</u>	Web Real Group s.r.o.	Most pri Bratislave 203, 900 46 Most pri Bratislave	Reklamné agentúry (73110)

Zdroj: Vlastné spracovanie

V obci Most pri Bratislave je zastúpenie viacerých drobných živnostníkov, ale aj väčších podnikateľských subjektov v oblasti remeselnej výroby, obchodu a služieb. Viacerí podnikatelia majú sídlo v obci, avšak svoju podnikateľskú činnosť vykonávajú mimo územia obce. Existencia podnikateľských subjektov ovplyvňuje finančné možnosti obce aj obyvateľstva. Obec Most pri Bratislave sa v rámci svojich kompetencií snaží vytvoriť podmienky pre zlepšenie podnikateľského prostredia. Najväčšou konkurenčnou výhodou obce je výhodná poloha, vďaka ktorej sa obec stáva atraktívnou pre investorov.

1.5 Technická infraštruktúra

Technická infraštruktúra je dôležitým prvkom vplývajúcim na sociálny a ekonomický rozvoj. Predstavuje technickú obsluhu daného územia. Ovplyvňuje životné prostredie, vytvára limity v podobe rôznych ochranných, bezpečnostných a hygienických pásiem a zabezpečuje podmienky pre fungovanie ostatných systémov v danej spoločnosti. Technická infraštruktúra zabezpečuje prepájanie nielen výrobcov a spotrebiteľov, ale aj pracovníkov, služieb a tovarov. Technická infraštruktúra bezprostredne podmieňuje alokáciu firiem, ich výkonnosť a efekty.

Cestná doprava

Navrhovaný nultý okruh v úseku Ivanka pri Dunaji - Most pri Bratislave - Jarovce sa stáva dopravne významným prepojením z pohľadu väzieb Slovenska na krajiny EÚ, ako i z pohľadu medzinárodného ťahu sever - juh. Obec Most pri Bratislave má výhodnú polohu voči hlavným dopravným koridorom nadregionálneho až medzinárodného významu, ktoré sa viažu k nultému dopravnému okruhu a mimoúrovňovému križovaniu v západnej časti pri vstupe do obce. Regionálna sieť bezprostredne súvisiaca s územím obce Most pri Bratislave sa dotýka ciest II/572 a II/510. Obe uvedené cesty II. triedy prechádzajú zastavaným územím obce a tvoria jej základnú komunikačnú kostru. Na ne sa pripája sústava miestnych komunikácií.

Katastrálnym územím obce prechádzajú nasledovné cesty druhej a tretej triedy:

- II/572 v trase –Bratislava – Štvrtok na Ostrove
- II/510 v trase križ. S II/572 Most pri Bratislave – Tomášov
- III/1053 (III/063 2) v trase Dunajská Lužná Tomášov
- III/1030 (III/063 59) v trase križ. S II/572 Most pri Bratislave – križ. s I/63, k.ú. Bratislava.

Riešeným územím neprechádza cesta prvej triedy.

Doplnkovú cestnú sieť, vyznačujúcu sa regionálnym významom v prepojení medzi krajmi a okresmi, vytvárajú cesty:

- II/572 Bratislava – Most pri Bratislave – hranica Bratislavského samosprávneho kraja (ďalej len „BSK“)

Obec má vďaka polohe v bezprostrednej blízkosti mesta Bratislava veľmi dobré pokrytie linkami Slovak Lines, s vysokým denným počtom párov spojov.

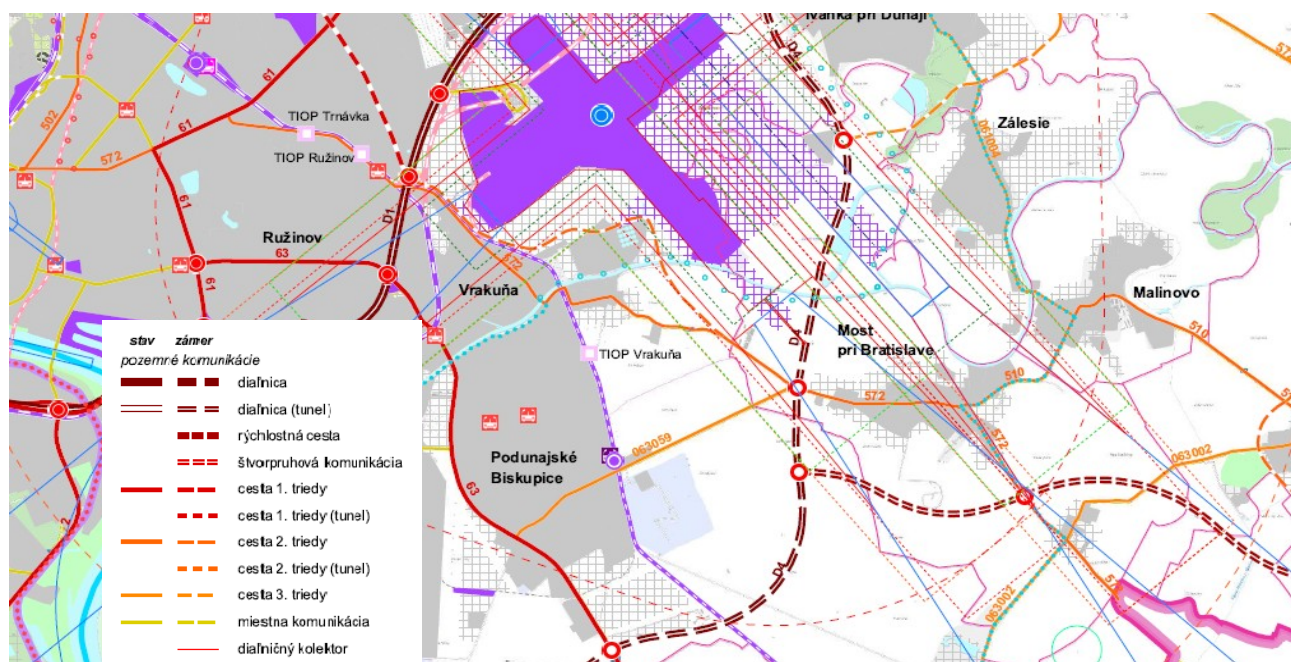
Obrázok 15 Dopravné ťahy obce

Zdroj: maps.google.com

Vzhľadom na vyťaženosť ciest nad prípustnú intenzitu dopravy v obci sa v budúcnosti plánuje výstavba diaľnice D4 s výhľadom do roku 2020. V rámci programového obdobia sa tiež plánuje preložka cesty II/572 a rekonštrukcia cesty II/510 (vid' obrázok č. 14). Pri realizácii plánovaných cestných projektov budú rešpektované ochranné pásma ciest v zmysle zákona č. 135/1961 Zb. Cestný zákon v znení neskorších predpisov.

Obrázok 16 Projektový zámer dopravy

Zdroj: UPD BSK, 2014

Obec má vybudované miestne komunikácie s dĺžkou 17 km. Na území obce je situovaných 14 autobusových zastávok. V súčasnosti je postačujúci počet spojov, zabezpečujúci presun obyvateľstva.

Železničná doprava

Územím obce neprechádzajú žiadne trasy a zariadenia železničnej dopravy.

Statická doprava

Pre dosiahnutie optimálneho stavu statickej dopravy odporúčame vypracovať samostatný projekt parkovacej politiky v obci Most pri Bratislave, ktorý vznikne na základe monitoringu parkovania a odstavovania vozidiel v dotknutom území.

Ochranné pásma dopravnej infraštruktúry

Katastrálne územie obce sa nachádza v ochranných pásmach Letiska M. R. Štefánika Bratislava a v ochranných pásmach radaru pre koncovú riadenú oblasť Letiska M. R. Štefánika, Bratislava TAR LZIB (sektor A).

V katastrálnom území obci sa vyskytujú viaceré pásma ochrany dopravnej a technickej infraštruktúry.

Vodovod a kanalizácia

Obec má vybudovaný verejný vodovod s dĺžkou 26 km. Obec disponuje čističkou odpadových vôd a aj kanalizáciou. V rámci objektov súvisiacich s výstavbou vodného diela na Dunaji bola vybudovaná splašková kanalizačná sieť v obci Most pri Bratislave, v Malinove a časti Studené. Splaškové vody sú čistené v združenom objekte ČOV, ktorý bol vybudovaný v obci Most pri Bratislave a je v prevádzke od roku 2000. V súčasnosti sa z titulu pribúdajúcich nových obytných súborov rieši problém nedostatočnej kapacity kanalizačnej siete. Uvažuje sa o vybudovaní nového kanalizačného výtlačného potrubia do existujúcej ČOV vo Vrakuni.

Obec Most pri Bratislave má vybudovanú splaškovú kanalizáciu gravitačno-prečerpávaciu so smerovaním odpadu do ČOV Most pri Bratislave s recipientom Malý Dunaj. Kanalizačná sieť patrí do správy Kanalizácia M&M s.r.o.

Elektrická energia

Elektrická energia je riešená vonkajšími vedeniami vysokého napätia - 22 kV odbočujúcimi z kmeňového vedenia zo 110/22 kV transformovne Podunajské Biskupice. Nízkonapäťová sieť v obci je zásobovaná prostredníctvom 17 distribučných transformačných staníc. Územím obce prechádzajú nadradené energetické sústavy 400 kV a 110 kV vedenia. Dĺžka elektrického vedenia NN je 24 km.

Plynofikácia

Celé zastavané územie obce je zásobované zemným plynom z miestnych strednotlakových plynovodov, dobudovaných v roku 1989. Zdrojom plynu je vysokotlakové potrubie s vysokotlakovou prípojkou ukončenou regulačnou stanicou v južnej časti obce, z ktorej vedie strednotlakové zásobovacie potrubie. Takmer 93,3% domácností je plynofikovaných. Dĺžka plynovodnej siete predstavuje 20 km.

Odpadové hospodárstvo

Obec Most pri Bratislave má zavedený zber zmesových komunálnych odpadov a separovaný zber plastov, papiera, skla, biologického odpadu, batérií, veľkoobjemových odpadov, textilu, stavebných odpadov, elektronického odpadu, ako aj ostatné a nebezpečné odpady. V určitých častiach obce sú rozmiestnené kontajnery pre separáciu. Zber zmesového odpadu, papiera, plastov, skla a kovov realizuje firma AVE Bratislava, s.r.o.. Zber bioodpadov je realizovaný občanmi na vlastných pozemkoch alebo firmou Vassal Eko, s.r.o.. Firma Vassal Eko, s.r.o. sa zaoberá aj zberom veľkoobjemového odpadu a stavebných odpadov, na ktoré sa používajú veľkoobjemové kontajnery. Na zber bioodpadov sa v obci používajú kompostéry a veľkoobjemové kontajnery. O zber elektroodpadov a batérií sa stará firma ANEO, s.r.o..V prípade týchto druhov odpadov má obec zaužívaný mobilný zber. Zber textilu vykonáva Alojz Krajčír a používajú sa zberové kontajnery. S ostatnými druhmi odpadov zväčša nakladá spoločnosť Vassal s.r.o. a AVE Bratislava, s.r.o..

Telekomunikácie

Územie obce Most pri Bratislave je plne telefonizované so striedavými hustotami telefonizácie. Hlavné napájacie siete sú uložené v zemi. Okrem miestnej siete, územie obce pokrýva signál mobilných operátorov Orange, Telekom, O2.

Internetové pokrytie je možné v rámci celého územia obce prostredníctvom telefónnej siete a káblových rozvodov. Internetové pripojenie sa realizuje prostredníctvom individuálneho pripojenia. Cez územie obce prechádzajú káblové siete Slovenských telekomunikácií s ochranným pásmom. Miestny rozhlas má dĺžku 18,1 km.

1.6 Sociálna infraštruktúra

Sociálna infraštruktúra sa zameriava predovšetkým na uspokojovanie potrieb obyvateľstva. Jej rozmiestnenie závisí od štruktúry osídlenia a veľkosti sídiel. Vplýva aj na rozmiestnenie niektorých výrobných podnikov. Sociálna infraštruktúra zabezpečuje priestorovú, časovú a proporcionálnu dostupnosť sociálnych služieb a aktivít zameraných na rozvoj človeka (zdravotníctvo, školstvo, šport, kultúra, bývanie, obchodné siete a sieť verejnej správy).

Domový a bytový fond

Bývanie predstavuje kľúčový faktor vplývajúci na rozvoj obce a tvorbu prostredia, v ktorom človek uspokojuje svoje základné potreby. Základnou funkciou obce je obytná funkcia, ktorú reprezentujú rodinné a bytové domy. Bytový fond sa sústreďuje prevažne v tradičných rodinných domoch, ale významnú úlohu začínajú hrať novopostavené a plánované bytové domy, sústredené na okrajových častiach obce (Pod Pšeno, výhľadovo Holomské, Nové polia). Na území obce Most pri Bratislave sa v súčasnosti nachádza 475 rodinných domov a 313 bytov. V časti Studené sa nachádza 78 rodinných domov a 6 bytov. V rámci celého katastrálneho územia obce Most pri Bratislave bolo neobývaných 125 rodinných domov, podľa výsledkov sčítania obyvateľov domov a bytov (ďalej len „SODB“) v roku 2011. Za dôvody neobývanosti sa považuje najmä zmena vlastníkov domov, domy určené na rekreáciu, domy nespôsobilé na bývanie a iné. Z hľadiska vybavenosti je na vodovod zo spoločného zdroja napojených 418 domov, 38 bytových jednotiek je zásobovaných vodou z vlastného zdroja. Podľa pripojenia, 251 domácností má pevnú telefonickú linku a 273 domácností internet. Na plyn je napojených 734 domácností. Na základe percentuálneho vyjadrenia je na plyn napojených 93,3% obyvateľov, na verejný vodovod je napojených 99,7%, 95% obyvateľov je napojených na kanalizáciu, 5% obyvateľov má vlastný septik, 99,5% obyvateľov má splachovací záchod a kúpeľňu.

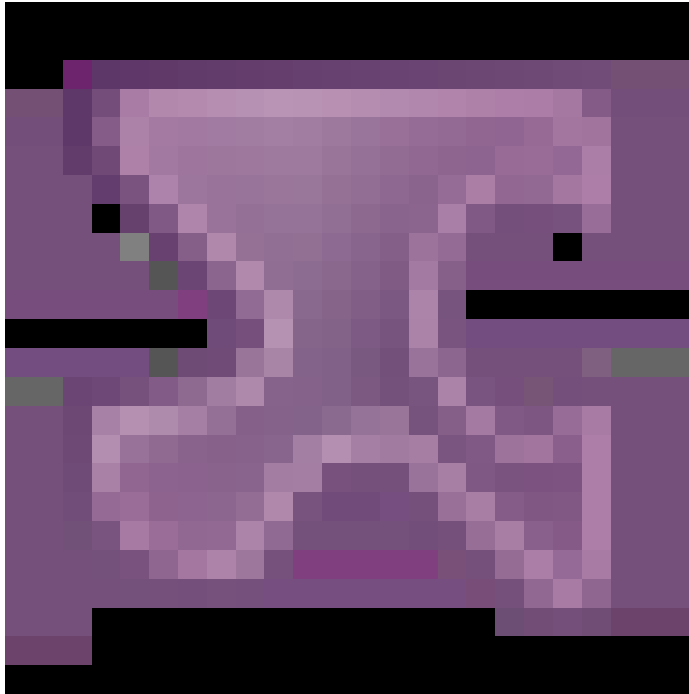
Vzhľadom na stav počtu skolaudovaných domov ročne (viď obrázok č. 15), ide o stúpajúci trend nových rodín v obci, s čím súvisí aj potreba zvyšovania predškolských a školských zariadení, rozširovania kuchynského zariadenia a jedálne. V budúcnosti sa tiež plánuje výstavba 300 až 400 bytových jednotiek.

Tabuľka 17 Počet skolaudovaných domov ročne

2011	2012	2013	2014	2015 (predpoklad)
60	47	52	69	76

Zdroj: Vlastné spracovanie na základe informácií z OcÚ, 2014

Obrázok 17 Počet skolaudovaných domov ročne

Zdroj: Vlastné spracovanie na základe informácií z OcÚ, 2014

Školstvo

Súčasnú výchovno-vzdelávaciu sústavu v obci tvorí predškolské aj školské zariadenie prvého a druhého stupňa.

Materská škôlka

Predškolskú výchovu zabezpečuje materská škola (ďalej len „MŠ“) s kapacitou 60 detí. Cieľom MŠ je vytvoriť čo najlepšie podmienky pre prirodzený rozvoj osobnosti dieťaťa prostredníctvom hier, edukačných činností a pohybových aktivít.

Pôvodná materská škola bola založená už v roku 1949. MŠ v obci Most pri Bratislave je situovaná v tichej ulici v juhozápadnej časti obce. Je trojtriedna, s vyučovacím jazykom slovenským. Interiér tvoria dve triedy, z ktorých každá má samostatnú šatňu a herňu. Spoločné je hygienické zariadenie, jedáleň a spáľňa. Tretia trieda aj s príslušenstvom je v prístavbe v areáli materskej školy.

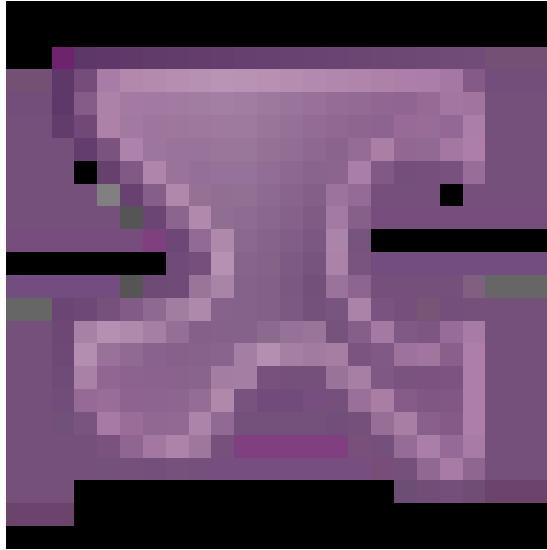
Súčasťou areálu je školský dvor, ktorý umožňuje deťom tráviť čas vonku rôznorodými aktivitami. Poskytuje celodennú výchovnú starostlivosť deťom vo veku od troch do šesť rokov a deťom s odloženou povinnou školskou dochádzkou. Zároveň poskytuje deťom aj možnosť poldenného pobytu.

V súčasnosti MŠ navštevuje 60 detí. Vzhľadom na prílev obyvateľstva do obce a nárast počtu žiadostí o prijatie do materskej školy (viď obrázok č. 16) je potrebné rozšíriť kapacitu predškolského zariadenia, pretože súčasná kapacita predškolského zariadenia nie je postačujúca.

Tabuľka 18 Počet žiadostí/ prijatí do MŠ

Rok/Počet žiadostí	Počet žiadostí o prijatie do MŠ	Počet prijatých detí do MŠ
2013/2014	53	14
2014/2015	73	18
2015/2016	83	32

Zdroj: Vlastné spracovanie na základe informácií z OcÚ, 2014

Obrázok 18 Počet žiadostí/prijatí do MŠ

Zdroj: Vlastné spracovanie na základe informácií z OcÚ, 2014

Materské centrum Lentilka

Materské centrum (ďalej len „MC“) Lentilka je dobrovoľné záujmové združenie mamičiek, ktoré si svojpomocne organizujú rôzne činnosti. MC Lentilka funguje od roku 2010. Veková hranica detí navštevujúcich MC nebola stanovená. MC navštevujú prevažne mamičky na materskej dovolenke a približne 20 detí. Priestory MC poskytuje obec. V súčasnosti sú priestory MC poskytnuté pošte a ako náhradný priestor slúži kultúrny dom. MC sa zameriava predovšetkým na

vzdelávaciu, zábavnú a pohybovú činnosť. MC pravidelne organizuje aktivity ako karneval a opekačky v letnom období.

Základná škola

Obec má k dispozícii plnoorganizovanú 9-ročnú základnú školu (ďalej len ZŠ), ktorá je súčasťou siete základných škôl. Pri ZŠ je zriadená aj školská jedáleň, telocvičňa a školský klub detí. V roku 1994 bola zrealizovaná rekonštrukcia a prístavba jedálne, rekonštrukcia telocvične a kompletná plynofikácia školy. V rámci školského areálu sú situované dve ihriská; futbalové a hádzanárske.

Vzdelávanie zabezpečujú kvalifikovaní pedagógovia. Základná výučba je rozšírená o výučbu informatiky a výučbu cudzích jazykov. Školu v súčasnosti navštevuje 232 žiakov. Vzhľadom na nárast obyvateľstva v obci (viď obrázok 15), je potrebné rozšíriť kapacitu školského zariadenia o 6 tried, kuchynské zariadenie a jedáleň.

Zdravotníctvo

Zdravotná starostlivosť je zabezpečovaná v zdravotnom stredisku nachádzajúcom sa na Bratislavskej ulici. Ambulantnú zdravotnícku starostlivosť poskytuje praktický lekár pre dospelých a detský lekár. V obci je tiež gynekologická a stomatologická ambulancia. V obci sa nachádza aj Lekáreň MOST. Odborná zdravotná starostlivosť je poskytovaná v zdravotníckych zariadeniach, najmä v nemocnici U milosrdných bratov v Bratislave. Nemocničné služby využívajú obyvatelia v Bratislave, konkrétne v nemocnici s poliklinikou Ružinov. V obci do konca roka 2015 pribudne súkromná jednodňová chirurgia a ďalšie zdravotné stredisko s hyperbarickou komorou ako šiestou na Slovensku. Zdravotné stredisko bude ako polyfunkčný objekt ponúkať pre pacientov aj možnosť ubytovania v apartmánoch.

Sociálna starostlivosť pre občanov

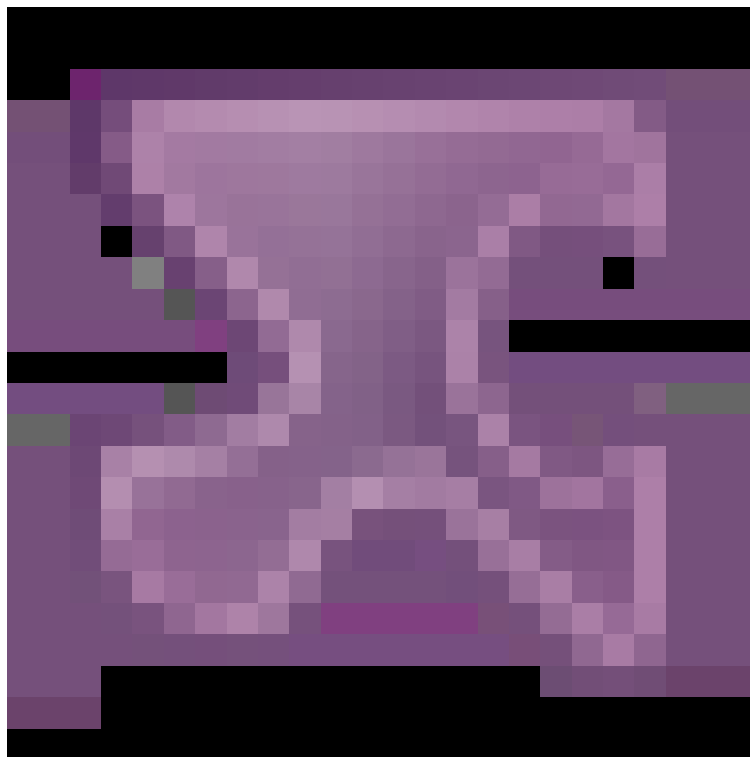
V obci nie je situované zariadenie poskytujúce sociálnu starostlivosť pre občanov. V obci je zabezpečené poskytovanie sociálnej služby formou terénnej opatrovateľskej služby prostredníctvom neziskovej organizácie Ružová záhrada, ktorá sídli v okresnom meste Senec. Na realizáciu opatrovateľskej služby obec prispieva finančnou čiastkou 2 200,- EUR v priemere za mesiac. Rast populácie v poproduktívnom veku obyvateľstva (viď obrázok č. 17) vyžaduje poskytovanie uvedenej sociálnej služby. Za posledné štyri roky sa zvýšil počet obyvateľov vyžadujúcich sociálnu starostlivosť o 100%, preto je nevyhnutné aj naďalej zabezpečovať uvedenú službu.

Tabuľka 19 Počet občanov prihlásených k trvalému pobytu

Veková skupina/ Rok	2011	2012	2013	2014	2015
Do 3 rokov	123	134	148	159	160
3 – 6 rokov	96	115	132	154	160
7 – 15 rokov	175	173	174	182	182
62 – 70 rokov	173	201	229	238	245
71 – 80 rokov	82	87	91	104	105
Nad 80 rokov	24	33	40	46	49

Zdroj: Vlastné spracovanie na základe informácií z OcÚ, 2014

Obrázok 19 Počet prihlásených k trvalému pobytu

Zdroj: Vlastné spracovanie na základe informácií z OcÚ, 2014

Opatrovateľská služba

Obec nemá k dispozícii vlastnú opatrovateľskú službu.

Služby obyvateľstvu

Koncentrácia obyvateľstva v obci podmieňuje aj rozvoj služieb pre obyvateľstvo. Ponuka služieb v obci je veľmi pestrá. V obci sú k dispozícii dve predajne s potravinami, cukrárska výroba, predaj plastových okien, hračkárstvo, predaj bicyklov, nábytku, kancelárskych potrieb, obuvi, zlatníctvo – oprava šperkov, cestovná kancelária, drogéria, reštauračné zariadenie, pohostinstvo, hotelové zariadenie, kvetinárstvo, kaderníctvo – holičstvo, autoservis – pneuservis, požiarna zbrojnica, obecná knižnica. V obci sa tiež nachádza výroba výrobkov z textilu a kože PROTOSERVIS, s.r.o., predaj a servis výpočtovej a kancelárskej techniky, počítačových sietí a internetových služieb – JVK SYSTÉM, s.r.o., predaj meracej a regulačnej techniky – REFLOW, spol. s r.o.. V obci sa nachádza prevádzka potravín Moja Samoška a aj menšie trhovisko.

V obci je viacero poskytovateľov pohostinských a stravovacích služieb rôzneho druhu a štandardu, viaceré kombinujú aj ďalšie služby - zábavný program (herne, kasíno). Finančné služby poskytuje pošta. V obci sú k dispozícii dva bankomaty (Slovenská sporiteľňa, Tatrabanka). Špecifické formy podnikových služieb reprezentujú autodopravcovia, vnútroštátna nákladná doprava, poradenské služby. V areáli bývalej MOTOTECHNY sa nachádzajú firma DVOŘÁK – TRUCKCENTRUM a firma KUBALA, zaoberajúce sa medzinárodnou kamiónovou dopravou.

V obci sa nachádza rímskokatolícky kostol a Dom smútku.

Spoločenský, kultúrny a športový život

Obec v súčasnosti disponuje dobrou materiálnou základňou pre napíňanie kultúrnych

potrieb obyvateľov. Je tu moderný kultúrny dom, v ktorom sa usporadúvajú rôzne kultúrne podujatia, ako sú vystúpenia folklórnych súborov, tanečných skupín, spevákov, divadelných súborov, športové podujatia, školské besiedky, besiedky materskej školy, karneval, pochovávanie basy, výstava fotografií, starožitností, ovocia a zeleniny, zábavy, plesy a rôzne cvičenia (napr. zumba). V kultúrnom dome sa nachádza aj telocvičňa s náradovňou a kompletne hygienické zázemie. Kultúrne stredisko ďalej zabezpečuje prevádzku knižnice s knižným fondom v počte viac ako 3 000 titulov.

V historickom objekte kaštieľa v Studenom, ktorý je v súkromnom vlastníctve právnickej osoby, sa nachádza rekreačno-vzdelávacie zariadenie vybavené prednáškovými a spoločenskými priestormi, reštauráciou, kuchyňou a barom. Slúži na rôzne spoločenské podujatia. Konajú sa tu aj vzdelávacie semináre.

V obci funguje klub kresťanskej mládeže a evanjelické pastoračné centrum na Športovej ulici.

Existujúci futbalový štadión, ktorého zriaďovateľom je obec Most pri Bratislave, má okrem dvoch futbalových ihrísk aj dva tenisové kurty. Súčasťou areálu je športová klubovňa s kanceláriami a hygienickým príslušenstvom.

Územie obce Most pri Bratislave vzhľadom na existenciu cirkevnej a svetskej architektúry má potenciál na vznik nového produktu cestovného ruchu zameraný na rekreáciu na vode na Malom Dunaji, ktorý v území bude spájať obce a atraktivity športového a rekreačného využitia, prírodne hodnotené územia s prvkami eko-výchovy, a jeho záujmové územia budú dostupné najmä prírode šetrnými spôsobmi dopravy.

Nový produkt cestovného ruchu na Malom Dunaji poskytne široké možnosti na rekreáciu nielen rezidentom územia, ale bude atraktívny aj pre zahraničného turistu z prihraničných regiónov. Cieľom tohto projektového zámeru je zvýšenie možností na rekreáciu a oddych Malodunajskej oblasti s využitím udržateľnej dopravy, rozvoj rekreačnej vodnej plavby, zatraktívnenie prímestských obcí, zvýšenie povedomia o prírodnej zaujímavosti v subregióne.

Obrázok 20 Projekt - Malý Dunaj

1.7 Vplyv miestnej samosprávy na ekonomiku obce

Na dosiahnutie cieľov v rámci rozvoja miestnej ekonomiky obce slúžia nasledovné nástroje:

- **Finančné nástroje** - daňové právomoci pozostávajúce z miestnych daní, predovšetkým dane z nehnuteľností a miestne poplatky za komunálny odpad
- **Využitie majetku** - príprava a prenájom nehnuteľností sústredené na podnikateľské aktivity
- **Marketingové nástroje samosprávy**

Obecný majetok a jeho využitie

Tabuľka 20 Majetok obce

Majetok k 31.12.	V tis. Sk 2008	V EUR 2009	V EUR 2010	V EUR 2011	V EUR 2012	V EUR 2013
Neobežný majetok spolu	59 634	2 154 956	2 024 921	2 490 519	3 144 809	3 122 283
Dlhodobý nehmotný majetok	453	10 960	6 660	3 072	53 707	69 568
Dlhodobý hmotný majetok	59 081	2 140 677	2 014 942	1 913 592	2 517 247	2 478 860
Dlhodobý finančný majetok	100	3 319	3 319	573 855	573 855	573 855
Obežný majetok spolu	4 943	152 976	137 881	159 496	134 837	199 105
Zásoby	0	0	0	0	0	0
Pohľadávky	1 093	38 303	27 774	30 753	32 547	35 105
Finančný majetok	1 117	23 255	22 527	44 581	26 722	96 046
Zúčtovanie medzi subjektami VS/transferov	2 733	81 988	74 400	71 334	63 680	56 066
Poskytnuté finančné výpomoci	0	9 430	13 180	12 828	11 888	11 888
Majetok spolu	64 577	2 307 932	2 162 802	2 650 015	3 279 646	3 321 388
Cudzie zdroje	0	0	0	0	0	0

Závazky	12 242	92 498	95 029	28 606	42 095	45 102
Bankové úvery a výpomoci	0	314 795	314 795	298 795	280 769	249 869

Zdroj: Vlastné spracovanie na základe informácií z OcÚ, 2014

Obec Most pri Bratislave disponuje obežným aj neobežným majetkom. V sledovanom období 2008 - 2013 je možné skonštatovať, že hodnota obecného majetku narastá. K 31.12. 2013 obec disponovala hodnotou majetku **3 321 388,- EUR**. Z toho neobežný majetok predstavoval 3 122 283,- EUR. V rámci dlhodobého nehmotného majetku obec eviduje majetok v hodnote 69 568 EUR. Dlhodobý hmotný majetok predstavuje 2 478 860,- EUR. V prípade dlhodobého hmotného majetku obec zaznamenáva pozemky, stavby, dopravné prostriedky a pod. Dlhodobý finančný majetok predstavuje hodnotu 573 855,- EUR. Obežný majetok obce vyjadruje hodnotu 199 105,- EUR. V rámci obežného majetku obec eviduje pohľadávky v hodnote 35 105,- EUR, finančný majetok 96 046,- EUR, zúčtovanie medzi subjektmi verejnej správy 56 066,- EUR, poskytnuté finančné výpomoci 11 888,- EUR. Obec neeviduje zásoby.

Ukazovateľ **hrubá majetková sila** vyjadruje hodnotu obecného majetku na jedného obyvateľa. Na základe tohto ukazovateľa je možné zistiť rozvojový potenciál obce. V roku 2013 hodnota hrubej majetkovej sily predstavovala 1 292,- EUR.

Finančné a rozpočtové hospodárenie obce

Finančné hospodárenie je riadené najmä rozpočtom obce, ktorý vyjadruje ekonomickú hospodárnosť obce. Spustením fiškálnej decentralizácie po roku 2005 boli posilnené príjmy samospráv prostredníctvom právomocí, ktoré determinovali výšku miestnych daní. Zaviedol sa systém prerozdelenia daní z príjmu fyzických osôb medzi jednotlivé obce a stali sa vlastným príjmom pre obce. Daňové príjmy predstavujú pre rozpočet processtabilné a opakovateľné zložky. Naopak nedaňové príjmy majú doplnkový charakter, ktoré vychádzajú z vlastníctva, prevodu majetku a činností obce.

Bežné príjmy a výdavky

Tabuľka 21 Bežné príjmy obce

Kategória	Ekonomická klasifikácia	V tis. SK 2008	V EUR 2009	V EUR 2010	V EUR 2011	V EUR 2012	V EUR 2013
100	Daňové príjmy	14 310	493 870	452 597	548 543	602 505	615 449
200	Nedaňové príjmy	2 508	105 157	81 332	85 836	87 725	138 421
300	Granty a transfery	5 491	258 118	297 863	312 162	306 771	341 179
	Príjmy základnej školy	0	0	0	0	12 700	8 866

Bežné príjmy spolu	22 309	857 145	831 792	946 541	1 009 701	1 103 915
---------------------------	---------------	----------------	----------------	----------------	------------------	------------------

Zdroj: Vlastné spracovanie na základe informácií z OcÚ, 2014

V roku 2013 bežné príjmy predstavovali hodnotu 615 449,- EUR. V porovnaní s predchádzajúcimi rokmi, príjmy dosiahli najvyššiu hodnotu. Daňové príjmy zahŕňajú napr. dane z majetku, čiže dane z nehnuteľností, stavieb a pozemkov, domáce dane za tovary a služby a pod. Nedaňové príjmy dosiahli v roku 2013 tiež najvyššiu hodnotu 138 421,- EUR. Nedaňové príjmy zahŕňajú napr. príjmy z podnikania a vlastníctva majetku, administratívne poplatky, úroky z úverov a pod.

Bežné výdavky

Výdavky obce predstavujú realizáciu jednotlivých činností počas rozpočtového roka. V sledovanom období 2008 - 2013 predstavujú všeobecné verejné služby, v rámci ktorých sú zahrnuté mzdové náklady, poisťné do poisťovní, cestovné náhrady, výdavky na energie, vodné, stočné, poštové služby, koncesionárske poplatky, výdavky na materiál, školenia, právne služby, matrika, referendum a voľby 2010, splácanie úrokov.

Tabuľka 22 Programový rozpočet obce

Kategória	Funkčná klasifikácia	V tis. SK 2008	V EUR 2009	V EUR 2010	V EUR 2011	V EUR 2012	V EUR 2013
01.	Všeobecné verejné služby	6 701	230 770	201 713	244 566	240 471	230 208
03.	Požiarňa ochrana/verejný poriadok a bezpečnosť	165	4 452	3 872	10 341	6 612	5 286
04.	Všeobecná ekonomická oblasť	1384	74 042	45 965	52 975	44 101	80 167
05.	Ochrana životného prostredia	2 389	80 774	78 453	90 663	59 474	69 771
06.	Občianska vybavenosť a bývanie	580	16 618	40 687	18 860	25 693	25 712
08.	Rekreácia, šport, kultúra, náboženstvo	1 365	38 275	28 436	24 984	26 737	36 995
09.	Vzdelávanie	2 227	79 490	82 876	101 385	101 659	111 295
10.	Sociálne	406	12 209	15 747	13 102	16 326	15 914

zabezpečenie						
Bežné výdavky spolu	15 217	536 630	497 749	556 876	521 073	575 348

Zdroj: Vlastné spracovanie na základe informácií z OcÚ, 2014

Podstatná časť výdavkov bola vynaložená na vzdelávanie, všeobecnú ekonomickú oblasť a ochranu životného prostredia. Vzdelávanie zahŕňalo výdavky najmä na predškolskú výchovu. V ekonomickej oblasti boli finančné prostriedky alokované najmä do činnosti stavebného úradu a cestnej dopravy. V oblasti životného prostredia boli vynaložené výdavky najmä na nakladanie s odpadmi, nakladanie s odpadovými vodami, ochranu prírody a krajiny. Významnou rozpočtovou položkou bola rekreácia, šport, kultúra, náboženstvo, v rámci ktorej boli zaznamenané výdavky na športové služby, knižnicu, ostatné kultúrne služby, miestny rozhlas, náboženské a iné spoločenské služby.

Občianska vybavenosť a bývanie predstavuje výdavky napr. na verejné osvetlenie. Menšie, avšak tiež významné položky predstavujú výdavky na sociálne zabezpečenie a požiarnu ochranu/verejný poriadok a bezpečnosť. Sociálne zabezpečenie zahŕňa výdavky na sociálne služby. S položkou verejný poriadok a bezpečnosť sú spojené výdavky najmä na ochranu pred požiarmi.

Kapitálový rozpočet

Tabuľka 23 Kapitálový rozpočet obce

Druh príjmu/Rok	V tis. Sk 2008	V EUR 2009	V EUR 2010	V EUR 2011	V EUR 2012	V EUR 2013
Kapitálové príjmy	15 579	298 126	6 656	9 000	3 340	2 213
Kapitálové výdavky	25 923	350 402	29 470	29 186	109 809	26 582

Zdroj: Vlastné spracovanie na základe informácií z OcÚ, 2014

Kapitálové príjmy v sledovanom období majú kolísavú tendenciu. Najvyšší objem príjmov bol zaznamenaný v roku 2009 a naopak najnižší príjem bol evidovaný v roku 2011. V oblasti výdavkov boli zaznamenané kolísavé hodnoty. Najvyšší objem výdavkov bol v roku 2009, kedy bola realizovaná dostavba Materskej školy, rekonštrukcia ul. Športovej, autobusová zástavka, rekonštrukcia verejného osvetlenia na Bratislavskej ulici, projektová dokumentácia – revitalizácia verejných priestranstiev a výtlačné potrubie. Naopak, najnižší objem výdavkov bol v roku 2013.

Daňová a finančná sila obce

Tabuľka 24 Finančné a daňové indikátory obce

Ukazovateľ/Rok	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Daňová sila obce	184,68	192,02	175,97	213,27	233,51	240,37
Finančná sila obce	186,81	292,37	291,77	334,64	352,78	373,02

Zdroj: Vlastné spracovanie na základe informácií z OcÚ, 2014

Daňová sila obce predstavuje objem daní na jedného obyvateľa. Daňová sila obce má stúpajúcu tendenciu. Najnižšiu hodnotu dosiahla v roku 2008 a naopak najvyššiu hodnotu dosiahla v roku 2013.

Finančná sila obce je rozšírená o objem dotácií a predstavuje mieru závislosti na iných rozpočtoch. Finančná sila podobne ako daňová sila má rastúcu tendenciu. Najnižšiu hodnotu dosiahla v roku 2008 a naopak najvyššiu hodnotu dosiahla v roku 2013.

1.8 Názory a požiadavky občanov na budúci rozvoj obce

Dotazníkový prieskum predstavuje dôležitý nástroj definovania rozvojových priorít a cieľov obce. S cieľom zistenia potrieb a názorov lokálneho obyvateľstva bol v obci Most pri Bratislave realizovaný dotazníkový prieskum, prostredníctvom ktorého mohli občania vyjadriť svoje názory a požiadavky a identifikovať kľúčové problémy obce.

Dotazník bol rozdelený do štyroch tematických častí:

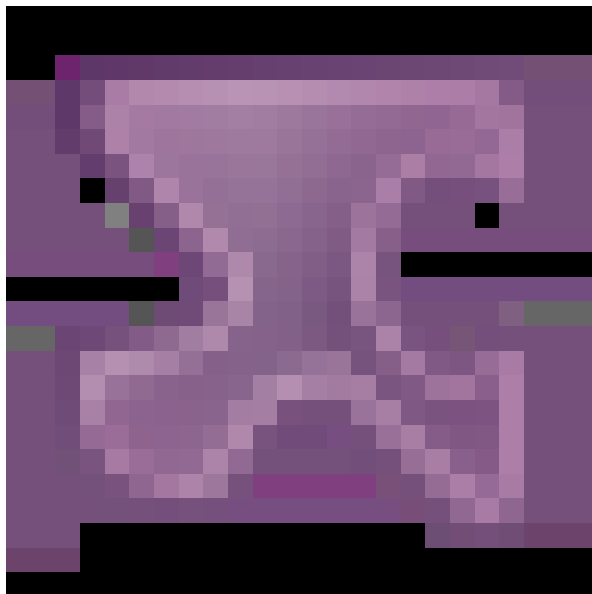
- Charakteristika respondentov
- Obec ako priestorová jednotka
- Obec ako sociálna jednotka
- Obec ako rozvojová jednotka

Z celkového počtu obyvateľov sa do prieskumu zapojilo 94 respondentov, čo v percentuálnom vyjadrení predstavuje 3,65%. V rámci dotazníkového prieskumu bolo položených 20 otázok, 3 otvorené otázky, 5 bodovacích a 11 uzatvorených otázok.

Charakteristika respondentov

Prvá časť dotazníkového prieskumu bola zameraná na zistenie základných informácií o respondentovi ako vek, štruktúra pohlavia a ekonomická pozícia respondentov.

Obrázok 21 Štruktúra pohlavia

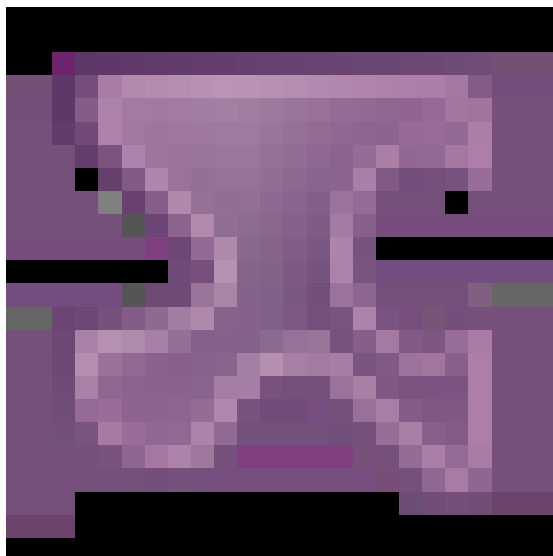

Zdroj:
Vlastné

spracovanie na základe dotazníkového prieskumu, 2014

Do dotazníkového prieskumu sa zapojilo 94 respondentov. Z celkového počtu opýtaných, podiel mužov predstavuje 37% a podiel žien 63%.

Obrázok 22 Veková štruktúra

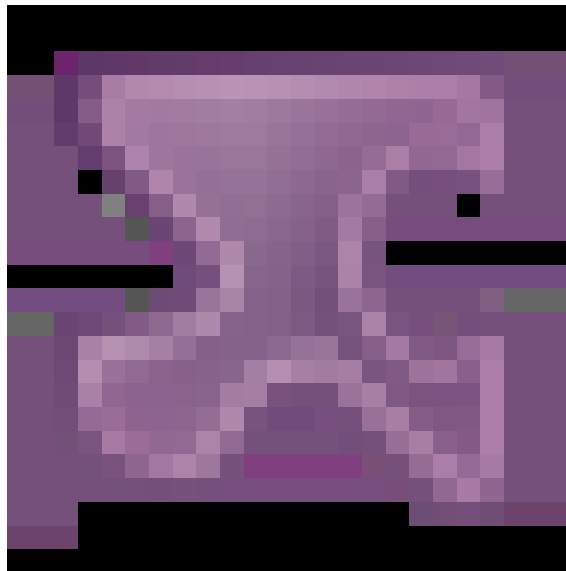

Zdroj: Vlastné spracovanie na základe dotazníkového prieskumu, 2014

Z hľadiska vekovej štruktúry sa do dotazníkového prieskumu zapojili 2% respondentov vo veku do 25 rokov, 96% respondentov vo veku od 25 do 59 rokov a 2% respondentov nad 60 rokov.

Obrázok 23 Ekonomická pozícia

Zdroj: Vlastné spracovanie na základe dotazníkového prieskumu, 2014

Ekonomickú štruktúru respondentov predstavuje 69% zamestnaných, 13% na materskej dovolenke, 12% podnikateľov, 2% študentov, 2% nezamestnaných a 2% dôchodcov.

Obec ako priestorová jednotka

Druhá časť dotazníkového prieskumu bola zameraná na obec ako priestor. Cieľom bolo zistiť ako obyvatelia vnímajú obec, čo považujú za výhody bývania v obci a naopak, čo za nevýhody, aké sú ich prioritné lokalizačné faktory. Prostredníctvom bodového hodnotenia sa mohli vyjadriť k poskytovaniu služieb v obci v súčasnosti a o čo by v budúcnosti mali záujem.

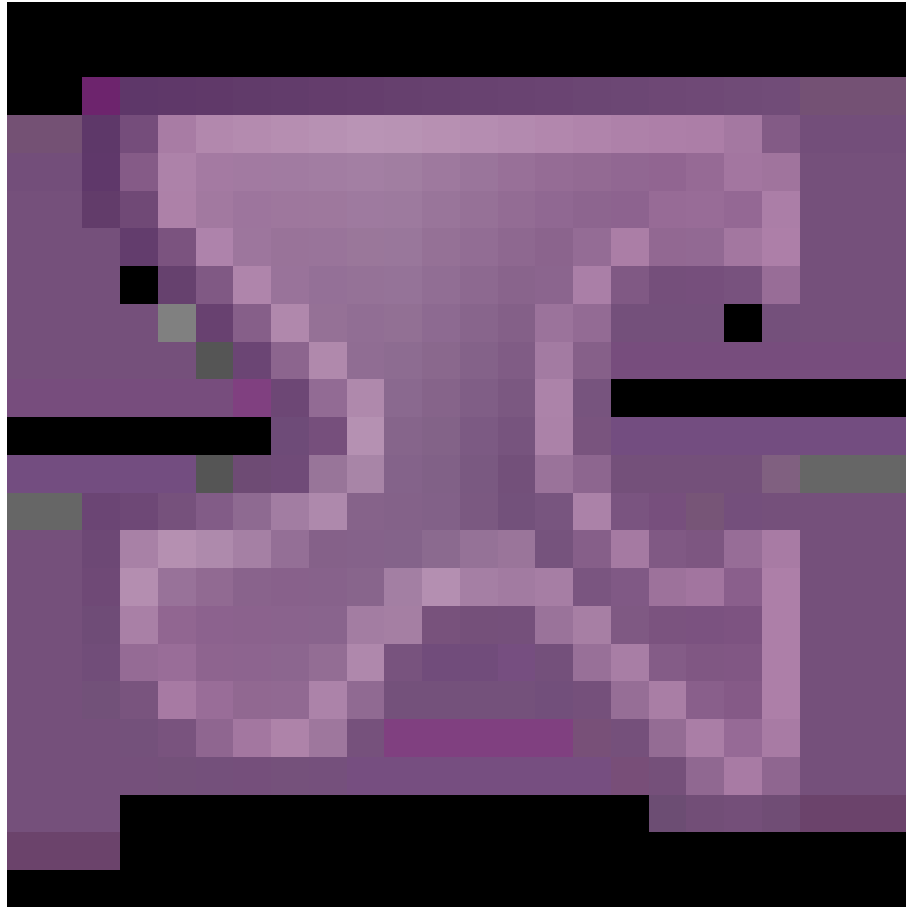
Obrázok 24 Ako dlho bývate v obci?

Zdroj: Vlastné spracovanie na základe dotazníkového prieskumu, 2014

31% respondentov uviedlo, že v obci býva viac ako 20 rokov. 11% opýtaných žije v obci 11 až 20 rokov. 6 až 10 rokov žije 25% respondentov a 33% tvoria tí, ktorí bývajú v obci menej ako 6 rokov.

Obrázok 25 Čo považujete za hlavný dôvod pri výbere Vášho bývania?

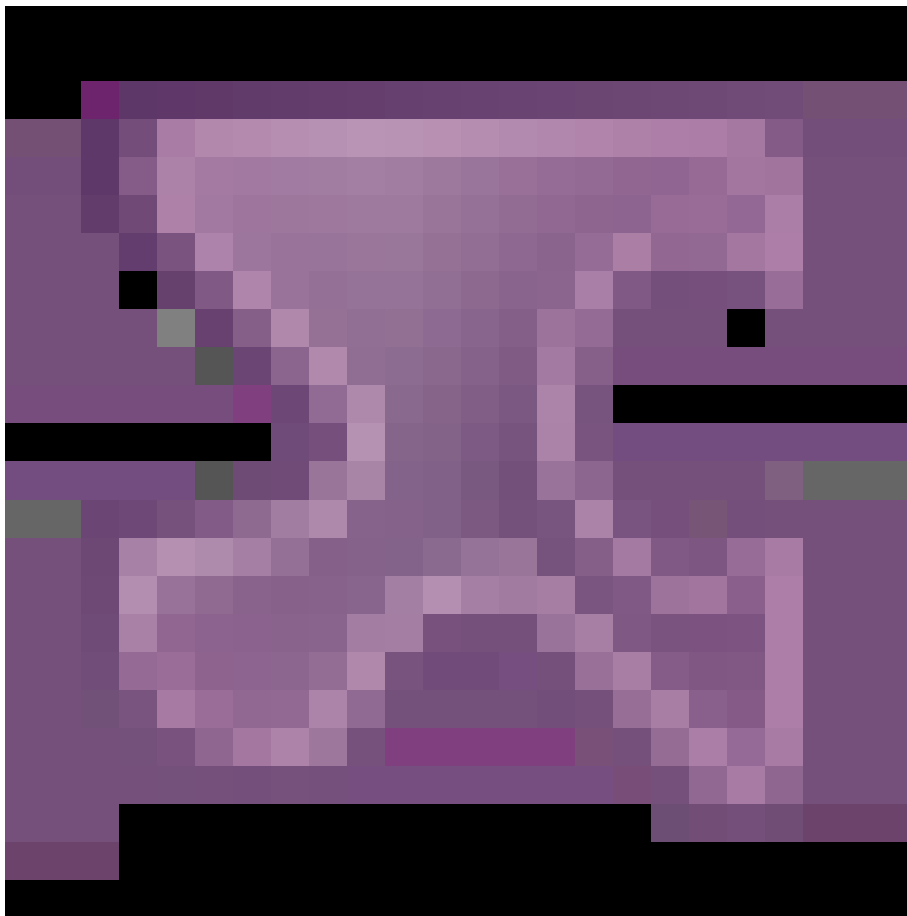

Zdroj: Vlastné spracovanie na základe dotazníkového prieskumu, 2014

*Uvedené informácie sú v %

Najpríťažlivejším faktorom ovplyvňujúcim výber bývania je pre respondentov výhodné dopravné spojenie s okolím. S týmto dôvodom sa stotožňuje 20% respondentov. 19% respondentov tvrdí, že za hlavný dôvod pri výbere svojho bývania považuje rodisko, rodinné zázemie alebo iné dôvody ako napríklad blízkosť hlavného mesta, nízka cena bytu, domu resp. pozemku. 18% respondentov pri výbere bývania ovplyvňuje estetika a tichá lokalita. 9% respondentov udáva ako hlavný dôvod dobrú úroveň infraštruktúry a rovnaké percento pozitívne vzťahy v sociálnej oblasti. 5% opýtaných považuje za hlavný dôvod čisté prírodné prostredie a zvyšné 1% zvyk.

Obrázok 26 Čo považujete za najväčšiu výhodu vo Vašej obci?

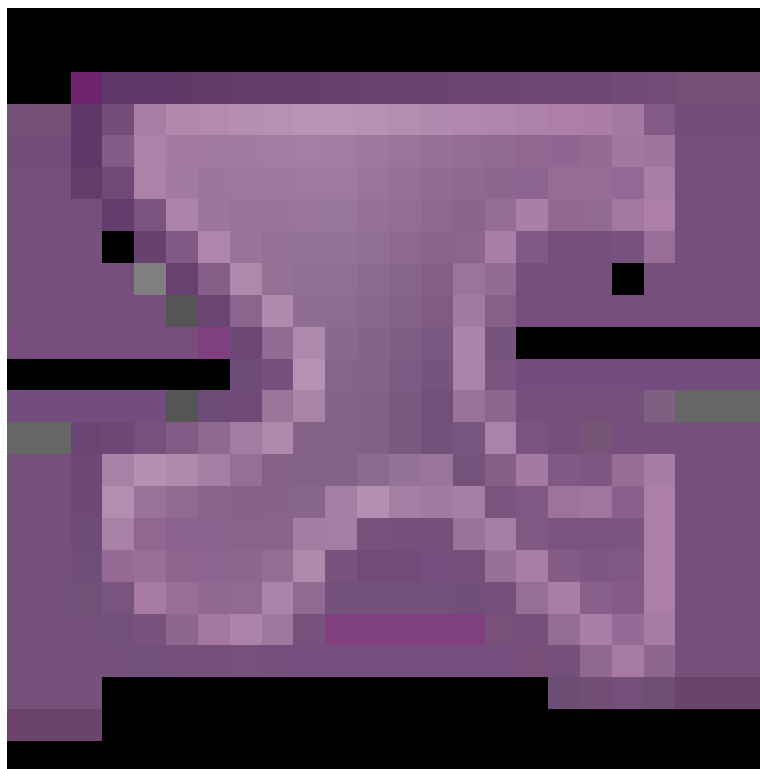

Zdroj: Vlastné spracovanie na základe dotazníkového prieskumu, 2014,

*Uvedené informácie sú v %

68% respondentov uvádza ako najväčšiu výhodu vlastníctvo domu, záhrady. 67% opýtaných považuje za najväčšiu výhodu alokáciu obce, avšak pre 6% táto výhoda nie je podstatná. 59% respondentov sa prikláňa k pokojnejšiemu spôsobu života v obci ako v meste, pre 6% respondentov nie je toto tvrdenie dôležité. Bližší vzťah k prírode je dôležitý pre 50% opýtaných a pre 45% je dôležitá výhodná poloha v blízkosti hlavných dopravných trás. 54% respondentov sa vyjadrilo, že nepovažuje za najväčšiu výhodu možnosť vlastnej produkcie potravín.

Obrázok 27 Čo považujete za najväčšiu nevýhodu bývania vo Vašej obci?

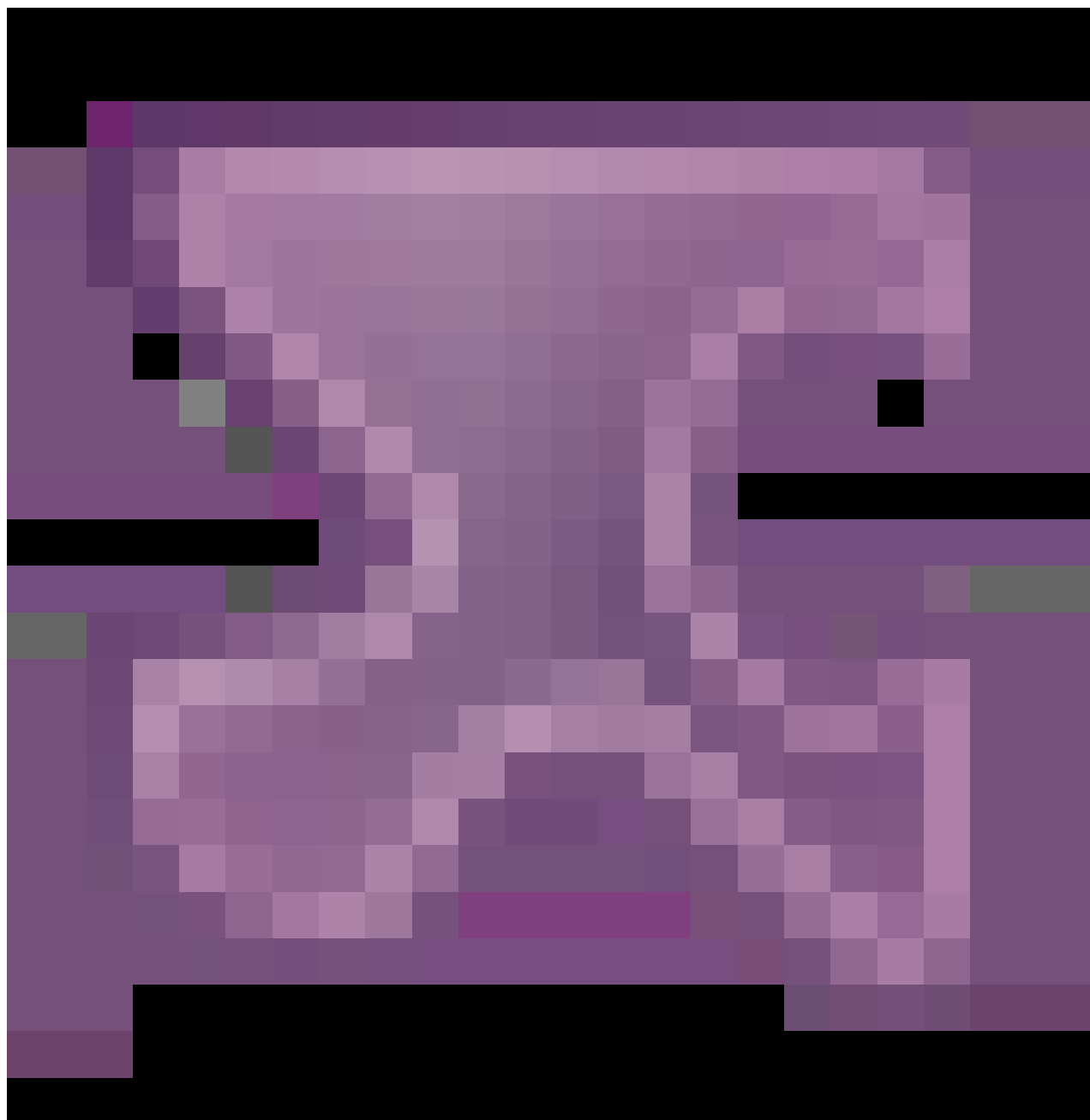

Zdroj: Vlastné spracovanie na základe dotazníkového prieskumu, 2014

*Uvedené informácie sú v %

40% respondentov uvádza ako hlavnú nevýhodu zlé dopravné spojenie a 37% nízku úroveň technickej infraštruktúry. Slabé možnosti nákupu a využívania služieb označilo 29% respondentov ako nevýhodu, avšak pre 32% opýtaných táto nevýhoda nie je podstatná. Podobne, 27% respondentov vidí ako nevýhodu málo pracovných príležitostí, zatiaľ čo pre 40% táto nevýhoda nie je dôležitá. 17% respondentov ako nevýhodu označilo z možností iné.

Obrázok 28 Ako ste spokojný s poskytovaním služieb vo Vašej obci?

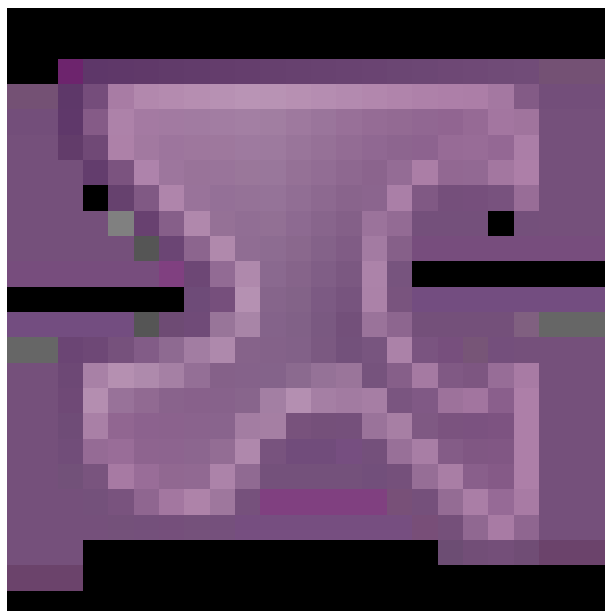
Zdroj: Vlastné spracovanie na základe dotazníkového prieskumu, 2014
*Uvedené informácie sú v %

V obci Most pri Bratislave najviac obyvateľov vyjadrilo spokojnosť s vybavenosťou obce elektrinou (38%), s vybavenosťou obce verejným osvetlením (32%), s pokrytím signálom mobilných sietí (29%). Obyvatelia obce sú tiež spokojní s vybavovaním úradných náležitostí (22%), informovanosťou obce (22%), službami spojenými s komunálnym odpadom (20%). Najmenej spokojní sú občania s dostupnosťou verejného internetu (44%), stavom miestnych komunikácií (43%), stavom verejnej zelene (38%), vybavenosťou obce verejným osvetlením (31%), možnosťami športového vyžitia (30%).

Obec ako sociálna jednotka

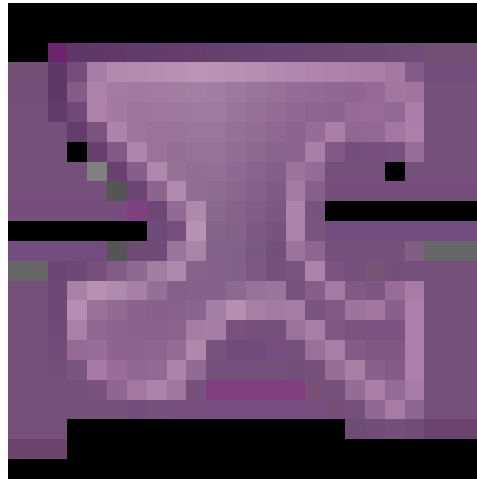
Zámerom tretej časti dotazníkového prieskumu bolo nielen zistenie úrovne sociálnych vzťahov, aktivizácie obyvateľstva do rozhodovacích aktivít obce, ale aj miestnej samosprávy k občanom, ktorí výrazne ovplyvňujú spokojnosť a kvalitu života v obci.

Obrázok 29 Ako by ste charakterizovali Vaše susedské vzťahy?

Zdroj: Vlastné spracovanie na základe dotazníkového prieskumu, 2014

62% respondentov vníma susedské vzťahy ako blízke. Naopak 17% obyvateľov považuje susedské vzťahy za vzdialené. 13% opýtaných pokladá susedské vzťahy za veľmi blízke a 8% respondentov neudržiava žiadne vzťahy.

Obrázok 30 Máte záujem o dianie vo Vašej obci?

Zdroj: Vlastné spracovanie na základe dotazníkového prieskumu, 2014

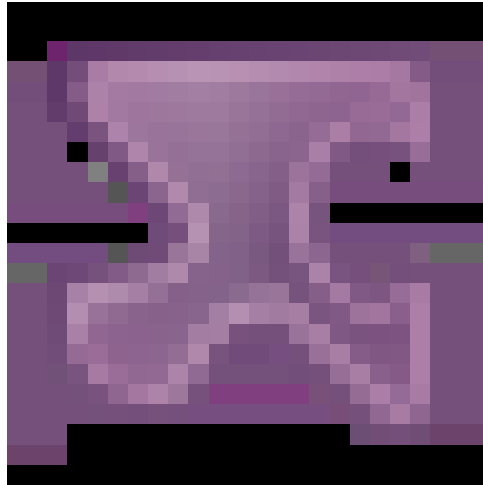
Z dotazníkového prieskumu vyplýva, že prevažná väčšina obyvateľov, až 75% sa o dianie v obci zaujíma. 23% respondentov sa o dianie zaujíma len niekedy. Nezáujem o dianie v obci prejavili 2% opýtaných.

Obec ako rozvojová jednotka

Posledná časť dotazníkového prieskumu sa sústreďovala na budúci rozvoj obce, pre ktorú sú východiskovým aspektom práve názory a pohľady občanov. V rámci prezentácie svojich názorov občania zároveň identifikovali kľúčové problémy obce a akútnosť ich riešenia.

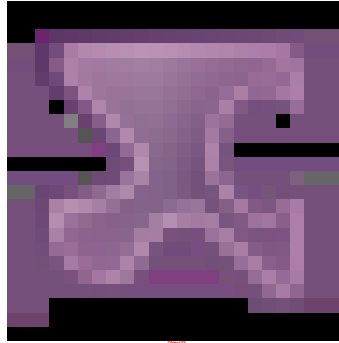
Obrázok 31 Aký charakter by podľa Vás mala mať Vaša obec v budúcnosti?

Zdroj: Vlastné spracovanie na základe dotazníkového prieskumu, 2014

Z informácií z grafu vyplýva, že 55% respondentov chce, aby si obec v budúcnosti zachovala vidiecky charakter. 36% opýtaných si myslí, že do obce by mali byť včlenené prvky mestskej architektúry. 9% respondentov by si vedelo predstaviť obec s mestským charakterom.

Obrázok 32 Máte zásluhu aj vy osobne na skvalitňovaní života v obci?

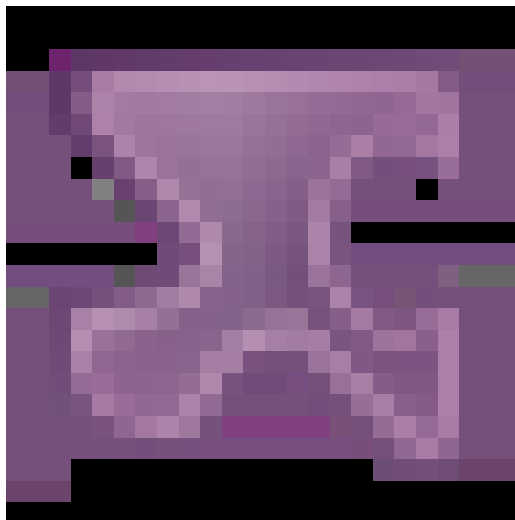

Zdroj: Vlastné spracovanie na základe dotazníkového prieskumu, 2014

Z uvedeného grafu vyplýva, že 37% respondentov sa podieľa na rozvoji obce a zlepšení kvality obce predovšetkým starostlivosťou o čistotu okolia domu a ulice, zapájaním sa do brigád organizovaných obcou napr. Deň Zeme, participovaním pri realizácii obecných podujatí, a to na kultúrno-športových aktivitách, ako aj prostredníctvom občianskeho združenia Pod Pšeno.

63% respondentov nemá zásluhu na skvalitňovaní života v obci. 45% respondentov uviedlo ako dôvod nedostatok voľného času a 32% respondentov považuje za hlavný dôvod nedostatočnú informovanosť. Z dôvodu nerešpektovania pripomienok nemá zásluhu na skvalitňovaní života v obci 9% opýtaných, z dôvodu pasivity 7% a 6% opýtaných uviedlo iný dôvod, ako napr. zdravotný stav. Z dôvodu negatívnych vzťahov s OcÚ sa vyjadrilo 1% respondentov.

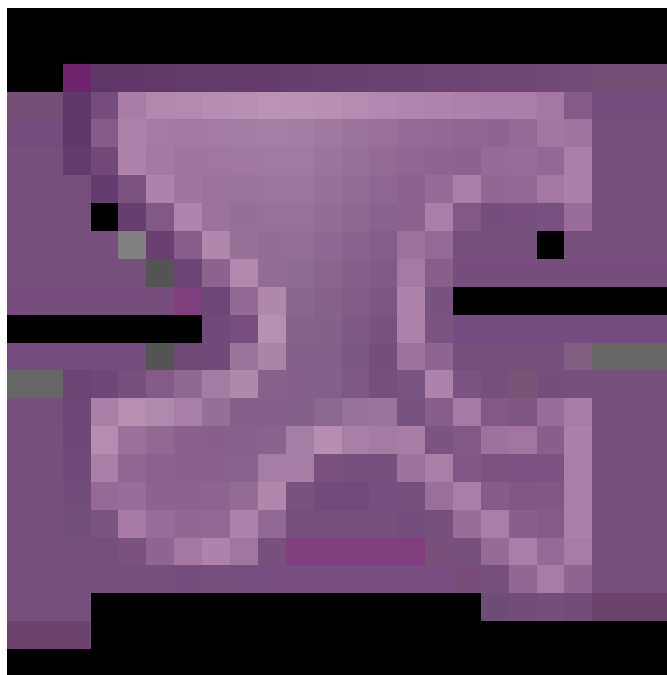
Obrázok 33 Ktoré spolky podľa Vášho názoru najviac prispievajú k rozvoju obce?

Zdroj: Vlastné spracovanie na základe dotazníkového prieskumu, 2014

9% respondentov uviedlo, že k rozvoju obce prispieva FK Slovan Most pri Bratislave. 11% opýtaných označilo Klub dôchodcov ako prispievateľov k rozvoju obce. 9% opýtaných sa domnieva, že k rozvoju obce prispievajú rovnakou časťou všetky spolky. Dobrovoľný hasičský zbor označilo taktiež 9% respondentov. Podľa 5% opýtaných k rozvoju obce prispieva Stolnotenisový klub TJ Slovan a rovnaké % respondentov si myslí, že žiaden spolok neprispieva k rozvoju obce. Až 42% opýtaných nevedelo posúdiť, ktoré spolky prispievajú k rozvoju obce.

Obrázok 34 Podľa Vášho názoru, aké sú najväčšie problémy vo Vašej obci?

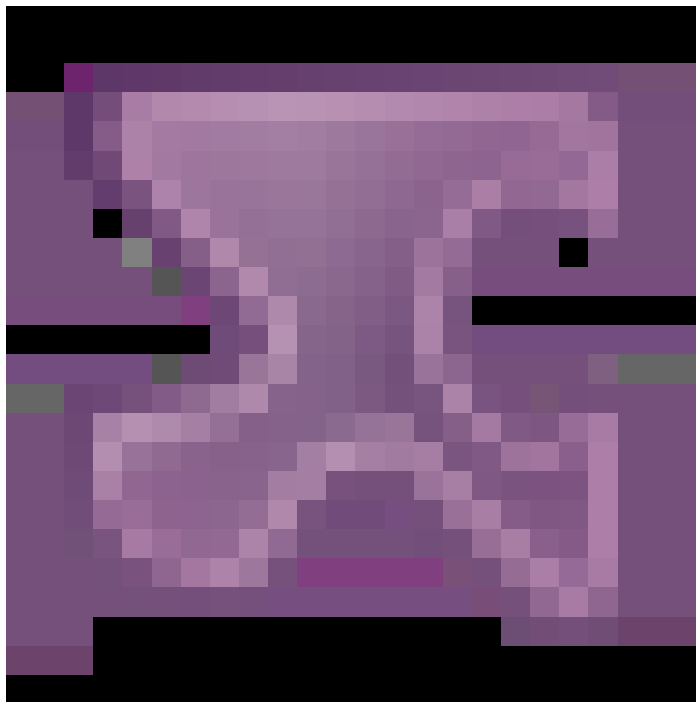
Zdroj: Vlastné spracovanie na základe dotazníkového prieskumu, 2014

a) Málo kulturních zariadení a spoločenských podujatí **b)** Nedostatočné športové vyžitie **c)** Málo priestoru na aktívny oddych, relax **d)** Slabá vybavenosť verejných priestranstiev, lavičky, parky, nedostatok zelene **e)** Absencia zariadení pre starších obyvateľov **f)** Absencia odpadkových košov **g)** Krčmy a rušenie nočného pokoja **h)** Nízka úroveň informovanosti občanov **i)** Slabé nákupné

možnosti j) Málo parkovacích miest k) Nedostatočná infraštruktúra – kanalizácia l) Nedostatok bytových jednotiek m) Nedostatok stavebných pozemkov n) Nedostatok pracovných miest o) iné

V rámci otázky identifikácie najväčších problémov obce, modálnu hodnotu, až 56% opýtaných predstavovalo málo kultúrnych zariadení a spoločenských podujatí. Málo priestoru na aktívny oddych, relax označilo 53% respondentov. Za akútne problémy 51% respondentov uviedlo slabú vybavenosť verejných priestranstiev, lavičky, parky, nedostatok zelene. 33% opýtaných označilo za najväčšie problémy v obci nedostatočné športové vyžitie, 30% označilo nedostatočnú infraštruktúru – kanalizáciu, 29% uviedlo nízku úroveň informovanosti, 27% slabé nákupné možnosti, 25% absenciu odpadkových košov, 14% respondentov uviedlo nedostatok pracovných miest. Absencia zariadení pre starších trápí 10% opýtaných. 6% respondentov uviedlo krčmy a rušenie nočného pokoja, ako aj nedostatok stavebných pozemkov. 5% opýtaných označilo za najväčšie problémy obce málo parkovacích miest a 2% vidí problém v nedostatku bytových jednotiek. Ako iné označilo 17% respondentov, a to stav ciest, dopravná vyťaženosť v ranných hodinách, prejazd ťažkých stavebných strojov obcou, chýbajúce chodníky, úzke cesty, absencia mestskej hromadnej dopravy, hromadenie dažďovej vody na hlavnej ceste, zlá infraštruktúra, časté poruchy na vodovodnom potrubí, časté výpadky elektriny, chýbajúce verejné osvetlenie, slabý rozhlas, slabý signál telekomunikácií a možnosti napojenia internetu, nedostatočnú kapacitu škôlky, nedostatok aktivít pre deti, zlú zdravotnú starostlivosť pre deti, absenciu zberného dvora, voľný pohyb psov vo veľkom rozsahu, tolerancia priestupkov zo strany obecného úradu a vedenia obce, smrad, vzťahy a nedostatok pozemkov na záhradu najmä pre obyvateľov bytových jednotiek.

Obrázok 35 O poskytovaní akých služieb resp. realizáciu aktivít by ste mali v budúcnosti záujem?

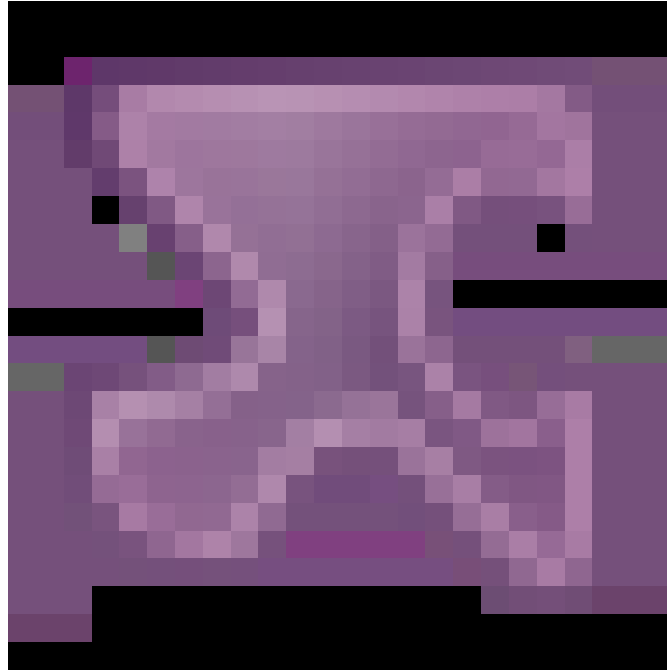

Zdroj: Vlastné spracovanie na základe dotazníkového prieskumu, 2014

a) Rekonštrukcia miestnych komunikácií **b)** Verejný internet **c)** Detské jasle **d)** Poskytovanie sociálnej starostlivosti **e)** Ochrana prírody a životného prostredia **f)** Klub mládeže **g)** Cyklotrasy, náučný chodník **h)** Prepravná služba (sociálny taxík) **i)** Zlepšiť informovanosť občanov v obci **j)** Rozšírenie ponuky služieb a obchodu **k)** Vzdelávanie aktivity pre občanov **l)** Rekonštrukcia miestnych pamiatok **m)** Rozšírenie ponuky kultúrnych a športových podujatí **n)** Rozvoj bytového fondu **o)** Služby spojené s komunálnym odpadom **p)** Dobudovanie ČOV **r)** Rekonštrukcia verejného osvetlenia **s)** Miesto pre oddych, parky **t)** Kameraný systém v obci **u)** Vytvorenie nových pracovných príležitostí **v)** Podpora rozvoja podnikania **x)** iné

Zo zistených výsledkov vyplýva, že obec by mala sústrediť svoj rozvoj predovšetkým do vybudovania cyklotrasy, náučného chodníka, rekonštrukcie miestnych komunikácií a miesta pre oddych a parky. Obyvatelia obce prejavili záujem o zlepšenie informovanosti občanov v obci, rozšírenie ponuky kultúrnych a športových podujatí, rekonštrukciu verejného osvetlenia, rozšírenie ponuky služieb a obchodu, poskytovanie sociálnej starostlivosti, verejný internet, dobudovanie ČOV, kamerový systém, o ochranu prírody a životného prostredia, ako aj o klub mládeže, vytvorenie nových pracovných príležitostí a o podporu rozvoja podnikania.

Obrázok 36 Ako hodnotíte rozvoj obce Most pri Bratislave za posledných 7 rokov?

Zdroj: Vlastné spracovanie na základe dotazníkového prieskumu, 2014

41% respondentov hodnotí pozitívne rozvoj obce Most pri Bratislave za posledných 7 rokov. 25% opýtaných sa domnieva, že rozvoj obce sa uberá negatívnym smerom a 34% respondentov nevedelo posúdiť rozvoj obce za posledných 7 rokov.

1.9 Analýza vonkajšieho prostredia

STEEP analýza resp. analýza vonkajšieho prostredia zohľadňuje vplyv STEEP faktorov. Ide o faktory v oblasti sociálnej, technologickej, ekonomickej a politickej. Tieto faktory ovplyvňujú najmä miestny rozvoj. Všetky faktory sú vzájomne späté a nie je možné ich posudzovať oddelene.

Tabuľka 25 STEEP analýza

Sociálne prostredie	Technologické prostredie	Ekonomické prostredie	Environmentálne prostredie	Politické prostredie
---------------------	--------------------------	-----------------------	----------------------------	----------------------

Zmeny populácie – zvyšovanie podielu vysokoškolsky vzdelaných ľudí	Využívanie IKT pre komunikáciu s obyvateľstvom obce a zabezpečenie skvalitnenia verejných služieb	Využívanie doplnkových zdrojov financovania z EÚ pre spolufinancovanie projektov	Zvyšovanie environmentálneho zaťaženia	Administratívna pripravenosť SR na čerpanie finančných prostriedkov z EÚ
	Zavádzanie inovatívnych prvkov u zamestnávateľov	Nové pracovné príležitosti	Zistenie doposiaľ neobjavených environmentálnych záťaží	Komplikovaná legislatíva v oblasti verejného obstarávania
		Vyriešenie dopravného zaťaženia		Nepripravenosť VÚC Bratislava na čerpanie z EÚ v programovom období 2014-2020
		Daňové zaťaženie		

1.10 SWOT analýza

Tabuľka 26 SWOT analýza

Silné stránky

Slabé stránky

Ekonomické

- Výhodná poloha v blízkosti hlavných dopravných ťahov
- Výhodná geografická poloha
- Dopravná dostupnosť (autobusová-Slovak Lines, osobná)
- Členstvo v regionálnom spolku Podujansko
- Priaznivé podmienky pre rozvoj podnikania
- Existencia prírodného bohatstva a kultúrnych pamiatok v obci
- Zahraničná dohoda o spolupráci medzi Starou Pazovou a miroregiónom Pridunajsko v oblasti výtvarnej, divadelnej, kultúrnej, vzdelávania a športu

Sociálne

- Zvyšovanie počtu obyvateľstva prisťahovaním
- Existencia zdravotníckeho zariadenia a poskytovanie zdravotníckych služieb
- Pôsobenie organizácie Ružová záhrada poskytujúca sociálne služby obyvateľom
- Existencia kultúrneho zariadenia
- Existencia predškolského a školského zariadenia a podpora rozvoja
- Poskytovanie mimoškolských aktivít vzdelávania
- Existencia materského centra
- Zvyšovanie počtu obyvateľstva s vysokoškolským vzdelaním
- Existencia ubytovacieho zariadenia
- Čiastočne obnovená centrálna časť obce
- Dobrá úroveň susedských vzťahov
- Tradičné kultúrne podujatia

Environmentálne

- Separovanie odpadu
- Spracovaný program odpadového

Ekonomické

- Nedostatočne vybudované miestne komunikácie
- Nedostatočne rozvinuté nákupné možnosti
- Absencia MHD
- Nedostatok atraktívnych pracovných príležitostí
- Nevysporiadané majetkovo-právne vzťahy
- Nerozvinutá turistická infraštruktúra

Sociálne

- Absencia dokumentu Komunitný plán sociálnych služieb
- Absencia oddychovej zóny
- Nedostatočné športové, kultúrne a spoločenské vyžitie
- Nízka vybavenosť verejných priestranstiev
- Absencia sociálnych zariadení pre seniorov
- Nevyhovujúci kapacitný stav predškolského zariadenia
- Nedostatočné materiálno-technické vybavenie školského zariadenia
- Nedostatočná kapacita školského zariadenia spolu s kuchynským zariadením a jedálňou
- Nedostatok stavebných pozemkov
- Nízka úroveň informovanosti

Environmentálne

- Absencia zelene
- Absencia mobiliáru
- Staré a neekonomické verejné osvetlenie - čiastočne

<p>hospodárstva</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vybudované inžinierske siete – vodovod, plynofikácia, elektrická energia • Čiastkovo vybudovaná verejná kanalizácia • Digitálna telekomunikačná sieť • Existencia miestneho rozhlasu 	<ul style="list-style-type: none"> • Zlý stav miestnych komunikácií • Absencia chodníkov • Nedostatočne vybudovaná kanalizácia • Absencia zberného dvora a likvidácia biologicky rozložiteľného odpadu
Príležitosti	Ohrozenia
<p>Ekonomické</p> <ul style="list-style-type: none"> • Využitie prírodného potenciálu (rozvoj ekoturizmu) • Nadviazanie nových partnerstiev na úrovni SR a aj v zahraničí • Budúci očakávaný prílev zahraničných investorov v okolí mikroregiónu • Prílev podnikateľských subjektov a zvýšenie sociálnej a ekonomickej základne • Vyriešenie dopravnej situácie • Orientácia na efektívne partnerstvá a kooperáciu aktérov regionálneho rozvoja • Vysporiadanie pozemkov 	<p>Lokálne</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nezáujem a nespolupráca občanov na rozvojových aktivitách • Zvýšenie indexu ekonomickej závislosti starých • Pokles predproduktívnej zložky obyvateľstva • Emigrácia obyvateľstva • Nezáujem investorov <p>Regionálne</p> <ul style="list-style-type: none"> • Úpadok priemyselných odvetví v regióne <p>Národné</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zmena legislatívy
<p>Sociálne</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vytvorenie oddychovej zóny • Vybudovanie sociálnych zariadení • Rozšírenie ponuky kultúrnych podujatí • Podpora športovej infraštruktúry • Zefektívnenie spolupráce samosprávy s občanmi 	<p>Nadnárodné</p> <ul style="list-style-type: none"> • Oslabenie celosvetovej ekonomiky • Rast konkurencie v rámci otvorených trhov EÚ
<p>Environmentálne</p> <ul style="list-style-type: none"> • Atraktívne prírodné prostredie • Dobudovanie ČOV • Rekonštrukcia miestnych 	

komunikácií <ul style="list-style-type: none"> • Dobudovanie chodníkov • Dobudovanie kanalizácie • Rekonštrukcia verejného osvetlenia • Zatraktívnenie estetického vzhľadu obce • Dobudovanie oddychovej zóny 	
--	--

Zdroj: Vlastné spracovanie

1.11 Zhodnotenie hlavných disparít a faktorov rozvoja

Na základe SWOT analýzy realizovanej v rámci PHSR boli determinované nasledovné disparity a faktory rozvoja obce Most pri Bratislave:

Tabuľka 27 Hlavné disparity a faktory rozvoja obce

Hlavné disparity obce	Hlavné faktory rozvoja
<ul style="list-style-type: none"> • Nedostatočný kapacitný stav predškolského a školského zariadenia spolu s kuchynským zariadením a jedálňou • Nedostatočné materiálo-technické vybavenie školského zariadenia • Nedostatočná úroveň poskytovania sociálnych služieb • Zlý stav technickej infraštruktúry • Absencia zberného dvora a likvidácie biologicky rozložiteľného odpadu • Nedostatočne dobudovaná environmentálna infraštruktúra • Nevyhovujúci stav verejných priestranstiev a starostlivosti o verejnú zeleň • Nedostatočne vybudovaná infraštruktúra pre trávenie voľného času • Nízka miera informovanosti 	<ul style="list-style-type: none"> • Výhodný polohový potenciál obce • Výhodná dopravná dostupnosť • Vyšší prirodzený prírastok obyvateľstva • Prírodný a kultúrny potenciál • Vhodné podmienky na rozvoj podnikateľského prostredia • Existencia predškolského a školského zariadenia • Modernizácia vzdelanostnej základne • Existujúca technická infraštruktúra • Modernizácia zdravotníckej infraštruktúry • Čiastočne vybudovaná environmentálna infraštruktúra • Atraktívnosť obce z hľadiska bytovej výstavby

Zdroj: Vlastné spracovanie

Tabuľka 28 Kontrolný zoznam pre hodnotenie možných rizík

Druh rizika	Objekt rizika	Zdroj rizika	Nežiaduce dôsledky	Pravdepodobnosť
Individuálne	Územie	Nezáujem partnerov/obyvateľov o realizáciu PHSR	Nenaplnenie stanovených cieľov PHSR	Nízka
Technické	Územie	Dopravná zaťaženosť územia	Zaťaženie životného prostredia	Nízka/Stredná
Environmentálne	Územie	Zistenie doposiaľ neobjavených starých environmentálnych záťaží	Zvyšovanie znečistenia životného prostredia	Nízka
Sociálne	Územie	Nedostatočné kapacity	Odliv obyvateľstva	Nízka
Ekonomické	Územie	Neatraktívne prostredie pre investorov	Zvyšovanie nezamestnanosti	Nízka

2 STRATEGICKÁ ČASŤ

Stanovená stratégia rozvoja obce je v koherencii so strategickými dokumentmi SR a EÚ. Stratégia vyplýva z názorov a požiadaviek obyvateľov obce, zo SWOT analýzy a realizovaných analýz. Definovanie globálneho cieľa a strategických cieľov v jednotlivých oblastiach rozvoja obce je dôležité, najmä z hľadiska naplnenia rozvojových zámerov a priorít obce.

OBSAH:

- Vízia územia
- Formulácia a návrh stratégie
- Výber a popis strategických cieľov v jednotlivých politikách - oblastiach rozvoja (hospodárska, sociálna, environmentálna)

2.1 Vízia obce

Vízia obce sa vzťahuje k dlhodobému časovému obdobiu a predstavuje určitý očakávaný stav. Národná stratégia regionálneho rozvoja deklaruje: *Regióny budú schopné využívať svoj vnútorný potenciál ako svoju konkurenčnú výhodu za účelom zvyšovania kvality života lokálneho obyvateľstva, a zároveň v jednotlivých regiónoch budú znižované vnútroregionálne rozdiely.*

Obec Most pri Bratislave – atraktívna, bezpečná, sociálne, kultúrne a ekonomicky rozvíjajúca sa obec vidieckeho charakteru s mestskými prvkami architektúry poskytujúca plnohodnotný, harmonický život lokálneho obyvateľstva s kvalitne vybudovanou sociálnou a

technickou infraštruktúrou, komplexnou ponukou obchodov, služieb a priestorom pre aktívne trávenie voľného času všetkých sociálnych skupín, s modernou interaktívne komunikujúcou samosprávou v ekologicky zdravom, tichom a príťažlivom prostredí.

2.2 Strategické ciele

Tabuľka 29 Hierarchia cieľov PHSR

PO 1	PO 2	PO 3
<i>Ekonomická oblasť</i>	<i>Sociálna oblasť</i>	<i>Environmentálna oblasť</i>
<i>Ciele prioritných oblastí (ďalej len „PO“)</i>		
<i>Cieľom ekonomickej oblasti je zvyšovanie konkurencieschopnosti a tvorba pracovných príležitostí</i>	<i>Cieľom sociálnej oblasti je vytvoriť podmienky pre kvalitný život občanov</i>	<i>Cieľom environmentálnej oblasti je ochrana životného prostredia</i>

Tabuľka 30 Strategické ciele a opatrenia

<i>Prioritná oblasť</i>		
PO1	PO 2	PO 3
<i>Ekonomická oblasť</i>	<i>Sociálna oblasť</i>	<i>Environmentálna oblasť</i>
Dopravná infraštruktúra	Školstvo a vzdelávanie	Oblasť vodného hospodárstva
Podnikateľské prostredie	Sociálna starostlivosť	Ochrana prírody a biodiverzity
	Kultúra	Odpadové hospodárstvo
	Šport	Doprava
	Verejná správa	

3 PROGRAMOVÁ ČASŤ

Programová časť nadväzuje na strategickú časť a obsahuje konkrétne opatrenia a aktivity na zabezpečenie plnenia programu rozvoja obce. Obsahuje konkrétnejšie rozpracovanie strategických cieľov na úroveň aktivít a projektov, ktoré smerujú k plneniu strategického cieľa: **Zvýšenie kvality života obyvateľov prostredníctvom kvalitne dobudovanej technickej a sociálnej infraštruktúry, komplexne dobudovanou ponukou obchodu a služieb, vytvorením bezpečného a atraktívneho priestoru obce.**

OBSAH:

- konkrétne opatrenia a projekty vrátane ich priradenia k jednotlivým cieľom a prioritám
- súbor ukazovateľov výsledkov a dosahov vrátane východiskových a cieľových hodnôt.

3.1 Opatrenia a aktivity podľa jednotlivých oblastí

Tabuľka 31 Opatrenia a aktivity

Prioritná oblasť	Opatrenie	Projekt	Prioritná oblasť	PHSR BSK
Ekonomická oblasť	1.1 Podpora podnikateľského prostredia a zvýšenie zamestnanosti v obci	N/A	Podnikateľské prostredie	8. Podpora zamestnanosti a rozširovanie mobility pracovnej sily
	1.2 Kvalitné, bezpečné a udržiavané miestne komunikácie	1.2.1 Rekonštrukcia miestnych komunikácií	Dopravná infraštruktúra	7. Podpora udržateľnej dopravy a odstraňovanie prekážok v kľúčových sieťových infraštruktúrach
		1.2.2 Dobudovanie absentujúcich chodníkov	Dopravná infraštruktúra	7. Podpora udržateľnej dopravy a odstraňovanie prekážok v kľúčových sieťových infraštruktúrach
Sociálna oblasť	2.1 Vyhovujúca kapacita predškolského zariadenia	2.1.1 Vybudovanie predškolského zariadenia	Školstvo a vzdelávanie	10. Investovanie do vzdelávania, zručností a celoživotného

				vzdelávania
	2.2 Rekonštrukcia, modernizácia a skvalitnenie materiálno- technického zabezpečenia školského zariadenia	2.2.1 Obstaranie učebne pre predmet Človek a príroda	Školstvo a vzdelávanie	10. Investovanie do vzdelávania, zručností a celoživotného vzdelávania
		2.2.2 Obstaranie učebne pre predmet jazyk a komunikácia	Školstvo a vzdelávanie	10. Investovanie do vzdelávania, zručností a celoživotného vzdelávania
		2.2.3 Obstaranie učebne pre inkluzívne vzdelávanie	Školstvo a vzdelávanie	10. Investovanie do vzdelávania, zručností a celoživotného vzdelávania
		2.2.4 Rozšírenie kapacity ZŠ	Školstvo a vzdelávanie	10. Investovanie do vzdelávania, zručností a celoživotného vzdelávania
		2.2.5 Rekonštrukcia a rozšírenie jedálne a kuchyne v ZŠ	Školstvo a vzdelávanie	10. Investovanie do vzdelávania, zručností a celoživotného vzdelávania
		2.2.5 Rekonštrukcia kúrenia v ZŠ	Školstvo a vzdelávanie	10. Investovanie do vzdelávania, zručností a celoživotného vzdelávania
		2.2.6 Vybudovanie oplotenia ZŠ	Školstvo a vzdelávanie	10. Investovanie do vzdelávania, zručností a celoživotného vzdelávania
		2.2.7 Vybudovanie parkoviska pred ZŠ	Školstvo a vzdelávanie	10. Investovanie do vzdelávania, zručností a celoživotného vzdelávania
2.3 Skvalitnenie poskytovania sociálnej	2.3.1 Vybudovanie zariadenia pre seniorov	Sociálna starostlivosť	7.Podpora sociálneho začleňovania a boj	

	starostlivosti			proti chudobe
		2.3.2 Zariadenie denného stacionára	Sociálna starostlivosť	7.Podpora sociálneho začleňovania a boj proti chudobe
	2.4 Podpora kultúrnych, športových a spoločenských podujatí	2.4.1 Rekonštrukcia kultúrneho domu	Kultúra	6. Ochrana ŽP a presadzovanie udržateľného využívanie zdrojov
		2.4.2 Prístavba šatne a výstavba vonkajšieho WC k športovej budove na futbalovom ihrisku	Šport	6. Ochrana ŽP a presadzovanie udržateľného využívanie zdrojov
		2.4.3 Vybudovanie záchytných sietí za bránami na futbalovom ihrisku	Šport	6. Ochrana ŽP a presadzovanie udržateľného využívanie zdrojov
		2.4.4 Oplotenie ihriska	Šport	6. Ochrana ŽP a presadzovanie udržateľného využívanie zdrojov
		2.4.5 Rozšírenie ponuky športových a kultúrnych podujatí	Kultúra a šport	6. Ochrana ŽP a presadzovanie udržateľného využívanie zdrojov
		2.5 Skvalitnenie verejných služieb poskytovaných občanom	2.5.1 Informačno-navigačný systém v obci	Verejná správa
	2.5.2 Realizácia vysokorýchlostného pripojenia na internet		Verejná správa	2. Zlepšenie prístupu k informačno-komunikačným technológiám, ako aj využívanie ich kvality
	2.6 Zlepšenie stavu verejných	2.6.1 Dobudovanie verejnej zelene a	Ochrana prírody a	6. Ochrana ŽP a presadzovanie

		drobných prvkov architektúry	biodiverzity	udržateľného využívania zdrojov
		2.6.2 Rekonštrukcia centrálnej časti obce	Kultúra	6. Ochrana ŽP a presadzovanie udržateľného využívania zdrojov
	<i>priestranstiev</i>	2.6.3 Modernizácia, rekonštrukcia a dobudovanie verejného osvetlenia	Ochrana prírody a biodiverzity	6. Ochrana ŽP a presadzovanie udržateľného využívania zdrojov
Environmentálna oblasť	3.1 Podpora aktivít vodného hospodárstva	3.1.1 Dobudovanie výtlačného potrubia	Vodné hospodárstvo	6. Ochrana ŽP a presadzovanie udržateľného využívania zdrojov
		3.1.2 Rekonštrukcia vodovodného potrubia	Vodné hospodárstvo	6. Ochrana ŽP a presadzovanie udržateľného využívania zdrojov
	3.2 Podpora aktivít v oblasti ochrany prírodného dedičstva a v oblasti dopravy	3.2.1 Vybudovanie cyklo dopravného spojenia Most pri Bratislave - Studené	Doprava	6. Ochrana ŽP a presadzovanie udržateľného využívania zdrojov
		3.2.2 Vybudovanie náučného chodníka	Ochrana prírody a biodiverzity	6. Ochrana ŽP a presadzovanie udržateľného využívania zdrojov
	3.3 Skvalitnenie systému odpadového hospodárstva	3.3.1 Vybudovanie zberného dvora	Odpadové hospodárstvo	6. Ochrana ŽP a presadzovanie udržateľného využívania zdrojov
		3.3.2 Zabezpečenie likvidácie biologicky rozložiteľného odpadu	Odpadové hospodárstvo	6. Ochrana ŽP a presadzovanie udržateľného využívania zdrojov
		3.3.3 Zabezpečenie separácie olejov	Odpadové hospodárstvo	6. Ochrana ŽP a presadzovanie udržateľného využívania zdrojov

Zdroj: Vlastné spracovanie
*N/A – Nedostupná informácia

3.2 Súbor ukazovateľov výstupu a výsledkov vrátane východiskových a cieľových hodnôt

Dôležitou súčasťou PHSR je stanovenie merateľných ukazovateľov pre monitorovanie a hodnotenie PHSR. Merateľné ukazovatele predstavujú mechanizmus na sledovanie plnenia jednotlivých opatrení prostredníctvom vykonania aktivít. Priebežne kontrolujú jednotlivé opatrenia, pričom majú byť zvolené tak, aby pokrývali celú škálu opatrení a pri kontrole ich plnenia bolo zjavné napredovanie v dosahovaní cieľa, prípadne boli odhalené odchýlky od jeho dosiahnutia. Hodnoty merateľných ukazovateľov sa zbierajú po rokoch.

Za merateľné ukazovatele sa považujú ukazovatele, ktoré predstavujú výstupy danej oblasti. Tiež sú to merateľné *ukazovatele výsledkov*, ktoré sledujú strednodobý efekt, merateľné *ukazovatele vplyvov* sledujúce dlhodobý efekt, resp. dôsledky na určitú cieľovú skupinu. K merateľným ukazovateľom sa zaraďujú aj tie, ktoré sa zameriavajú na sledovanie samotnej cieľovej skupiny v danej oblasti. Ukazovatele finančné, výstupu a výsledku sú prehľadne spracované v nasledovnej tabuľke:

Tabuľka 32 Ukazovatele finančné, výstupu a výsledku

Typ ukazovateľa	Názov ukazovateľa	Definícia	Informačný zdroj	Merná jedn.	Vých. hodn.	Cieľová hodnota	
					2014		2020
PO 1 Prioritná oblasť Ekonomická							
1.2.1 Rekonštrukcia miestnych komunikácií							
Hlavné Core Ukazovatele - Finančné - Výstupu - Výsledku	Finančný	Náklady na 1km opravenej miestnej komunikácie	Ekon. Odd.	EUR	0	626 086	1 800 000
	Výstup	Dĺžka rekonštruovaných a modernizovaných obecných komunikácií	Staveb. odd.	km	0	0,9	2,3
	Výsledok	%-ny podiel spokojnosti obyvateľov	Starosta obce	%	0	40	100
1.2.2 Dobudovanie absentujúcich chodníkov							
Hlavné Core Ukazovatele - Finančné - Výstupu - Výsledku	Finančný	Náklady na 1km vybudovaných chodníkov	Ekon. odd.	EUR	0	101 826	229 106
	Výstup	Dĺžka vybudovaných chodníkov	Stav. odd.	km	0	0,80	1,80
	Výsledok	%-ny podiel spokojnosti obyvateľov	Starosta obce	%	0	45	100
PO 2 Prioritná oblasť sociálna							
2.1.1 Vybudovanie predškolského zariadenia							
Hlavné Core Ukazovatele	Finančný	Náklady na zrealizované stavebné práce	Ekon. Odd.	EUR	0	670 263	685 323

- Finančné - Výstupu - Výsledku	Výstup	Počet novovytvorených miest	Riaditeľka MŠ	počet	0	60	60
	Výsledok	Počet detí navštevujúcich predškolské zariadenie	Riaditeľka MŠ	počet	0	120	120
2.2.1 Obstaranie učebne pre predmet Človek a príroda							
Hlavné Core Ukazovatele - Finančné - Výstupu - Výsledku	Finančný	Náklady na obstaranie	Riaditeľ ZŠ	EUR	0	11 000	11 000
	Výstup	Počet podporených učební na ZŠ	Riaditeľ ZŠ	počet	0	1	1
	Výsledok	Počet žiakov navštevujúcich ZŠ	Riaditeľ ZŠ	počet	0	280	300
2.2.2 Obstaranie učebne pre predmet jazyk a komunikácia							
Hlavné Core Ukazovatele - Finančné - Výstupu - Výsledku	Finančný	Náklady na obstaranie	Riaditeľ ZŠ	EUR	0	11 000	11 000
	Výstup	Počet podporených učební na ZŠ	Riaditeľ ZŠ	počet	0	1	1
	Výsledok	Počet žiakov navštevujúcich ZŠ	Riaditeľ ZŠ	počet	0	280	300
2.2.3 Obstaranie učebne pre inkluzívne vzdelávanie							
Hlavné Core Ukazovatele - Finančné - Výstupu - Výsledku	Finančný	Náklady na obstaranie	Riaditeľ ZŠ	EUR	0	11 000	11 000
	Výstup	Počet podporených učební na ZŠ	Riaditeľ ZŠ	počet	0	1	1
	Výsledok	Počet žiakov navštevujúcich ZŠ	Riaditeľ ZŠ	počet	0	280	300
2.2.4 Rozšírenie kapacity ZŠ							
Hlavné Core Ukazovatele - Finančné - Výstupu - Výsledku	Finančný	Náklady na obstaranie	Riaditeľ ZŠ	EUR	0	570 000	570 000
	Výstup	Počet novozriadených tried	Riaditeľ ZŠ	počet	0	6	6
	Výsledok	Počet žiakov navštevujúcich jednotlivé triedy	Riaditeľ ZŠ	počet	0	144	144
2.2.5 Rekonštrukcia a rozšírenie jedálne a kuchyne v ZŠ							
Hlavné Core Ukazovatele - Finančné - Výstupu - Výsledku	Finančný	Náklady na obstaranie	Riaditeľ ZŠ	EUR	0	162 000	162 000
	Výstup	Veľkosť zrekonštruovanej a rozšírenej plochy	Riaditeľ ZŠ	m ²	0	160	160
	Výsledok	Počet žiakov navštevujúcich jedáleň	Riaditeľ ZŠ	počet	0	185	185
2.2.6 Rekonštrukcia kúrenia v ZŠ							
Hlavné Core Ukazovatele - Finančné - Výstupu	Finančný	Náklady na stavebné práce	Ekon. odd.	EUR	0	18 400	30 000
	Výstup	Veľkosť zrekonštruovanej plochy	Ekon. odd.	m ²	0	185	185

- Výsledku	Výsledok	Zníženie energetickej náročnosti budovy	Ekon. odd.	%	0	20	40
2.2.7 Vybudovanie oplotenia ZŠ							
Hlavné Core Ukazovatele - Finančné - Výstupu - Výsledku	Finančný	Náklady na realizované práce	Riaditeľ ZŠ	EURO	0	13 000	13 000
	Výstup	Dĺžka oplotenia	Riaditeľ ZŠ	m	0	120	120
	Výsledok	Zrealizované projekty pre zlepšenie bezpečnosti žiakov	Riaditeľ ZŠ	počet	0	1	1
2.2.8 Vybudovanie parkoviska pred ZŠ							
Hlavné Core Ukazovatele - Finančné - Výstupu - Výsledku	Finančný	Náklady na realizované práce	Riaditeľ ZŠ	EUR	0	25 000	25 000
	Výstup	Počet parkovacích miest	Riaditeľ ZŠ	počet	0	30	30
	Výsledok	Miera spokojnosti	Riaditeľ ZŠ	%	0	100	100
2.3.1 Vybudovania zariadenia pre seniorov							
Hlavné Core Ukazovatele - Finančné - Výstupu - Výsledku	Finančný	Náklady na stavebné práce	Ekon. odd.	EUR	0	0	600 000
	Výstup	Počet klientov zariadenia	Ekon. odd.	počet	0	0	30
	Výsledok	%-ny podiel klientov spokojných s poskytovaním SS	Ekon. odd.	%	0	0	100
2.3.2 Zariadenie denného stacionára							
Hlavné Core Ukazovatele - Finančné - Výstupu - Výsledku	Finančný	Náklady na realizované práce	Ekon. odd.	EUR	0	200 000	200 000
	Výstup	Počet klientov využívajúcich služby SS	Ekon. odd.	počet	0	20	20
	Výsledok	%-ny podiel klientov spokojných s poskytovaním SS	Ekon. odd.	%	0	100	100
2.4.1 Rekonštrukcia kultúrneho domu							
Hlavné Core Ukazovatele - Finančné - Výstupu - Výsledku	Finančný	Náklady na stavebné práce	Ekon. Odd.	EUR	0	0	500 000
	Výstup	Veľkosť zrekonštruovanej plochy	Starosta obce	m ²	0	0	750
	Výsledok	Priemerné náklady na podujatia realizované v KD	Ekon. odd.	EUR	0	75	100
2.4.2 Prístavba šatne a výstavba vonkajšieho WC k športovej budove na futbalovom ihrisku							
Hlavné Core Ukazovatele - Finančné - Výstupu - Výsledku	Finančný	Náklady na realizované práce	Starosta obce	EUR	0	25 000	25 000
	Výstup	Počet ľudí využívajúcich šatne	Starosta obce	počet	0	200	200
	Výsledok	Miera spokojnosti	Starosta	%	0	100	100

		občanov	obce				
2.4.3 Vybudovanie záchytných sietí za bránami na futbalovom ihrisku							
Hlavné Core Ukazovatele - Finančné - Výstupu - Výsledku	Finančný	Náklady na realizované práce	Starosta obce	EUR	0	4 000	4 000
	Výstup	Počet vybudovaných záchytných sietí	Starosta obce	počet	0	2	2
	Výsledok	Počet návštevníkov ihriska	Starosta obce	počet	4 500	5 500	7 000
2.4.4 Oplotenie ihriska							
Hlavné Core Ukazovatele - Finančné - Výstupu - Výsledku	Finančný	Náklady na realizované práce	Starosta obce	EUR	0	25 000	25 000
	Výstup	Dĺžka oplotenia	Starosta obce	m	0	450	450
	Výsledok	Počet návštevníkov ihriska	Starosta obce	počet	4 500	5 500	7 000
2.4.5 Rozšírenie ponuky športových a kultúrnych podujatí							
Hlavné Core Ukazovatele - Finančné - Výstupu - Výsledku	Finančný	Náklady na realizáciu podujatí	Ekon. Odd.	EUR	0	10 000	15 000
	Výstup	Počet podujatí za 1 rok	Ekon. odd.	počet	0	10	15
	Výsledok	%-ny podiel obyvateľov spokojných s ponukou podujatí	Ekon. odd.	%	0	75	100
2.5.1 Informačno-navigačný systém v obci							
Hlavné Core Ukazovatele - Finančné - Výstupu - Výsledku	Finančný	Náklady na obstaranie tabúlí	Ekon. odd.	EUR	0	20 000	20 000
	Výstup	Počet informačných tabúlí v obci	Ekon. odd.	počet	0	5	5
	Výsledok	Miera spokojnosti občanov	Starosta obce	%	0	100	100
2.6.1 Dobudovanie verejnej zelene a drobných prvkov architektúry							
Hlavné Core Ukazovatele - Finančné - Výstupu - Výsledku	Finančný	Náklady na zrealizované práce	Ekon. odd.	EUR	2 000	10 000	15 000
	Výstup	Priemerné náklady na rozšírenie 1m ² zelenej plochy v obci	Ekon. odd.	EUR	20	20	20
	Výsledok	Miera spokojnosti občanov	Starosta obce	%	50	75	100
2.6.2 Rekonštrukcia centrálnej časti obce							
Hlavné Core Ukazovatele - Finančné - Výstupu - Výsledku	Finančný	Náklady na zrealizované práce	Ekon. Odd.	EUR	300 000	1 000 000	300 000
	Výstup	Rozsah zrekonštruovanej plochy	Starosta obce	m ²	600	2 000	600
	Výsledok	Miera spokojnosti občanov	Starosta obce	%	30	100	30
2.6.3 Modernizácia, rekonštrukcia a dobudovanie verejného osvetlenia							
Hlavné Core	Finančný	Náklady na zrealizované	Ekon.	EUR	3	28 400	31 400

Ukazovatele - Finančné - Výstupu - Výsledku		práce	odd.		000		
	Výstup	Počet zrekonštruovaných svietidiel	Ekon. odd.	počet	11	100	111
	Výsledok	Rozsah úspor energie	Ekon. odd.	%	5	35	40
PO 3 Prioritná oblasť environmentálna							
3.1.1 Dobudovanie výtlačného potrubia							
Hlavné Core Ukazovatele - Finančné - Výstupu - Výsledku	Finančný	Náklady na zrealizované práce	Starosta obce	EUR	3 000	28 400	31 400
	Výstup	Dĺžka vybudovaného potrubia	Starosta obce	km	11	100	111
	Výsledok	% -ny podiel spokojnosti občanov	Starosta obce	%	5	35	40
3.1.2 Rekonštrukcia vodovodného potrubia							
Hlavné Core Ukazovatele - Finančné - Výstupu - Výsledku	Finančný	Náklady na zrealizované práce	Starosta obce	EUR	0	0	520 000
	Výstup	Dĺžka zrekonštruovaného potrubia	Starosta obce	km	0	0	2,0
	Výsledok	% -ny podiel spokojnosti občanov	Starosta obce	%	0	0	100
3.2.1 Vybudovanie cyklopravného spojenia Most pri Bratislave - Studené							
Hlavné Core Ukazovatele - Finančné - Výstupu - Výsledku	Finančný	Náklady na zrealizované práce	Ekon. odd.	EUR	14 280	530 000	530 000
	Výstup	Dĺžka novovybudovaného cyklopravného spojenia	Starosta obce	km	0	2,027	2,02
	Výsledok	Zrealizovaný projekt	Starosta obce	počet	0	1	1
3.2.2 Vybudovanie náučného chodníka							
Hlavné Core Ukazovatele - Finančné - Výstupu - Výsledku	Finančný	Náklady na zrealizované práce	Ekon. odd.	EUR	0	0	10 000
	Výstup	Dĺžka vybudovaného chodníka	Starosta obce	km	0	0	2,0
	Výsledok	Počet návštevníkov	Starosta obce	počet	0	0	1 000
3.3.1 Vybudovanie zberného dvora							
Hlavné Core Ukazovatele - Finančné - Výstupu - Výsledku	Finančný	Náklady na obstaranie zariadení	Ekon. odd.	EUR	3 000	287 041	290 041
	Výstup	Počet vybudovaných zberných dvorov	Ekon. odd.	počet	0	1	1
	Výsledok	Množstvo vytriedených zložiek odpadov na Zbernom dvore	Odd. dane a poplatky	%	0	100	100
3.3.2 Zabezpečenie likvidácie biologicky rozložiteľného odpadu							

Hlavné Core Ukazovatele - Finančné - Výstupu - Výsledku	Finančný	Náklady na obstaranie zariadení	Ekon. odd.	EUR	0	48 000	48 000
	Výstup	Počet vybudovaných zariadení na zhodnocovanie BRO	Ekon. odd.	počet	0	1	1
	Výsledok	Množstvo zhodnoteného BRO z celkového množstva	Odd. dane a poplatky	%	0	40	40
3.3.3 Zabezpečenie separácie olejov							
Hlavné Core Ukazovatele - Finančné - Výstupu - Výsledku	Finančný	Náklady na obstaranie zariadení	Ekon. odd.	EUR	0	0	0
	Výstup	Počet vybudovaných zariadení na separovanie olejov	Ekon. odd.	počet	0	5	5
	Výsledok	Množstvo separovaných olejov z celkového množstva	Odd. dane a poplatky	%	0	70	70

Zdroj: Vlastné

spracovanie

4 REALIZAČNÁ ČASŤ

Realizačná časť PHSR nadväzuje na programovú časť. Realizačná časť sa zameriava najmä na popis postupov inštitucionálneho a organizačného zabezpečenia realizácie programu rozvoja obce, systém monitorovania a hodnotenia plnenia programu rozvoja obce s ustanovením merateľných ukazovateľov a na vecný a časový harmonogram realizácie programu rozvoja obce formou akčných plánov. Realizačná časť konkrétne obsahuje:

- popis úloh jednotlivých partnerov pri realizácii PHSR
- popis postupov inštitucionálneho a organizačného zabezpečenia realizácie PHSR, spôsob komunikácie, kooperácie a koordinácie
- stručný popis komunikačnej stratégie PHSR k jednotlivým cieľovým skupinám
- systém monitorovania a hodnotenia
- akčný plán na daný rozpočtový rok s výhľadom na 2 roky (x+2) - vecný a časový harmonogram realizácie jednotlivých opatrení a projektov

4.1 Popis úloh jednotlivých partnerov pre realizáciu PHSR

Legislatíva

Implementácia PHSR predpokladá zabezpečenie činností na úrovni programu a projektov. Začiatok realizácie sa začína po vypracovaní a schválení PHSR v Obecnom zastupiteľstve (ďalej len „OZ“) a zabezpečuje ju počas platnosti PHSR podľa zákona č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja. Obec na účely podpory regionálneho rozvoja **„zabezpečuje a koordinuje vypracovanie a realizáciu PHSR obce, pravidelne ho monitoruje a každoročne vyhodnocuje jeho plnenie, zabezpečuje súlad PHSR s územnoplánovacou dokumentáciou, ak jej spracovanie vyžaduje osobitný predpis.“**

Partneri

Pri samotnej realizácii PHSR ako partneri vystupujú strategickí partneri a iní partneri.

Iní partneri

Skupinu iných partnerov predstavujú organizácie, ktoré sa podieľajú na realizácii projektov z PHSR. V prípade obce Most pri Bratislave je to spoločnosť Kanalizácia M&M, s.r.o. zodpovedajúca za realizáciu výtlačného potrubia, FK Slovan, ktorý bude zodpovedať za rekonštrukciu ihriska a BVS,

a.s., ktorá sa bude podieľať na rekonštrukcii vodovodného potrubia.

4.2 Organizačné a inštitucionálne zabezpečenie realizácie PHSR

Organizačné zabezpečenie

Základom samosprávy je obec, ktorá predstavuje samostatný samosprávny celok. Základnými a najdôležitejšími orgánmi obce sú starosta obce a obecné zastupiteľstvo (ďalej len „OZ“). Tieto samosprávne orgány sa budú podieľať na vykonávaní realizácie PHSR obce Most pri Bratislave. Samospráva obce bude jeden krát počas roka získavať a spracovávať pripomienky od partnerov, obecného úradu, poslancov a verejnosti.

Obecné zastupiteľstvo

Najvyšším orgánom obce je obecné zastupiteľstvo. V prípade implementácie PHSR obecné zastupiteľstvo schvaľuje celý dokument a jedenkrát ročne vyhodnotí jeho plnenie. Kompetenciou OZ je aj rozhodovanie o spolufinancovaní jednotlivých projektov financovaných z doplnkových zdrojov, ale aj z rozpočtu obce. V prípade hodnotenia PHSR OZ schvaľuje hodnotiace a monitorovacie správy a rozhoduje o aktualizácii programu. OZ môže rozdeliť jednotlivé priority programu akčného plánu komisiám OcÚ zaoberajúcim sa monitorovaním a hodnotením.

Starosta obce

Najvyšším výkonným orgánom obce je starosta obce. Starosta obce rozhoduje vo veciach správy obce, ktoré nie sú zákonom alebo štatútom vyhradené OZ. V prípade implementácie PHSR starosta obce riadi samotný proces implementácie, podpisuje schválenie strategického dokumentu, vykonáva uznesenia, zastupuje obec nielen vo vzťahu k právnickým a fyzickým osobám, ale aj vo vzťahu k štátnym orgánom.

Inštitucionálne zabezpečenie

Administratívne a inštitucionálne náležitosti obce, ako aj orgánov zriadených OZ, uskutočňuje OcÚ, ktorého činnosť riadi starosta obce.

Činnosť	OZ	Starosta obce	Komisie obce	OcÚ	Hlavný kontrolór
Financovanie	schvaľuje	riadi	hodnotí	vykonáva	
Implementácia	schvaľuje	riadi	hodnotí	vykonáva	
Hodnotenie	schvaľuje	riadi		vykonáva	
Monitorovanie	schvaľuje	riadi	hodnotí	vykonáva	
Kontrola	schvaľuje	riadi	navrhuje		vykonáva

4.3 Matica zodpovednosti

Za realizáciu PHSR budú v programovom období 2016 - 2022 zodpovední: starosta obce a OZ. Za realizáciu PHSR na programovej a projektovej úrovni bude zodpovedať starosta obce a OZ. Za finančné riadenie na programovej a projektovej úrovni bude niesť zodpovednosť ekonomické oddelenie a finančná komisia. Monitorovacie a hodnotiace správy PHSR bude každoročne prerokovávať OZ a návrh akčného plánu bude uskutočnený v dvojročnom cykle.

4.4 Stručný popis komunikačnej stratégie

PHSR predstavuje strednodobý strategický dokument spracovaný na základe zákona č. 539/2008 Z.z. o podpore regionálneho rozvoja. Tento dokument je tiež vypracovaný v súlade s cieľmi a prioritami, ktoré sú stanovené v národnej stratégii regionálneho rozvoja SR, tiež v PHSR Vyššieho územného celku (ďalej len „VÚC“) a je vypracovaný podľa záväznej časti územnoplánovacej dokumentácie. Prostredníctvom tohto dokumentu sa obec stará o všestranný rozvoj svojho územia a o uspokojenie potrieb svojich obyvateľov.

Nevyhnutnosť tvorby dokumentu vychádza najmä z podpory zdrojov EÚ a štátneho rozpočtu, na ktoré sa obsah dokumentu viaže. PHSR tiež predstavuje nástroj marketingovej komunikácie obce, vymedzuje hlavné problémy, identifikuje PO, riadi rozvoj obce a iniciuje zmeny. Súčasťou PHSR je aj tvorba komunikačnej stratégie. Komunikácia obecnej samosprávy s občanmi je okrem výkonných povinností pokladaná za jednu z dôležitých základných činností. Prostredníctvom komunikačnej stratégie obec nielen informuje občanov o svojej činnosti, o svojich zámeroch, plánoch a výsledkoch, ale aj získava spätnú väzbu, názory i nápady od občanov. Primárne je komunikačná stratégia zameraná na cieľovú skupinu – obyvatelia obce. Okrem občanov sa sústreďuje aj na podskupiny: zamestnanci, vzdelávacie zariadenia a partneri. Komunikačná stratégia vo vzťahu k občanom, vzdelávacím zariadeniam predstavuje dosiahnutie včasného stavu informovania občanov o realizácii PHSR. Komunikačná stratégia voči partnerom nevyžaduje mimoriadne opatrenia.

Za hlavný komunikačný nástroj je považovaná webová stránka. Sekundárnymi komunikačnými nástrojmi sú informačné tabule, miestny rozhlas a obecné noviny. Komunikácia s partnermi a vzdelávacími zariadeniami si nevyžadujú žiadne mimoriadne opatrenia. Pre komunikáciu so zamestnancami nie je potrebné zaviesť mimoriadne opatrenia, pretože táto komunikácia je súčasťou bežnej činnosti.

Hlavným aspektom hodnotenia, monitorovania, kontroly a najmä komunikačným nástrojom je „Materiál na rokovanie obecného zastupiteľstva.“ Vstupné informácie pripravujú zamestnanci obecného úradu, po spracovaní informácií rokujú o ňom poslanci OZ. Zasadnutie OZ je verejné a tiež uvedený materiál je prístupný verejnosti. O zasadnutí OZ je obyvateľstvo informované prostredníctvom informačných kanálov: miestny rozhlas a informačná tabuľa. V programovom období 2016 - 2022 komunikačný plán pozostáva z 9 aktivít. Konkrétne ide o aktivity týkajúce sa informovanosti, schvaľovania, hodnotenia a monitorovania, aktivity týkajúce sa nových akčných plánov a rozpočtov pre jednotlivé projekty vrátane ich korekcie.

Tabuľka 34 Komunikačný plán pre fázu realizácie PHSR

P. č.	Časový rámec	Miesto konania	Cieľová skupina	Forma	Téma, ciele	Vstupné údaje	Výstupy
1.	12/2014	OcÚ	Občania	Materiál na rokovanie OZ	PHSR	Návrh dokumentu	Uznesenie OZ
2.	02/2015	OcÚ	Občania	Materiál na rokovanie OZ	PHSR	Návrh dokumentu	Uznesenie OZ
3.	09/2016	OcÚ	Občania	Materiál na rokovanie OZ	Vyhodnotenie plnenia PHSR za rok 2015	Kontrola uznesenia 2014, Hodnotiaca správa PHSR	Monitorovacia správa 01, Uznesenie OZ
4.	09/2016	OcÚ	Občania	Materiál na rokovanie OZ	Akčný plán 2017-2018	PHSR	Návrh akčného plánu
5.	09/2017	OcÚ	Občania	Materiál na rokovanie OZ	Vyhodnotenie plnenia PHSR za rok 2016	Kontrola uznesenia 2015, Hodnotiaca správa PHSR	Monitorovacia správa 02, Uznesenie OZ
6.	09/2018	OcÚ	Občania	Materiál na rokovanie OZ	Vyhodnotenie plnenia PHSR za rok 2017	Kontrola uznesenia 2016, Hodnotiaca správa PHSR	Monitorovacia správa 03, Uznesenie OZ
7.	09/2018	OcÚ	Občania	Materiál na rokovanie OZ	Akčný plán 2019-2020	PHSR	Návrh akčného plánu
8.	09/2019	OcÚ	Občania	Materiál na rokovanie OZ	Vyhodnotenie plnenia PHSR za rok 2018	Kontrola uznesenia 2017, Hodnotiaca	Monitorovacia správa 04, Uznesenie OZ

						správa PHSR	
9.	09/2020	OcÚ	Občania	Materiál na rokovanie OZ	Vyhodnotenie plnenia PHSR za rok 2019	Kontrola uznesenia 2018, Hodnotiaca správa PHSR	Monitorovacia správa 05, Uznesenie OZ

Zdroj: Vlastné spracovanie

4.5 Monitorovanie a hodnotenie

Monitorovanie

Vzhľadom k tomu, že PHSR je vypracovaný na dlhšie časové obdobie, je potrebné ho priebežne sledovať a vyhodnocovať. Proces monitorovania sa vykonáva systematicky a priebežne počas celého trvania PHSR až po samotné ukončenie dokumentu. Monitorovanie sa vykonáva na úrovni projektu, pretože projekt je základným prvkom monitorovania a na úrovni programu, kedy sa zostavuje súhrnná monitorovacia správa za daný rok.

Vstupnými informáciami pre realizáciu monitorovania sú merateľné ukazovatele jednotlivých aktivít (Tabuľka 27). Hodnoty jednotlivých merateľných ukazovateľov sa zbierajú po rokoch. Ako merateľné ukazovatele sú navrhnuté najmä tie, ktoré sa týkajú výstupov v danej oblasti. Ďalej sú to merateľné ukazovatele výsledkov sledujúce strednodobý efekt alebo merateľné ukazovatele vplyvov sledujúce dlhodobý efekt a dôsledky na cieľovú skupinu. Okrem toho sú medzi merateľné ukazovatele zaradené aj ukazovatele popisujúce samotnú cieľovú skupinu v danej oblasti.

Výstupným materiálom procesu monitorovania je monitorovacia správa za daný rok, ktorú schvaľuje OZ. Za prípravu monitorovacej správy zodpovedá finančná komisia a za finálnu monitorovaciu správu preberá zodpovednosť starosta obce. Hlavným cieľom monitorovania je zostaviť komplexnú informáciu o plnení opatrení a aktivít navrhnutých v PHSR. Obec bude každoročne k 31. májuzasielať príslušnému vyššiemu územnému celku správu o plnení PHSR.

Monitorovanie plnenia akčného plánu sa bude uskutočňovať jedenkrát ročne. Monitorovanie poskytne informácie o realizácii čiastkových aktivít, projektov a opatrení. Správa o monitorovaní akčného plánu bude neskôr predložená poslancom OZ.

Hodnotenie PHSR

Kľúčovou činnosťou nevyhnutou pre správne zabezpečenie realizácie PHSR je aj hodnotenie na úrovni programu a jednotlivých projektov. Samotné hodnotenie predstavuje proces systematicky skúmajúci prínos z realizácie PHSR, jeho súlad so stanovenými cieľmi v PHSR, analyzuje účinnosť procesov realizácie, vhodnosť nastavenia opatrení a aktivít a v neposlednom rade navrhuje odporúčania na zvýšenie ich efektívnosti.

Proces hodnotenia sa bude realizovať na úrovni programu systematicky a priebežne počas celého trvania programu až po jeho ukončenie. Hlavným zdrojom informácií, na ktorých bude hodnotenie založené predstavujú merateľné ukazovatele resp. monitorovacie správy. Proces hodnotenia sa vykonáva len na operatívnej úrovni a vykonáva sa každoročne v zmysle platnej legislatívy zákona č. 539/2008 Z.z. o podpore regionálneho rozvoja. Výstupom je hodnotiaca správa, ktorú bude každoročne schvaľovať OZ. Hodnotiace a monitorovacie správy predstavujú dôležitý aspekt pre rozhodnutia OZ a starostu obce pri riadení implementácie programu za účelom dosiahnutia stanovených cieľov jednotlivých PO PHSR.

Tabuľka 35 Plán hodnotenia a monitorovania realizácie PHSR

Plán priebežných hodnotení PHSR na programové obdobie 2016 - 2022		
Typ hodnotenia	Vykonať prvýkrát	Dôvod vykonania/ periodicita
Ad hoc hodnotenie celého PHSR alebo jeho časti	2016 - 2020	<ul style="list-style-type: none"> • Každoročne v zmysle platnej legislatívy: Zákon č. 539/2008 Z.z.o podpore regionálneho rozvoja.
Tematické hodnotenie časti PHSR	2016	<ul style="list-style-type: none"> • Téma hodnotenia identifikovaná ako riziková časť vo výročnej monitorovacej správe za predchádzajúci kalendárny rok.
Ad hoc mimoriadne hodnotenie		<ul style="list-style-type: none"> • Pri značnom odklone od stanovených cieľov a doľahnutých hodnôt ukazovateľov. • Pri návrhu na revíziu PHSR.
Ad hoc hodnotenie celého PHSR	2017, 2020	<ul style="list-style-type: none"> • V prípade aktualizácie PHSR podľa platnej Metodiky pre vypracovanie PHSR, ktoré sa očakáva každé 3-4 roky.
Ad hoc hodnotenie celého PHSR alebo jeho časti		<ul style="list-style-type: none"> • Na základe rozhodnutia starostu obce v zmysle príslušných predpisov, na základe rozhodnutia kontrolného orgánu obce, na základe podnetu poslancov, na základe protokolu Národného kontrolného úradu SR a na základe Správy auditu .
Ad hoc hodnotenie celého PHSR alebo jeho časti	2020	<ul style="list-style-type: none"> • Na základe rozhodnutia starostu obce o prípade strategického dokumentu PHSR obce pre nasledujúce programové obdobie.

Zdroj: Vlastné spracovanie

4.6 Akčný plán

Súčasťou tvorby PHSR je aj akčný plán, ktorý je spracovaný na obdobie dvoch rokov (n+2), konkrétne roky 2015 až 2016. Akčný plán obsahuje opatrenia, prostredníctvom ktorých sa naplňajú jednotlivé priority vyjadrené prostredníctvom strategických cieľov rozvoja obce. Všetky opatrenia

sú pre obec veľmi dôležité, avšak vzhľadom na finančné a inštitucionálne vybavenie obce je potrebné nastaviť časový harmonogram. V uvedených akčných plánoch figuruje skratka N/A (z angl. Not Available), ktorá znamená zatiaľ nedostupnú informáciu o možnosti začatia realizácie.

Tabuľka 36 Akčný plán pre hospodársku oblasť

Akčný plán pre hospodársku oblasť			
Opatrenie, aktivita	Termín	Zodpovedný	Financovanie
1.2.1 Rekonštrukcia miestnych komunikácií	N/A	N/A	PRV (MAS)
1.2.2 Dobudovanie absentujúcich chodníkov	N/A	Obec	PRV (MAS), Vlastné zdroje obce

Zdroj: Vlastné spracovanie

Tabuľka 37 Akčný plán pre sociálnu oblasť

Akčný plán pre sociálnu oblasť			
Opatrenie, aktivita	Termín	Zodpovedný	Financovanie
2.1.1 Vybudovanie predškolského zariadenia	2Q/2015	Obec	IROP, Vlastné zdroje obce
2.2.1 Obstaranie učebne pre predmet Človek a príroda	2Q/2015	Obec	IROP, Vlastné zdroje obce
2.2.2 Obstaranie učebne pre predmet jazyk a komunikácia	2Q/2015	Obec	IROP, Vlastné zdroje obce
2.2.3 Obstaranie učebne pre inkluzívne vzdelávanie	2Q/2015	Obec	IROP, Vlastné zdroje obce
2.2.4 Rozšírenie kapacity ZŠ	N/A	Obec	IROP, Vlastné zdroje obce
2.2.5 Rekonštrukcia a rozšírenie jedálne a kuchyne v ZŠ	N/A	Obec	IROP, Vlastné zdroje obce
2.2.6 Rekonštrukcia kúrenia v ZŠ	N/A	Obec	PRV (MAS), Vlastné zdroje obce
2.2.7 Vybudovanie oplotenia ZŠ	3Q/2015	Obec	PRV (MAS), Vlastné zdroje obce
2.2.8 Vybudovanie parkoviska pred ZŠ	3Q/2015	Obec	PRV (MAS), Vlastné zdroje obce
2.3.1 Vybudovania zariadenia pre seniorov	N/A	Obec	OP ĽZ, Vlastné zdroje obce
2.3.2 Zriadenie denného stacionára	N/A	Obec	OP ĽZ, Vlastné zdroje obce
2.4.1 Rekonštrukcia	N/A	Obec	PRV (MAS), Vlastné zdroje

kultúrneho domu			obce
2.4.2 Prístavba šatne a výstavba vonkajšieho WC k športovej budove na futbalovom ihrisku	N/A	Obec	PRV (MAS), Vlastné zdroje obce
2.4.3 Vybudovanie záchytných sietí za bránami na futbalovom ihrisku	N/A	Obec	PRV (MAS), Vlastné zdroje obce
2.4.4 Oplotenie ihriska	N/A	Obec	PRV (MAS), Vlastné zdroje obce
2.4.5 Rozšírenie ponuky športových a kultúrnych podujatí	N/A	Obec	PRV (MAS), VÚC, Vlastné zdroje obce
2.5.1 Informačno-navigačný systém v obci	N/A	Obec	PRV (MAS), Vlastné zdroje obce
2.5.2 Realizácia vysokorýchlostného pripojenia na internet	N/A	Obec	N/A
2.6.1 Dobudovanie verejnej zelene a drobných prvkov architektúry	N/A	Obec	OP KŽP, Vlastné zdroje obce
2.6.2 Rekonštrukcia centrálnej časti obce	N/A	Obec	PRV (MAS), Vlastné zdroje obce
2.6.3 Modernizácia, rekonštrukcia a dobudovanie verejného osvetlenia	N/A	Obec	OP KŽP, Vlastné zdroje obce

Zdroj: Vlastné spracovanie

Tabuľka 38 Akčný plán pre environmentálnu oblasť

Akčný plán pre environmentálnu oblasť			
Opatrenie, aktivita	Termín	Zodpovedný	Financovanie
3.1.1 Dobudovanie výtlačného potrubia	2Q/2015	Obec	OP KŽP, Vlastné zdroje obce
3.1.2 Rekonštrukcia vodovodného potrubia	N/A	Obec	Partnerstvo BSV
3.2.1 Vybudovanie cyklopravného spojenia Most pri Bratislave – Studené	2Q/2015	Obec	IROP, Vlastné zdroje obce
3.2.2 Vybudovanie	N/A	Obec	N/A

náučného chodníka			
3.3.1 Vybudovanie zberného dvora	2Q/2015	Obec	OP KŽP, Vlastné zdroje obce
3.3.2 Zabezpečenie likvidácie biologicky rozložiteľného odpadu	2Q/2015	Obec	OP KŽP, Vlastné zdroje obce
3.3.3 Zabezpečenie separácie olejov	N/A	Obec	OP KŽP, Vlastné zdroje obce

Zdroj: Vlastné spracovanie

5 FINANČNÁ ČASŤ

PHSR obsahuje aj finančnú časť, ktorá bezprostredne nadväzuje na predchádzajúce časti. Obsahom je finančné zabezpečenie jednotlivých častí a opatrení.

OBSAH:

- Indikatívny finančný plán na celú realizáciu PHSR
- Model viaczdrojového financovania jednotlivých opatrení, aktivít (projektov) za účasti sociálno-ekonomických partnerov v území prepojených na programový rozpočet obce/VÚC
- Hodnotiaca tabuľka pre výber projektov

5.1 Indikatívny finančný plán

Projekty uvedené v PHSR obce budú realizované predovšetkým z:

I. Riadne zdroje finančného zabezpečenia

I.A. Verejné zdroje

- a) štátny rozpočet vrátane finančných prostriedkov z rozpočtových kapitol ministerstiev (dotačné tituly jednotlivých rozpočtových kapitol ministerstiev, príp. Úradu Vlády SR)
- b) štátne účelové fondy (Envirofond, Štátny fond rozvoja bývania, Recyklačný fond)
- c) rozpočet vyšších územných celkov (VÚC Bratislava)
- d) rozpočet obcí a miest (vlastné zdroje)

I.B Iné zdroje

- e) prostriedky fyzických osôb
- f) prostriedky právnických osôb

- g) úvery
- h) príspevky medzinárodných organizácií
- i) prostriedky vyplývajúce z medzinárodných zmlúv o poskytnutí grantu uzatvorených medzi Slovenskou republikou a inými štátmi (Nórsky finančný mechanizmus, bilaterálne dohody, Švajčiarsky finančný mechanizmus)
- j) iné prostriedky, ak to ustanoví osobitný predpis

II. Doplnkové zdroje finančného zabezpečenia

k) finančné prostriedky z EÚ v programovom období 2014 – 2020 tzv. európske štrukturálne a investičné fondy (ďalej len „EŠIF“), určené hospodársky zaostalým regiónom (ktoré podľa ukazovateľov hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja vykazujú nižšiu úroveň rozvoja, ako je priemerná úroveň EÚ) a regiónom s nepriaznivou štruktúrou zamestnanosti a podnikateľského prostredia. Priradenie jednotlivých projektových zámerov k programovej štruktúre (EŠIF) je indikatívne a bude sa upresňovať po schválení jednotlivých operačných programov v akčných plánoch

Tabuľka 39 Indikatívny finančný plán

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	Spolu
Hospodárska politika	199970	189870	1238174	864947	873759	933961	244760	259445	275010	5 079 896
Sociálna politika	748850	1482923	1687400	1398620	1530605	930605	973556	1031970	1093880	10 878 409
Environmentálna politika	627500	3269458	112200	315960	126360	148941	132192	140123	148530	5 021 264

Zdroj: Vlastné spracovanie

5.2 Model viaczdrojového financovania

Tabuľka 40 Model viaczdrojového financovania

Viaczdrojové financovanie							
Prioritná oblasť	Celkové náklady	Verejné zdroje					
		EÚ	Štát	VÚC	Obec/mesto	Spolu	Súkromné zdroje
1.2.1 Rekonštrukcia miestnych komunikácií	1 800 000	1 710 000			90 000	1 800 000	
1.2.2 Dobudovanie absentujúcich chodníkov	229 106	217 651			11 455	229 106	
2.1.1 Vybudovanie	685 323	541 500			141 823	685 323	

predškolského zariadenia							
2.2.1 Obstaranie učebne pre predmet Človek a príroda	11 000	10 450			550	11 000	
2.2.2 Obstaranie učebne pre predmet jazyk a komunikácia	11 000	10 450			550	11 000	
2.2.3 Obstaranie učebne pre inkluzívne vzdelávanie	11 000	10 450			550	11 000	
2.2.4 Rozšírenie kapacity ZŠ	570 000	250 000					
2.2.5 Rekonštrukcia a rozšírenie jedálne a kuchyne v ZŠ	162 000						
2.2.6 Rekonštrukcia kúrenia ZŠ	30 000				30 000	30 000	
2.2.7 Vybudovanie oplotenia ZŠ	13 000		10 400		2 600	13 000	
2.2.8 Vybudovanie parkoviska pred ZŠ	25 000	23 750			1 250	25 000	
2.3.1 Vybudovania zariadenia pre seniorov	600 000	570 000			30 000	600 000	
2.3.2 Zriadenie denného stacionára	200 000	190 000			10 000	200 000	
2.4.1 Rekonštrukcia kultúrneho domu	500 000	475 000			25 000	500 000	
2.4.2 Prístavba šatne a výstavba vonkajšieho WC k športovej budove na futbalovom ihrisku	25 000	23 750			1 250	25 000	
2.4.3 Vybudovanie závlahy na futbalovom ihrisku	10 000				10 000	10 000	
2.4.4 Vybudovanie záchytných sietí za bránami na	4 000				4 000	4 000	

futbalovom ihrisku							
2.4.5 Oplotenie ihriska	25 000	23 750			1 250	25 000	
2.4.6 Rekonštrukcia kultúrneho domu	500 000	475 000			25 000	500 000	
2.4.7 Rozšírenie ponuky športových a kultúrnych podujatí	5 000		10 000		5 000	15 000	
2.5.1 Informačno-navigačný systém v obci	20 000				20 000	20 000	
2.5.2 Realizácia vysokorýchlostného pripojenia na internet							
2.6.1 Dobudovanie verejnej zelene a drobných prvkov architektúry	15 000		10 000		5 000	15 000	
2.6.2 Rekonštrukcia centrálnej časti obce	1 000 000	950 000			50 000	1 000 000	
2.6.3 Modernizácia, rekonštrukcia a dobudovanie verejného osvetlenia	31 400	29 830			1 570	31 400	
3.1.1 Dobudovanie výtlačného potrubia	2 823 817	2 651 276			172 541	2 823 817	
3.1.2 Rekonštrukcia vodovodného potrubia	520 000					520 000	520 000
3.2.1 Vybudovanie cyklodopravného spojenia Most pri Bratislave – Studené	530 000	503 500			26 500	530 000	
3.2.2 Vybudovanie náučného chodníka	10 000		8 000		2 000	10 000	
3.3.1 Vybudovanie zberného dvora	290 041	272 689			17 352	290 041	
3.3.2 Zabezpečenie	48 000	45 600			2 400	48 000	

likvidácie biologicky rozložiteľného odpadu							
3.3.3 Zabezpečenie separácie olejov							

5.3 Hodnotiacia tabuľka pre výber projektov

Tabuľka 41 Hodnotiacia tabuľka pre dopravnú infraštruktúru

	Kategória	Hodnotiace kritérium	Hodnotenie	Počet bodov
Dopravná infraštruktúra	Dopravno-hospodársky význam	Cesta zabezpečuje dennú mobilitu osôb a dostupnosť sociálnych a ekonomických potrieb (zamestnanie, vzdelávanie, zdravotnícke služby, kultúra, rekreácia, význam z pohľadu verejnej osobnej dopravy napr. napojenie na terminály integrovanej dopravy, stanice VOD, a pod.)	Nespĺňa	0
			Spĺňa	1
	Dopravná prevádzka	Prekročenie hodnoty priemernej intenzity	Nespĺňa	0
			Spĺňa	1
	Stavebno-technický stav	Stavebno – technický stav cesty (pozdĺžne a priečne nerovnosti, vyjazdené koľaje, únosnosť vozovky a pod.)	veľmi dobrý, dobrý a vyhovujúci	0
			nevyhovujúci/havarijný	1
		Stav mostných objektov (nosnosť, zatekanie, stav mostovky a pod.)	bezchybný až zlý	0
			veľmi zlý/havarijný	1

Tabuľka 42 Hodnotiaca tabuľka pre sociálnu infraštruktúru

Sociálna infraštruktúra	Kategória	Hodnotiace kritérium	Hodnotenie	Počet bodov
	Kvalita výchovno-vzdelávacieho procesu	Projekt umožňuje zlepšenie zamestnanosti žien v obci/regióne	Nespĺňa	0
			Spĺňa	1
	Demografia	Projekt zlepšuje dostupnosť pre miestne obyvateľstvo a výrazným spôsobom zlepšuje kvalitu života	Nespĺňa	0
			Spĺňa	1
	Stavebno-technický stav	Stavebno – technický stav siete nie je vyhovujúci	Nespĺňa	0
			Spĺňa	1
		Zvýšenie energetickej hospodárnosti budov	Nespĺňa	0
			Spĺňa	1
	Zlepšenie dostupnosti	Zlepšenie dostupnosti sociálnych služieb pre špecifickú skupinu obyvateľstva (deti so špeciálnymi potrebami a pod.)	Nespĺňa	0
Spĺňa			1	

Tabuľka 43 Hodnotiaca tabuľka pre environmentálnu infraštruktúru

Environmentálna infraštruktúra	Kategória	Hodnotiace kritérium	Hodnotenie	Počet bodov
		Odstránenie systémových porúch	Nespĺňa	0
			Spĺňa	1
	Ekologicko – hospodársky význam	Budovanie verejných vodovodov, okrem prípadov ich súbežnej výstavby s výstavbou verejnej kanalizácie podľa aktualizovaného Národného programu SR pre vykonávanie smernice Rady 91/271/EHS, inými strategickými dokumentmi	Nespĺňa	0
			Spĺňa	1
		Budovanie verejných kanalizácií a čistiarní odpadových vôd pre obce do 2 000 obyvateľov s výnimkou obcí	Nespĺňa	0

		začlenených do aglomerácií nad 2 000 EO v zmysle Národného programu pre vykonávanie smernice 91/271/EHS.	Spĺňa	1
		Vhodné využitie krajinno-ekologických prvkov	Nespĺňa	0
	Spĺňa		1	
	Ekonomické	Zvýši sa efektívnosť poskytovania služieb obyvateľstvu, ostatným subjektom/plánované významné investície	Nespĺňa	0
			Spĺňa	1
	Stavebno-technický stav	Stavebno – technický stav existujúcej infraštruktúry, zariadení	Veľmi dobrý, dobrý	0
			Nevyhovujúci/havarijný	1
	Funkčnosť, špecifické požiadavky	Rekonštruované siete musia spĺňať nasledovné funkčné požiadavky uvedené v podpornom programe	Nespĺňa	0
			Spĺňa	1

ZÁVER

Schválenie PHSR	
Dokument	
Názov	PROGRAM HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE MOST PRI BRATISLAVE 2016 - 2022
Štruktúra	Popis jednotlivých častí Dokument je štruktúrovaný podľa Metodiky na vypracovanie PHSR obce/obcí/VÚC (v zmysle novely Zákona NR SR č. 539/2008 Z.z. o podpore regionálneho rozvoja schválenej vládou SR 18. Júna 2014).
Spracovanie	
Forma spracovania	Úplné spracovanie na kľúč
Dodávateľ:	Regionálna poradenská spoločnosť a.s.
Obdobie spracovania	December 2014 – Apríl 2017
Riadiaci tím – počet členov, počet stretnutí	2 členovia 5 stretnutí
Pracovné skupiny – počet skupín, počet členov:	Pracovná skupina pre hospodársku oblasť – 3 členovia Pracovná skupina pre sociálna oblasť – 3 členovia Pracovná skupina pre environmentálna oblasť – 3 členovia
Počet stretnutí:	5 stretnutí
Účasť verejnosti a komunikácia s verejnosťou:	Participácia na tvorbe PHSR prostredníctvom dotazníkového prieskumu
Prerokovanie	
Prerokovanie v orgánoch samosprávy (výbory, komisie, rada)	15. 6. 2017
Verejné pripomienkovanie	24. 3. 2017
Posudzovanie SEA:	Záverečné stanovisko OÚ Senec, odbor starostlivosti o životné prostredie, č. OU-SC-OSZP/2017/000825-Gu (2016/010739) zo dňa 15. 6. 2017
Schválenie	
Uznesenie obecného zastupiteľstva	15. 6. 2017, Uzn. č. 65/4/2017